DEVRİMCİ İŞÇİ

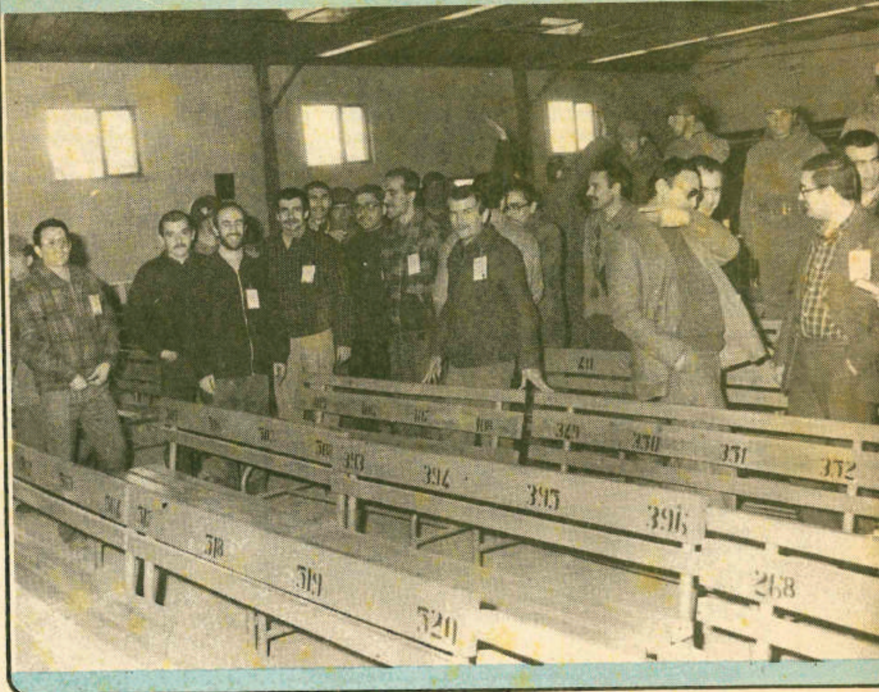

Sayı 35 — 22 Nisan 1988 — 2,- DM

İÇİNDEKİLER:

12 EYLÜL ÖNCESİNİ VE 12 EYLÜL'Ü YARGILAMAYA HAZIRLANIYORLAR

Ankara Devrimci Yol Davası "Esas Hakkındaki Mütalaa"nın okunması aşamasına geldi. 1800 sayfa tutan Esas Hakkındaki Mütalaa'sını 23 Mart'ta başlayan savcı, ilk iddianamedeki iddiaları tekrarlayarak arkadaşlarımızın cezalandırılmasını istiyor. Savcının görüşleri sol'a ve devrimci güçlere karşı açılan savaşın ve Türkiye'de yaşanan olayların suçlusu olarak halkı gösteren mantığın yeni bir ifadesi olmaktan öteye geçemiyor. Mütalaanın okunmasının Mayıs ayında biteceği ardından savunmanın başlayacağı bildiriliyor. Halen 66'sı tutuklu olan 723 devrimci, ülkemizin yakın döneminin siyasal analizi ekseninde 12 Eylül öncesini ve 12 Eylül'ü yargılamaya hazırlanıyorlar. Aşağıdaki resimde son duruşmaların birisinde tutuklu arkadaşlarımızın bir bölümü görülüyor.

TARZAN ZOR DURUMDA!

Evet, daha önceki sayılarımızda vurguladığımız gibi, seçim sandıklarından istikrar yerine bunalım çıktı ve ANAP'ı Türkiye'nin 5 yıl daha taşıyamayacağı son beş ay içindeki gelişmelerle kanıtlandı.

Türkiye, ilkbaharla birlikte yeniden bunalım havasını solumaya başladı. Şimdi başta oligarşi olmak üzere irili ufaklı tüm sermaye çevreleri ve bunların siyasal temsiline soyunmuş parti ve odaklar, yakın bir gelecekte yeni bir politik krize yakalanmamak için ne yapılması gerektiğine kafa yoruyorlar. Özal'ın istikbalinin parlak olup olmadığı bile –meclisteki gücüne rağmen– tartışma konusu oluyor.

Yani Tarzan yine zor durumda ve yine yardıma ihtiyacı var. Filmlerdeki gibi, Tarzan, birilerinin de yardımıyla ve tabiiki film icabı, her zorluğu gögüsleyip kurtulabilecek ya da kurtarılacak mı?

• • •

Toplumsal olayların ve gerçeğin filmlerdeki gibi gelişip sonuçlanmadığı bilinir. O nedenle biz Türkiye'nin gerçeğine dönersek neleri görmekteyiz?

Hayat pahalılığı, zam, enflasyon, anti-demokratik uygulamalar, partiler içindeki ve arasındaki didişmeler, İran-Irak Savaşı ve Kürt Sorunu, demokrasi, yerel seçimlerin Ekim'e ertelenmesi, Özal'ın sıkıntıda oluşu, Türkiye'nin belli başlı tartışma konularını oluşturuyor.

Zamların dur durak bilmeden devam edişini, işçilerin sokaklara dökülüşünü, çiftçi ve köylülerle bazı sanayicilerin yükselen feryatlarını, MİT olayını, T. Kürdistanı'nda süren savaşı, 24 Ocak kararlarının tökezlemesini bir çok çevre, Özal Hükümeti'nin memleketi şirket idare eder gibi idare edişine ya da kötü bir hükümet oluşuna bağlamaktadır.

Oysa bu sayılanlar, sistemin kendisi tarafından üretilen sorunların yine kendisi tarafından çözülemeyişi gerçeğinin ifadesidir. Bunlar, sistemin,kendi yöntemleriyle çözemeyeceği ciddi sorunlarla yüklü oluşundan ileri gelmektedir.

• • •

4 Şubat ekonomik kararları, zamlar, bütçe açığı, iflaslar, dış borç miktarının yükselmesi, sanayileşmenin durması, gelir dağılımının iyice dengesizleşmesi, kredi ve faiz politikalarının bazı işveren kesimleriyle çiftçilerin aleyhine sonuçlar yaratması vb. gelişmeler ekonomik krizin atlatılamadığını; aksine gittikçe derinleştiğini göstermektedir.

İşçilerin tepkilerinin ve protestolarının giderek genişlemesi, sağcı Türk-İş yönetiminin bile eyleme mecbur kalması, emekçile-

Devamı 2. Sayfa'da

Baştarafı kapakta

rin mevcut iktisat politikalarına dayanma güçlerinin kalmadığını, kemerlerin artık sıkılamayacak kadar daraldığını ve toplumda biriken tepkilerin patlama noktasına geldiğini işaret etmektedir.

MİT Raporu etrafındaki gelişmeler 12 Eylül'ün devlet içindeki yozlaşma ve çatışmayı önleyemediğini, aksine çürümenin temellerini güçlendirdiğini ifade ederken, Özal'ın Türkiye'nin gündemini belirlemede güçlük çekmeye ve seçimden 4 ay sonra yıpranmaya başlaması ve egemen sınıf ve zümreler arasındaki çtışmaların yoğunlaşması, Türkiye'nin politik bir krize doğru adım adım sürüklendiğini anlatmaktadır.

İşte Askeri Darbe ihtimali, Kerkük'ün işgali (oysa Kerkük'e girmek Kıbrıs'a girmeye benzemez), yerel seçimlerin ne zaman yapılacağı, Özal'ın yerine kimin geçeceği, Demirel ve İnönü'ye Türkiye'nin ihtiyacının olup olmadığı, ABD'nin Orta Doğu'ya yönelik stratejisinde hangi fonksiyonun daha uygun olacağı, partiler içindeki gruplaşmaların nereye varacağı gibi tartışmalar böyle bir siyasal-toplumsal zeminde gündeme gelmektedir.

Bu tartışmaların arka planında, ekonomik krizin politik bir krize yol açmadan nasıl yönetileceği sorusu ve arayışı yatmaktadır.

Ne var ki derinleşen ekonomik kriz egemen sınıflar arasındaki çıkar çatışmasını da yoğunlaştırdığı için burjuvazinin tamamının aynı tercihte birleşmesi mümkün olmamaktadır.

● ● ●

Rejimin toplumsal sürece ve ekonomiye kriz yönetimi çerçevesindeki müdahale araçları giderek işlevsizleşmektedir.

Ekonomik krizin atlatılamayışının devleti ve toplumu içten içe kemirdiğini ve bunun büyük olaylara sebebiyet verebileceğini, dolayısıyla sistemin yıpranacağını ve kitlelerin radikal sol çözümlere yöneleceğini düşünenler bu süreçte ön plana çıkmaya çalışmaktadırlar. Demirel ve İnönü, öncelikle bu kaygıdan hareket ederek bütün güçleriyle yerel seçimlere asılmayı ve Özal'ın oy oranını %30'un altına düşürmeyi planlamaktadırlar. Bunu başarırlarsa, büyük sermayeyi ve toplumu, erken genel seçime ikna edebileceklerini ve yeni bir güç dengesi oluşturabileceklerini hesap etmektedirler.

Bu tablo karşısında Özal'ın yapabileceği tek şey, kimin kırılıp döküldüğüne, toplumun sıkıntı, özlem ve eğilimlerine aldırmaksızın kriz yönetimi politikalarını kararlıca uygulamaktır.

ANAP'ın ve O'nu destekleyen güçlerin başka tercihleri yok gibidir. En azından kısa vadede böyledir.

Türkiye'nin erken genel seçime zorlanması stratejisi ile Özal'ın 5 yıl daha hükümette kalma planı, burjuvazi içindeki ekonomik çıkar çatışmasının siyasal planda somutlanacağı bir çatışma alanı olacağa benzemektedir.

● ● ●

ANAP'ta ifadesini bulan politikaların krizi aşmadaki şansı ve başarı derecesi belli olmuştur. Demirel'de ve İnönü'de ifade bulan politikalar gerçekçi bir çıkış yolu olabilir mi?

Ülkemize dayatılan yeni-sömürgeci politikaların sonuçları, toplumsal yapıda öyle bir çarpıklık yaratmıştır ki bu çarpıklığı burjuva karakterli hiç bir çözüm giderememektedir. Bu çarpıklık faşizmin açık icrasıyla bile giderilememiştir.

Kârlarını 1987'de, 86'ya göre %72 oranında artıran özel sektörün devleri, 88'de ve devam edecek yıllarda bu oranın düşmesinden endişe etmekte ve çıkış yolu aramaktadırlar.

Son 50 yıl içinde kârlarını çoğaltmak için mümkün olan her seçeneği deneyen ve bu seçenekleri benimsedikleri sistemin yapısal sorunları nedeniyle erken bir şekilde tüketen egemen sınıflar, ayak sesleri tekrar duyulmaya başlayan politik krizi hangi tercihe dayanarak önleyebileceklerdir?

Genel seçimler yapılalı 5 ay olduğu, mecliste çoğunluğa sahip bir hükümet iş başında olduğu halde oligarşiyi, orduyu, diğer devlet aygıtlarını ve mevcut siyasal partileri derin bir şekilde düşündüren işte bu sorudur.

Sorunun muhataplarının bu soruya verecekleri cevapların kalıcı bir istikrar yaratacak unsurlardan yoksun olacağı yakın tarihin deneyleriyle sabittir.

Şüphesiz, burjuvazi kısa vadede çözümsüz ve seçeneksiz değildir. Türkiye'deki kapitalist sömürü sistemi, kendisini ayakta tutabilecek bütün mekanizmaları ve tercihleri henüz sonuna kadar kullanıp bitirmemiştir. Yalama olmuş tercihlerin devreye sokulmasıyla ve sendeleye sendeleye de yürüyecek olsa mevcut düzenin ayakta tutulmak isteneceği açıktır.

Buna rağmen yine de Tarzan zor durumdadır. Özal'ın istikbali pek parlak görülmemektedir. Özal inişe geçmiş, 24 Ocak ekonomisi teklemeye başlamış, 12 Eylül kalıbına kalıbına göre imal edilen tencere fokurdamaya başlamıştır.

Böyle olmakla birlikte, Devrimci Hareket'in siyasal arenaya çıkamayışı, Devrimci-Demokratik Halk Hareketi'nin toplumsal muhalefete henüz önderlik edemeyişi tekelci sermayenin, devletin, Özal'ın ve sözde Özal muhaliflerinin bir süre daha rahat nefes almalarını kolaylaştırmaktadır.

Devrimci güçlerin yavaş yavaş ayağa kalkmasıyla birlikte bu rahatlığın ortadan kalkacağı açıktır. Henüz devrimci güçler devreye girmeden, halk tepkisini eyleme dökmeden Tarzan yine zor duruma düşmüştür. Bakalım, bu kez, nasıl ve kimlerin yardımıyla kurtulacak?!..

ŞİMDİ GÖREV 12 EYLÜL FAŞİZMİNİ YARGILAMAKTIR

Emperyalizmin ve tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda 12 Eylül 1980'de bir ordu darbesi sonucu iktidara gelen açık faşizm, darbenin 8. yıldönümünde, bir Uluslararası Mahkeme'de yargılanacak. 12 Eylül felsefesinin, adaletinin, mevcut rejimin siyasi, hukuksal ve adli uygulamalarının yargılanacağı **"12 Eylül Rejimine Karşı Uluslararası mahkeme"** diğer bazı ülkelerden juri üyelerinin de katılımıyla Federal Almanya'da yapılacak.

12 Eylül rejimi hakkında son sözü Türkiye halklarının devrimci-demokratik mücadelesinin söyleyeceğinin; Uluslararası Mahkeme'nin Türk ve Kürt halklarının faşizmle hesaplaşma istem ve arzularına yurtdışından demokratik kamuoyunun ve Türkiyeli devrimcilerin mütevazi bir katkısı olarak şekilleneceğinin bilincinde olan "12 Eylül Rejimine Karşı Uluslararası Mahkeme" Koordinasyon Komitesi mahkeme ile ilgili çabalarını yoğunlaştırmış bulunuyor.

Oluşturulan 7 komisyon 12 Eylül rejimine karşı, O'nun çeşitli uygulama alanlarını kapsayan bilimsel temelde yargılama metinleri oluşturmaktadır. İçerisinde çeşitli örgüt ve kişilerin yer aldığı bu komisyonlar, 12 Eylül rejiminin adli, hukuki ve siyasi tüm uygulamalarını İnsan Hakları Evrensel Beyannameleri, ILO ilkeleri ve demokrasi prensipleri ışığında sorguluyorlar. 12 Eylül rejiminden zarar gören, faşizme karşı olan her devrimci ve demokrata, aydına, yazara, işçiye, öğrenciye açık olan söz konusu komisyonlar 12 Eylül rejiminin kapsamlı bir yargılanmasını gerçekleştirebilmek için devrimci-demokratik kamuoyunun yardımını bekliyor.

Öte yandan Avrupa demokratik kamuoyunda belli bir yere sahip önemli kişilerin, Uluslararası Mahkeme'ye jüri üyesi olarak katılımı için çaba sarfediliyor.

Özelde Türk ve Kürt halklarının ve genel olarak dünya halklarının faşizme, gericiliğe, otoriterizme, ulusal baskıya ve anti-demokratizme karşı tepkilerinin bir ifadesi olacak olan Uluslararası Mahkeme'ye kadar olan süreç, Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde yapılacak eylemlerle, bilgilendirme toplantılarıyla, dayanışma geceleriyle **Uluslararası Mahkeme'yi** demokratik kamuoyuna maletmeyi hedefleyen bir kampanya süreci olarak değerlendirilmelidir. Türkiye'deki rejimin demokrasiye dönüldüğü yolunda başvurduğu her demagojiyi deşifre etmeye, rejimin gerçek yüzünü kamuoyu önünde açığa vurmaya yönelik her türlü eylem ve girişim, kimin yaptığına bakmaksızın bu içerikteki bir kampanyaya destek olarak anlaşılmalıdır.

12 Eylül rejimini ve onun tüm uygulamalarını dünya halklarının vicdanında mahkum etmeyi, Türkiye halklarının devrimci-demokratik taleplerine destek olmayı hedefleyen ve dolayısıyla tüm devrimci, demokratik, ilerici grup, çevre ve kişilerin destek vermesini gerektiren Uluslararası Mahkeme'ye Türkiye Solu'nun belli bir kesiminin garip bir duyarsızlıkla yaklaşması oldukça üzücüdür.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Solu'nun şu ana kadar Uluslararası Mahkeme girişimine ilgisiz kalan bazı kesimlerine, Uluslararası Mahkeme'nin gerçekleşeceği tarihe kadar kendilerine açık tutulacağını hatırlatmakla yetinmek istiyoruz.

Şimdi görev, Uluslararası Mahkeme'yi destekleyen en geniş birlikleri yaratmak, bu birlikler tarafından yapılacak eylemlerle, gecelerle, toplantı ve panellerle Uluslararası Mahkeme fikrini ve girişimini Avrupa ve dünya demokratik kamuoyuna benimsetmek, açıklamaktır.

Şimdi görev, tüm eylemlerimizle, Türkiyeli devrimcilerin yaşadığı her yerde yapılacak girişimlerle, 12 Eylül Rejimi'ni yargılamaktır.

Uluslararası Mahkeme'ye devrimciliğin, demokratlığın ve ilericiliğin bir gereği olması anlamında katkıda bulunmak isteyen herkesi Uluslararası Mahkeme Koordinasyon Komitesi ilişki adresine başvurmaya çağırıyoruz.

İlişki Adresi:
Türkei Informationsbüro
c/o. R. Öncan Haselbring
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA KATLİAM

Irak savaş uçakları 16 Mart 1988 günü yeni bir emirle havalandılar. Gerici Baas Rejimi bu defa savaş uçaklarını Iran ile yürüttüğü reaksiyoner savaşa doğrudan bir müdahale için kaldırmıyordu. Zehirli gaz bombalarıyla ve kimyasal silahlarla donatılmış uçakların bu kez görevi, Güney Kürdistan'da Ulusal Jenosid yaratmaktı.

Katliamcı Baas Rejimi belli bir süredir kendisini ciddi bir şekilde tehdit eden, İran'a karşı savaşında güç kaybına uğratan Kürt peşmergelerine unutamayacakları bir ders vermek istemişti.

Güney Kürdistan'ın Halepçe ilçesini bütün köyleri ve mezralarıyla birlikte yerle bir etmişlerdi. Atılam kimyasal bombalar sonucu daha önce cıvıl cıvıl yaşam kokan Halepçe ilçesinde 5000 Kürt ölüyor, 15 binin üzerinde masum insan yaralanıyordu. 70 bin kişilik nüfusun geri kalan bölümü bölgeyi terkediyor, yeni saldırılardan kaçarak korunmaya çalışıyordu.

Birleşmiş Milletler kararı ile yasaklanan kimyasal silahları kullanmakta hiç tereddüt etmeyen halk düşmanı Baas rejimi Kürt halkına yönelik katliamlar zincirine böylece yeni bir halka daha ekliyordu.

Bu katliam gerçekten unutulmayacak; gerici Baas rejiminden hesabı sorulması gereken terör suçları hanesine yazılacaktı.

● ● ●

Bilindiği gibi Irak-Kürdistanı'nda belli bir askeri güce ve kitlesel desteğe sahip Kürt grupları belli bir süredir bir yandan kendi aralarında, diğer yandan ise Irak'a karşı savaş yürüten İran'daki Humeyni rejimiyle işbirliğine yönelmişlerdi. İran'a karşı yürüttüğü savaşta önemli güç kaybına uğrayan Baas rejiminin tüm kuvvetlerini cepheye yığmak zorunda oluşu gerçeğini kullanmak isteyen bu Kürt grupları, İran'dan aldıkları destekle birlikte Irak rejimine karşı saldırılarını yoğunlaştırarak kurtarılmış bölgeleri genişletmek, Irak Kürdistanı'nı merkezi otoritenin kontrolünden tamamen çıkarmak istemişlerdi.

Son katliama gerekçe olarak Irak rejimi, Kürt gruplarının İran ordusuyla koordineli bir şekilde sürdürdükleri mücadeleyi göstermektedir. Ama bilinen bir gerçek vardır ki, o da katil Baas rejiminin cephede aldığı her soluğu, Irak Kürdistanı'ndaki masum Kürt halkına yönelik katliamlar ve jenosidler düzenlemekle harcamış ve harcıyor olmasıdır. İlerici insanlık ve her şeyden önce Kürt halkı bu katliamların hesabını soracaktır.

Irak devletinin acizliğine, PKK'lılara yönelik "sıcak takip" v.b. gerekçelerle defalarca Irak Kürdistanı'na giren faşist Türk devletinin ordusu da deva olamayacaktır.

Kürt halkının kendisine karşı ulusal imha politikaları izleyen devletlere karşı her türlü mücadele metoduna başvurması meşrudur.

– Kahrolsun gerici Baas rejimi
– Kürt halkına karşı katliamlara son
– Yaşasın Kürt halkının meşru direnişi

Yazışma Adresi:
Devrimci İşçi
c/o. R. Öncan Haselbring
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

Impressum:
V.i.S.d.P.: S. Soylu
c/o.Kulturzentrum
Karolinen Str. 12
2000 Hamburg 6

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
G. Kurban
Konto Nr.: 253 07 096
BLZ: 250 501 80

Fransa	7.-ff	İsveç	6.-skr
İsviçre	2.-sfr	Avustralya	2.-
Hollanda	2.50 hlf	F. Almanya	2.-
Avusturya	15.-s.	Danimarka	6.50 dkr
Belçika	40.-bfr		

YABANCILARA KARŞI AVRUPA ÇAPINDA RESMİ BEYAZ İTTİFAK OLUŞUYOR

Yeni sağ ve muhafazakar akımların uzun bir süredir hükümette oldukları Avrupa'da, bu akımların belirleyici özellikleri olan kurumsallaşmış ırçılık, gericilik, tutuculuk ve emperyalist-kapitalist sistemin ürettiği ekonomik bunalımların yükünü ezilen toplumsal kesimlere yükleme çabaları temelinde, yabancılara ve mültecilere karşı koordineli ve ortak önlemleri almayı hedefleyen devletler düzeyinde bir ittifak oluşuyor.

Yabancıların eşitsiz konumlarını pekiştirmeyi amaçlayan, bunu sistematik ve yeni önlemlerle başaran, uzun mücadeleler sonucu yerli halkların elde ettiği ekonomik-demokratik hak ve özgürlükleri sürekli saldırı ve kısıtlama konusu yapan Avrupa devletleri hükümetleri, bu politikaları Avrupa devletlerinin resmi ve genel politikası haline getirerek bir yandan çeşitli metropol devletleri arasındaki kısmen farklı uygulamaları ve buradan kaynaklanan dengesizlikleri ortadan kaldırmaya çalışıyorlar, diğer yandan ise yıllardır özlemini çektikleri AET içerisinde "uyumlu bir ekonomik-siyasi entegrasyonu ve sistemi" yabancılara karşı ortak uygulamalarda sağlamaya çalışıyorlar.

Bu emele ulaşmak için Avrupa ülkeleri arasında çeşitli resmi gayri-resmi toplantı, konferans ve yemekler belli bir süredir gerçekleştiriliyor. Bunlarda yapılan tartışma ve planların odak noktasını yabancılara yönelik gerici beyaz ittifakın köşe taşlarının hangi politikalar olacağı sorusu tartışılıyor. Bu toplantılarda yapılan tartışmalar ve bunların içeriği kamuoyundan genellikle saklı tutulmasına rağmen görünen o ki, şu sıralarda aşağıdaki konularda yapılan tartışmalarda yabancılar politikasında Avrupa devletleri arasında bir birlik yaratılmaya çalışılıyor:

● *Vize uygulamasının genel bir politika haline getirilmesi, bu yolla Avrupa'ya "yabancı akımının" durdurulması, geçerli pasaportu olmamasına rağmen Avrupa'ya yolcu getiren ulaşım araçları firmalarına karşı sert tedbirlerin alınmasını öngören ortak tutum...*

● *Çeşitli ülkelerde peşpeşe, aynı zaman diliminde verilen iltica dilekçelerini engellemek (ya da bir ülkede ilticası reddedilen mütecinin başka bir ülkede yeni dilekçe vermesinin önüne geçmek), bu doğrultuda şu ana kadar varolan denetim önlemlerini mükemmelleştirmek, bunlara yeni önlemler eklemek, sınırlardan gayri-resmi yollarla ilticacı geçiren "şebekelere" karşı daha sıkı polis işbirliği...*

● *Tek tek mülteciler hakkında ya da toplu mülteci grupları üzerinde varolan istatistik bilgilerin devletler arasında aktarılması, ortak bilgi toplama merkezlerinin oluşturulması...*

● *Yeni mülteci akımlarının gündeme gelebileceği ülkeler hakkında ortak bilgi toplanması, bu bilgilerin karşılıklı iletilmesi, söz konusu ülkelerdeki Avrupa devletleri konsoloslukları ve temsilcilikleri arasında sıkı işbirliği, bu ülke devletleri ile ülkeden kaçışları engellemeye yönelik işbirliği...*

● *İltica hakkı üzerine karar veren mahkeme süreçlerinin Avrupa'da hızlandırılması, "kesinlikle reddedileceği baştan belli" olan iltica dilekçelerinin ilk mahkeme aşamasından sonra reddedildiği taktirde, ilticacıya itiraz hakkı tanınmaması ve derhal sınır dışı edilmesi...*

● *Yabancılar Yasası'nın kapsadığı bütün alanlarda birlik ve ortaklık, yani tüm Avrupa devletleri için geçerli bir Yabancılar Yasası'nın oluşturulması, bir ülkede Yabancılar Yasası'na yönelik yapılması düşünülen yasal değişiklikler konusunda diğer ülkelerin hemen bilgilendirilmesi...*

● ● ●

Bu ve benzeri konularda şu sıralarda Avrupa devletleri arasında sessiz bir tartışma sürmektedir. Aslında belli bir süredir yürütülen bu tartışma, içinde bulunduğumuz dönemde yabancı düşmanı ürünlerini vermeye başlamış, bir süre önce oluşturulan kimi ortak kurumlar bu konularda yasa taslakları oluşturmakla görevlendirilmişlerdir. Acil karar alınması gereken kimi konularda ise hedeflenen yabancı düşmanı ittifak yasal olarak henüz kesinleşmemiş olsa bile, derhal adım atılmaktadır. Ötneğin AET ülkelerinin dünya çapında 50 ülkenin insanına vize uygulama zorunluluğu 1.1.1988'de alınan bir kararla gündeme getirilmiştir. Söz konusu 50 ülke arasında Türkiye, Sri Lanka, Zaire ve Güney Afrika da vardır.

Yabancılara karşı uygulamaları Avrupa çapında koordineli ve uyumlu bir şekilde gündeme getirebilmenin çeşitli yasal, siyasi ve teknik problemlerini çözmekle görevlendirilen söz konusu kurumlar ve resmi komisyonların en önemlileri ise şunlardır:

1– Bu kurumların en önemlisi resmen "Trevi Grubu" diye adlandırılmaktadır. Bu grup ilk defa 1986 sonbaharında çalışmalarına başlamıştır ve AET ülkeleri Adalet ve İç İşleri Bakanları'ndan oluşmaktadır. Yabancılar Sorunu'nun doğrudan muhatabı konumundaki bakanlıklardan oluşan söz konusu "grubun" görevi resmi açıklamalarda "iltica hakkının kötüye kullanılmasına karşı Avrupa çapında daha başarılı ve uygulanabilir önlemler almak" ve "yabancı toplulukların daha iyi kontrolünü sağlamak" olarak tesbit edilmektedir.

2– "Şengerer Grubu" diye bilinen ve AET üyesi 5 ülke hükümeti tarafından (Almanya, Fransa ve Benelüks ülkeleri) atanan bir başka kurum ise bu ülkeler arasındaki sınırlarda yapılan kontrölleri 1992 tarihine kadar adım adım kaldırmanın sorunlarını çözmekle görevli. İkinci ve asıl görevi ise, bu ülkelerin dışındaki ülkelere sınırların kapatılması, yani bu beş ülkeye yabancıların "akımını" durdurmak için gerekli önlemlerin alınması. 14 Haziran 1988 tarihinde Lüxemburg'da yapılacak bir toplantıda bu ülkelere İtalya ve Avustuya'nın da katılması bekleniyor. Bu grup, yani bu grubu oluşturan ülkeler tüm Avrupa'nın sınırlarının tamamen kapatılması için diğer ülkelere öncülük yapıyorlar. Şengener grubunun hedefi Avrupa'nın geleceği olacağa benziyor.

Bu kurumların yanısıra mültecilere ve yabancılara karşı ortak önlemleri görüşmek üzere 3 kurum daha vardır: CAHAR komitesi (Avrupa Konseyi için yasa tasarıları hazırlar), AET Komisyonu (Avrupa Konseyi'ne mülteci akımını durdurabilmek için alınabilecek önlemler konusunda danışmanlık görevi yapar) ve Gerzensee Konferansı (iltica makamlarının konferansı)...

Tüm bu kurumların tek hedefi var: Yabancılara ve mültecilere karşı yeni ırkçı yasal düzenlemeler yapmak, gerici nitelikteki bu yasalara tüm Avrupa ülkelerinin onayını ve desteğini almak, ortak önlem paketlerini uygulama süreçlerine geçirmekle görevli ve yetkileri tüm Avrupa ülkelerinde geçerli kurumlar yaratmak, yani yabancılara ve mültecilere karşı beyaz bir ittifak oluşturmak.

Bu hedefi gerçekleştirmeye kararlı olan Avrupa devletleri temsilcileri **3 Haziran'da Bonn'**da yeni anlaşmaları kutlamak üzere şampanya kadehlerini tokuşturmak için bir araya gelecek, yabancılara karşı ittifakın diğer ismi olan Şengener grubu ise hemen arkasından, **14 Haziran 88'de Lüxemburg'**da resmen bir araya gelecektir.

Bu tarihler yabancıların tüm Avrupa ülkelerinde, kendilerine yönelik saldırılara karşı direndikleri tarihler haline getirilmelidir.

ZIMMERMANN YENİDEN SAHNEDE

Federal hükümetin gerici ve ırkçı bütün özelliklerini üzerinde toplamış olan, yabancı düşmanı politikaların sembolik ismi Zimmermann ilticacı ve yabancılara karşı eskiden beri düşündüğü politikaları yasallaştırabilmek için son günlerde yeniden harekete geçti. Avrupa'daki yabancı düşmanı uygulamalara öncülük eden, gerici politikaların başını çeken Federal Almanya, Avrupa çapında yabancılar

Yüzlerce Türkiyeli Avusturya'nın Vorarlberg şehrindeki Emekçiler Birliği'nin çağrısına uyarak bir süre önce vize uygulamasını protesto etmek için Almanya sınır kapısına dayandı. Bir süre önce çeşitli gruplarla birlikte Voralberg Devrimci İşçi taraftarlarının oluşturduğu Emekçiler Birliği'nin bu eylemi geniş yankı uyandırdı.

politikası çerçevesinde düşünülen ittifak daha henüz resmileşmeden, Yabancılar Yasası'nı ve iltica yasalarını değiştirme planları içinde. Değişiklik tam da yukarıda anlattığımız önlemlerin içeriğine denk düşecek şekilde düşünülüyor. Henüz, yabancıları eşitsiz bir konuma bugünkü haliyle bile hapsetmiş olan Yabancılar Yasası'nda ve İltica Yasaları'nda yapılacak değişikliklerin kapsamı ve içeriği konusunda kamuoyuna yapılan kesin bir açıklama bulunmuyor. Bu konuda özellikle hükümet çevreleri çeşitli spekülasyonlara sebep olan değişik açıklamalar yapıyorlar, koalisyon hükümetinde yer alan liberal parti FDP'nin "liberal bir Yabancılar Yasası'nın yaratılması" v.b. gibi açıklamaları ön plana bilinçli bir şekilde çıkarılıyor. Öte yandan yine aynı parti "Yabancılar Yasası'nı değiştirmek için en iyi fırsatın bu dönemde doğduğunu" açıklamaktan çekinmiyor. Zimmermann resmi açıklama yapmamaya devam ediyor. Yabancılar Yasası'nda yapılacak değişikliklerin mimarlığını Zimmermann'ın yapacağı, yani değişikliklerin CDU/CSU partilerinin politikalarının izlerini taşıyacağı düşünülürse, FDP'nin yaptığı açıklamaların kamuoyunu aldatmaya yönelik düşünüldüğü kendiliğinden anlaşılmaktadır. Yabancılarda ve Alman demokrat ve ilerici kesimlerde Yabancılar Yasası'nın daha da gerici bir hale getirilmesinin önündeki garantörün FDP olacağı fikri yaratılmaya çalışılıyor. Ve FDP'nin de onayıyla muhtemelen yeni yasal düzenlemeler gündeme getirildiğinde, kamuoyu Zimmermann'ın hedeflerine ulaşamadığı, Yabancılar Yasası'nın "liberalleştiği" kanısına ulaşacak. Bu ve buna benzer dolapların çevrildiği, çevrilmeye çalışıldığı gözlerden ırak tutulmamalıdır.

Yapılacak değişikliklerin kapsamı ve içeriği kesin belli olmamakla birlikte, bu değişikliklerin Alman hükümetinin konuya ilişkin taslağından anlaşıldığı üzere aşağıdaki konularda yoğunlaşacağı şimdiden söylenebilir:

● Bir süre önce gürültülü tartışmalara sebep olan Alman Anayasası'ndaki iltica hakkını değiştirmeye yönelik Zimermann'ın girişimleri şimdilik başarısızlıkla sonuçlandıktan sonra Federal Hükümet iltica dilekçeleri üzerine karar veren mahkeme süreçlerini hızlandırmak ve iltica yasalarında bazı değişiklikler yapmak yoluyla aynı hedeflere ulaşmaya çalışmaktadır. Bu alanda getirilecek ve yukarıda anlattığımız değişiklikleri bütünleyici karakterde olacak diğer bir uygulama ise, iltica dilekçesi alt mahkeme tarafından reddedildiği taktirde ilticacıya itiraz hakkı tanımadan polise sınır dışı etme yetkisini tanıyor. Genellikle ilk mahkemede iltica dilekçelerinin reddedildiği düşünülürse, tasarlanan bu değişikliğin kapsamı göz önüne getirebilir.

Bu alanda yapılmak istenen önemli bir diğer değişiklik ise, Almanya'nın adım adım sınırlarını kapamaya yönelik önlemlerin alınması olacaktır. Pratikte bu hedefin nasıl şekilleneceği ise henüz pek belli değildir.

● Yabancılar Yasası'nda yapılacak çeşitli değişikliklerin (oturma hakkının zorlaştırılması, yeni yasal kısıtlamaların gündeme getirilmesi, aile fertlerinin birleşmesini zorlaştırmak, sınır dışı etme uygulamalarının kolaylaştırıcı önlemlerin alınması v.b.) en önemlisini, yabancılar polisinin yetkilerinin genişletilmesi oluşturacağa benziyor. Yabancılar polisine sınır dışı edebilme, yukardaki değişiklikleri hiç bir hukusal sürece bağımlı olmadan uygulama yetkisi verilecek görünüyor.

Şu anda yapılacak değişiklikler konusunda şu kesin olarak şöylenebilir: Varolan Yabancılar Yasası'ndaki değişiklikler, yabancıların bugünkü konumlarını daha da kötüleştirecek, zaten şu anda yabancılar polisi tarafından yapılan keyfi uygulamaları yasallaştıracak değişiklikler olacaktır.

İÇİŞLERİ BAKANLARI TOPLANTISI VE PROTESTO EYLEMLERİ

Zimmermann ve Alman hükümeti, Yabancılar Yasası'nda ve iltica yasalarında yapılacak değişiklikleri konu alan ve eyalet içişleri bakanlarının katılacağı bir toplantıyı 28.-29 Nisan tarihlerinde yapacaklar. Zimmermann'ın başkanlık yapacağı bu toplantıdan iki şey bekleniyor:

Birincisi, yapılmak istenen değişikler konusunda eyaletlerin anlaşmasını sağlamak ve bu alanda eyaletler arasındaki uygulama farklılıklarını giderek iç-birlik yaratmak.

İkincisi, Avrupa devletleri ile yapılacak toplantılardan önce Alman hükümetinin planları için eyalet hükümetlerinin desteğini sağlamak.

Bu toplantıyı protesto etmek, yabancılara karşı gündeme getirilen ırkçı uygulamalara yabancıların sessiz kalamıyacağını göstermek için **28.-29 Nisan** tarihlerinde toplantının yapılacağı **CELLE'**de çeşitli eylemler yapılıyor. Devrimci İşçi'nin de içerisinde yer aldığı geniş bir eylem birliği tarafından örgütlenen bu eylemler aracılığı ile yabancılar seslerini bir kez daha "Dur Zimmermann" diye yükseltecekler.

İki gün arka arkaya uyarı nöbeti eylemi yapılıyor, "ırkçı Yabancılar Yasası kaldırılsın, kapılar açılsın" şiarıyla yürüyüş ve panel düzenleniyor.

Avrupa devletlerinin yabancılara karşı oluşturmaya çalıştıkları ittifak, bu ittifaka karşı, yabancı düşmanı ve ırkçı her türlü girişime karşı mücadele sorununu da dayatıyor, can alıcı hale getiriyor. Bu mücadele ise geniş birlikleri, **YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLESEL BİRLİĞİ'**nin yaratılmasını gerekli kılıyor, bu konudaki çabaların yoğunlaştırılması gerektiğini hatırlatıyor. Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği ise yabancıların demokratik talepleri çerçevesinde içinde bulundukları konumu tersine çevirecek bir mücadeleden çıkacağına göre, sağduyulu yabancılara bu mücadeleyi yükseltmekten başka, kendi demokratik, anti-ırkçı eylemlerinin birliğini yaratmak uğruna yorulmadan, yılmadan, sabırlı bir mücadeleyi yükseltmekten başka bir yol kalmıyor.

BADEN-WÜRTTEMBERG EYALET MECLİSİ SEÇİMLERİ YAPILDI

BADEN-WÜRTTEMBERG Eyalet Meclisi seçimleri 20 Mart'ta yapıldı.

Yaklaşık 6.5 milyon seçmenin %72'sinin katılımıyla yapılan seçim sonucunda 16 yıldır salt çoğunlukla iktidarda olan Hıristiyan Demokratlar (CDU) yine tek başına hükümet kuracak oyu almayı başardı. CDU eyalet başkanı Lothar Späth, yeniden başbakan oldu.

Seçimler sürecinde küçüklü-büyüklü bir çok parti yoğun bir faaliyetlilik gösterdi. Sosyal demokratlardan Yeşiller'e; Cumhuriyetçiler'den Nasyonal Demokratlar'a kadar tam 10 parti, gerçek alternatifin kendileri olduğu iddiasıyla Hıristiyan Demokratlar'ın iktidarına son vermek ya da onlara ortak olabilmek için tüm güçlerini seferber ettiler.

CDU eyalet başkanı ve başbakan Lothar Späth, federal hükümetin –başta Vergi Reformu olmak üzere– az ve orta gelirlileri hoşnutsuz kılan politikalarına karşı olduğu demagojisiyle olası oy kaybını önlemeye çalıştı. Eyaletin, ekonomik alandaki güçlülüğü ve işsizlik oranının genel ortalamanın altında olması gibi avantajların, 35 yıldır hükümette olan CDU politikalarının doğruluğunu kanıtladığı, Baden-Würtenberg'in "Örnek Eyalet" olduğu ve herşeyin aynen devam etmesi gerektiği temel seçim sloganlarıydı. Sonuçta CDU, %2,1 oy kaybına uğramasına rağmen, 125 milletvekilliğinin 66'sını kazanarak mecliste salt çoğunluğu elde etti.

Ekonomi uzmanı Dieter Spöri'yi başbakan adayı göstererek CDU egemenliğini kırmaya çalışan Sosyal Demokratlar (SPD), geneldeki başarısız muhalefet çabalarının bir benzerini de Baden-Würtenberg'de sergiledi. "Yeni bir ilerleme" sloganıyla sürdürülen kampanya sonunda, CDU egemenliğine son vermek bir yana, dört yıl önceki oylarını koruma başarısı dahi gösterilemedi. (Bu başarısızlığa, Saarland Eyaleti Başbakanı Oskar Lafontain'in kamu hizmetinde çalışanların toplu sözleşme görüşmeleri sırasında yaptığı "çalışma süresinin kısaltılmasında ücretlerin de düşürülmesi gerekir" şeklindeki önerisinin önemli derecede etkili olduğu yadsınamaz). Seçimler sonunda % 0,4'lük oy kaybına rağmen, genel oy dağılımının etkisiyle SPD milletvekili sayısı bir artarak 42'ye yükseldi.

"GEREKİRSE CDU ile koalisyon konusunda görüşme yapabiliriz" şeklindeki açıklamalar yapan "Realist Kanat" temsilcilerinin çoğunlukta olduğu eyalet Yeşilleri, parti içi çekişmelerin sürdüğü bir seçim süreci yaşadı. Buna rağmen sonuç beklenildiği kadar olumsuz olmadı: % 1'lik oy kaybına karşın, milletvekili sayısı bir artarak 10'a yükseldi.

Tüm seçim kampanyasını "Federal Hükümetin Eyalette de devamı" ve "CDU ile koalisyon" sloganlarıyla sürdüren Federaller (FDP), % 5'lik barajı güçlükle aşabildiler. En büyük amaçları olan "üçüncü büyük parti olma" gerçekleşmedi ve bir milletvekilliği kaybederek 7 milletvekili ile meclise girebildiler.

Meclise girememiş olmalarına rağmen, seçimlerden en büyük başarı ile çıkanlar Neo-Naziler oldu. Nasyonal Demokratlar (NPD), Ekolojik-Demokratik Parti (ÖDP), Hür İşçi Partisi (FAP), Cumhuriyetçiler (REP), Yurtseverler (PAT) ve Hıristiyan İttifak adlarını taşıyan değişik partilerle seçime katılan faşistler, oyların % 5'ini alma başarısını gösterdiler.

GRUNDGESETZ ARTIKEL 3:

(1) Alle Menschen sind vor dem Gesetz gleich.
(2) Männer und Frauen sind gleichberechtigt.
(3) Niemand darf wegen seines Geschlechts, seiner Abstammung, seiner Rasse, seiner Sprache, seiner Heimat und Herkunft, seines Glaubens, seiner religiösen und politischen Anschauungen benachteiligt oder bevorzugt werden."

WAHLRECHT für AUSLÄNDER

Ja **Nein**

Faşistler arasında en başarılısı ise Nasyonal Demokratlar. 1968 yılında oyların % 9,8'ini alarak meclise giren NPD, daha sonraki seçimlerde hiç bir varlık gösterememiş ve aldığı oy oranı ise % 0,2-3'ü geçememişti. Bu nedenle % 2,1 oranında oy kazanması –ki bu sayı yaklaşık 120 bin seçmenin oyudur– önemli bir gelişme olarak değerlendirilmek zorundadır.

Faşistlerin bu denli başarı göstermesi, CDU politikalarından hoşnut olmayan, diğer partileri de alternatif olarak görmeyen seçmenlerin yeni arayışlar içerisinde olduklarının belirtisi. Özellikle Federal Hükümetin tarım politikaları nedeniyle zarar gören küçük çiftçiler Neo-Nazilere destek oldukları görülüyor.

Seçim sonucunda partilerin aldıkları oy oranı ve kazandıkları milletvekili sayısı şöyle:

1988

	Oy oranı	Milletvekili
CDU	% 49,1	66
SPD	%32,0	42
YEŞİLLER	% 7,9	10
FDP	% 5,9	7
NPD	% 2,1	-
ÖPD	% 1,4	-
REP	% 1,0	-
Diğerleri	% 0,6	-

1984 Seçimleri

51,9	68
32,4	41
8,0	9
7,2	8

... VE YABANCILAR

Bu seçimler de büyük bir toplumsal eşizsizlik ortamında yapılmıştır. Eyalet nüfusunun % 8'ine yakın bir yoğunluk oluşturan; ekonomik ve toplumsal yaşamın önemli ve vazgeçilmez bir parçası olan yabancılar, bu seçimlerde de seçmen bile olamamışlardır.

Bir gerçeklik tüm demokrat güçler tarafından bir kez daha vurgulanmak ve sorgulanmak zorundadır: Baden–Würtenberg gerçekten örnek bir eyalet midir? "Hıristiyan Demokrat" adını taşıyan parti, gerçekten demokrat ve demokrasiden yana mıdır? Demokrasiden anladığımız nedir? Nüfusun % 8'inin siyasal-toplumsal süreçlere katılımının engellendiği bir toplumda demokrasiden söz edilebilir mi?

"Örnek Eyalet" Baden Würtenberg, özellikle yabancılar konusunda ve sosyal hakların kısıtlanmasında gerçekten de örnek politikalar izlemektedir. Yabancılara karşı uygulamalar, bu eyalette genelden çok daha katı biçimde sürdürülmektedir. Uygulamaların önümüzdeki süreçte daha da sertleşeceğini söylemek kehanet olmaz.

Seçimler sürecinde hiç bir parti "Oy Sahibi" olmayan yabancıların konumunu olumlu olarak etkileyebilecek bir yaklaşım sunmamıştır. En olumlu olabileceklerin yaklaşımları, genelde olduğu gibi, iyi niyetli ve insani duygularla yapılan ve gerçek hayatta hiç bir anlam ifade etmeyen açıklamalardan ileriye gidememiştir.

YABANCILAR konusunda en yoğun çalışma, Neo-Naziler tarafından sürdürülmüştür. Tüm seçim programları yabancılar konusunu işlemiştir. "Yabancılar Dışarı", "İlticacılara Son", "Almanya Almanlarındır" v.b. sloganlarla tüm toplumu yabancılara karşı kışkırtmaya ve yabancı düşmanlığını yükseltmeye uğraşmışlardır. Sonuçta 300 bine yakın oy aldıkları göz önünde tutulursa, önümüzdeki süreçte her türlü baskı ve saldırılarını arttıracakları söylenebilir.

Yüzbinlerce yabancı ise, bu yoğun saldırılar karşısında hiç bir savunma olanağına sahip değil.

EŞİT HAKLAR MÜCADELESİ

İçinde yaşadığımız bu toplumda, ülke halkına sunulan seçeneklerden birini tercih etme hakkından yoksun olmamız, toplumsal yaşamda eşit olmayan bir konuma mahkum edilmiş olmamızdan kaynaklanmaktadır. Sistemin büyük bir ayıbı haline gelmiş olan bu eşitsizlik konumu tüm partilerce doğal bir olgu olarak kabul görmekte ve bu ayıbın tüm toplumca benimsenmesi yönünde çaba harcamaktadır. Böyle bir ortamda yapılan hiç bir seçimin lehimize bir sonuç yaratmayacağı da açıktır.

İşte, toplumsal-siyasal sürece katılmamızın yasalarca engellendiği bu ortamda, her alanda eşit bir statüye sahip olma mücadelesi, vazgeçilmez bir görev olarak karşımıza çıkıyor.

Federal Alman Anayasası'nın 3. maddesinde şöyle yazıyor:

"Yasalar karşısında tüm in-

Devamı 18. Sayfa'da

SEÇİMLER SÜRECİNDE NELER YAPTIK?

Bir çok konuda olduğu gibi, seçimler sürecinde de Devrimci İşçi'nin belirlediği politikaları pratiğe uygulamayı yeterince başaramadık.

Yabancıların toplumsal bir varlık olduklarını ve eşit haklar isteminin büyük kitlenin bir talebi olduğunu vurgulayabilmek amacıyla, çeşitli ülkelerden gelen yabancıların ortak eylemliliklerle bu sürece katılımını gerekli gördük. Bu nedenle de, çevremizde bulunan tüm yabancı örgütlere çağrı yaparak önerilerimizi anlatmak ve kendileriyle tartışmak istedik. Ancak, çağrıya 2-3 Türkiyeli örgüt dışında kimse ilgi göstermedi.

Seçimlerden 10 gün önce, Stuttgart'ta Kurtuluş taraftarları, FİDEF ve DİDF yanlısı dernekler ile birlikte bir şeyler yapma konusunda anlaşabildik. Gerek diğer örgütlerin duyarsızlığı, gerekse sürenin kısalığı yapabileceğimiz eylemlilikleri de etkiledi. Böylece, Almanca ve Türkçe bir bildiri çıkararak yoğun bir şekilde dağıtımı; şehrin ana caddesinde enformasyon masası açarak, sembolik bir sandığa 'YABANCILARA SEÇME–SEÇİLME HAKKI'nın desteklenmesi yönünde oy pusulaları attırılmasına karar verdik. Bir de yabancılara seçme-seçilme hakkı talebini içeren pullar çıkararak çevreye dağıttık. (Zaman kısalığı nedeniyle hazırladığımız afişleri bastırabilmek mümkün olmadı.)

Bildiri dağıtımı ve pullama, Ulm'da da yapıldı. Ayrıca, Ulm'da çeşitli Türkiyeli ve Alman örgütlerince desteklenen YABANCILAR İNİSİYATİFİ, 12 Mart cumartesi günü bir yürüyüş düzenledi. Havanın kötülüğü nedeniyle sadece 250 kadar katılımın olduğu yürüyüşte, yabancılara eşit haklar ve seçme-seçilme hakkı talebi duyurulmaya çalışıldı. Yürüyüş sonunda yapılan mitingde, Yeşiller ve DGB adına konuşmalarda bu talebin haklılığı ve desteklenmesi gerektiği vurgulandı.

NELER YAPMALIYDIK?

Şeçimlerin tarihi, aylar öncesinden biliniyordu. Bu anlamda, tüm yabancı örgütlerle aylar öncesinde ortak eylemlilikler yapılmasını tartışmak ve somut önerilerle onları ikna etmek gerekiyordu.

Tüm partiler seçim propagandalarına başladığı anda, bizler de eyaletin belirli şehirlerinde haklı talebimizi duyuracak eylemliliklere başlamalıydık. Partilerin kitle toplantılarına yabancılar adına temsilciler göndererek taleplerimizi açıklayabilir, parti yetkilileriyle tartışma olanağı yaratabilirdik. (Kişisel olarak yapılan bu ve benzeri işler, olumlu sonuç yaratmıyor. Yabancılar bu tür talepleri olmadığı; bunların sadece azınlıkta olan aşırıların talepleri olduğu yanıtı veriliyor.). Merkezi yerlerde, sürekli bilgilendirme masaları açılabilir ve değişik yabancı ülke kültürlerinden örnekler sunularak kitle etkilenebilirdi.

Tüm ilişkiler kullanılarak, çok önceden çeşitli parti yetkilileri ve milletvekili adayları ile paneller düzenlenebilir ve bu panellere yabancılar adına temsilcilerin katılımı sağlanabilirdi.

Yine, tüm yabancı temsilcileri ile ortak basın açıklamaları ve basın toplantıları yapılabilirdi.

Yapılabilecek işleri çoğaltmak mümkün. Yapamadıklarımızı anlatmaktan amacımız, diğer eyaletlerde yaşayan arkadaşlara yardımcı olabilmek. Tüm arkadaşlar, yaşadıkları eyalette seçimlerin tarihini öğrenerek, şimdiden hazırlıklara başlamalıdırlar.

Yabancıların eşit haklar mücadelesi, sadece seçimler sürecinde bir takım eylemlilikler yapmakla sınırlı tutulamaz, tutulmamalı. Ancak, seçim süreçleri, kamuoyunun siyasete daha fazla ilgi duyduğu süreçler olduğundan, yapılan etkinlikler daha fazla ilgi çekiyor.

Sonuç olarak, eşit haklar mücadelesini örgütleyecek demokratik birliktelikler yaratma görevi acil olarak önümüzde duruyor. Bu görevi yerine getirmek zorundayız.

Baden–Württemberg

Devrimci İşçi

DEV–GENÇ VE THKP–C'YE HALA NEDEN SALDIRIYORLAR?

Hüseyin Cevahir

Büyük araboralardan, bozgun ve yıkımlardan; yenilgiye uğramış ya da bastırılmış büyük direniş ve mücadelelerden sonra hayatta kalanlardan pusulayı şaşırmış olanların yaptıkları ilk ve tek iş, geriye bakıp olayları askerlik hatırası anlatarak açıklamak oluyor.

Böylece, çok sayıda unsur ve şartlar tarafından belirlenen dönemleri ve olayları kişilerden ya da söz konusu dönemin bir unsuru olan örgütlerin iç sorunlarından kalkarak açıklama yöntemi geçerli bir tarih açıklaması olabiliyor. Böyle hallerde, tarihin nesnel bir analizi yerine tek tek olay ya da kişiler üzerinde durularak yaşanmış gerçeklikler ters yüz edilebiliyor.

71 yenilgisinden sonra da, 80 bozgunundan sonra da bizim sol ve sol'a bulaşmış aydınlarımız hep bu şekilde hareket etti.

Bu tutumun hâlâ geçerliliğini koruduğu görülmektedir.

Milliyet Gazetesi'nde 30 Mart'ta başlayıp 5 Nisan'da biten **"16 yıl sonra Kızıldere"** başlıklı dizi yazıda Koray Düzgören, yukarda vurguladığımız mantığın tipik bir örneğini sunmaktadır. Diziyi hazırlayan bu kişi, THKP–C davasından yargılanmış fakat şimdilerde bütün devrimci özelliklerini yitirmiş olan kimi şahsiyetlerin subjektif değerlendirmelerini ve ruh hallerini öne çıkarmak suret.yle THKP–C'yi, gelişigüzel bir araya gelmiş bir insan topluluğu ve macera düşkünü bir silahlı grup olarak tanımlamaya çalışmaktadır. Röportaj yaptığı kişilerin çoğu, onun bu amacını kolaylaştıran hikayeler anlatmaktadır.

Milliyet Gazetesi'nin belki de büyük masraflara katlanarak hazırlattığı yazı dizisi, bir yönüyle çarpık bir tarih anlatımına örnek oluştururken, bir yönüyle de THKP–C'nin hala önemini ve etkisini koruyan bir hareket olduğunu kanıtlamaktadır.

GERÇEKTEN de Türkiye Halk Kurtuluş Partisi–Cephesi, sadece 70'li yılların başlangıcına değil Türkiye'nin günümüze kadar uzanan yakın tarihine damgasını basan bir hareket olmuştur. THKP–C'yi, kuruluşu çok eskilere dayanan T'K'P başta olmak üzere 60 sonrası dönemde ve 70'lerde ismi duyulan parti ve gruplardan ayıran köklü farklar vardır. Bu farklar, THKP–C'nin Marksizm-Leninizm'i kavrayışında, dünya tahlilinde, Türkiye somutunu analizinde, Türkiye toplumsal sürecini tanımlamasında; devrim anlayışı, parti, çalışma tarzı ve mücadele şekli gibi konularda ifade bulmaktadır. THKP–C, sadece eylem şekli itibariyle değil, ondan da önce bu özellikleriyle devrimci bir çıkış; resmi ideolojiden ve geleneksel sol'dan köklü bir kopuştur.

12 Mart Dönemi geçtikten sonra, onbinlerce kişinin kendisini bu hareketin görüşlerinde tanımlaması, Türkiye'nin en diri unsurlarının kendi köklerini bu harekette aramaları gerçeğinin altında işte bu farklar yatmaktadır. Ulaş'ın, Cevahir'in, Çayan'ın bayraklaşmış olmaları sadece elde silah dövüşerek ölmüş olmalarıyla açıklanamaz. Onlar, Türkiye için ilk kez devrimci bir seçenek yaratmış olmaları, emekçi halklar için gerçekleşebilir bir kurtuluş yolu önermiş olmaları nedeniyle kitlelerin ve militanların bilincinde ve kalbinde yer etmişlerdir.

Bu farkları görmezden gelerek yapılan her THKP–C değerlendirmesi, eğer bu değerlendirme bir artniyetin ürünü değilse, anlamsız ve boş bir çaba olmaktan öteye geçemiyecektir.

● ● ●

Aslında 71 Dönemi'ne, DEV–GENÇ ve THKP–C geleneğine en sistemli saldırı, burjuva, küçük burjuva aydınlardan değil, sol'da bilinen bazı akımlardan gelmektedir. Eski Aydınlıkçılar'ın son yıllarda oklarını yeniden TKKP–C'ye yönelttikleri gözlerden kaçmamaktadır.

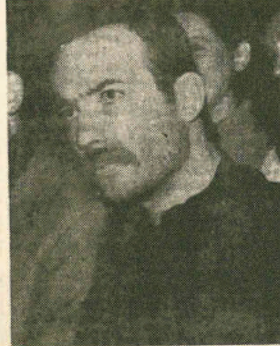
Solda THKP-C tartışmasını yeniden başlatanların ortak özelliği, Devrimci Hareketi bilinçli bir karalama kampanyasına konu etmiş olmalarıdır. Böyleleri, kendi köklerini DEV-GENÇ ve THKP-C'ye dayandıran ve 75 sonrası dönemi yüzakıyla yaşayan binlerce kişiyi –bunların bugün dağınık oluşunu da fırsat bilerek– kendi köklerinden koparmak için ve ayrıca, 80 sonrası yetişen genç kuşakların 71 Dönemine olumsuz bakmasını sağlamak, onların da köklerini Devrimci Gelenek'te aramalarının önüne geçmek için bilinçli ve sistemli bir çaba içerisindedirler.

80 sonrası dönemde THKP'C ve DEV-GENÇ'le ilgili ilk saldırı sol liberal geleneğin Yeni Gündem kanadından geldi.

Yeni Gündem'in 15 Kasım 1985 tarihli 34. sayısında THKP-C ile ilgili yer alan uzunca bir yazıda," *DEV-GENÇ'in Demirel'e verilen muhtırayı alkışladığı, 12 Martı desteklediği, THKP-C'nin ise, sol cuntacılarla işbirliği yaptığı, sol cuntacıların ordudan tasfiye edilmesi üzerine ise Mahir Çayan'ın sol cuntacıların lehine olacak şekilde maske düşürme eylemlerine giriştiği*" iddia edilmişti.

80 sonrası evrede, Türkiye Halk Kutuluş Partisi-Cephesi'ne yönelik ikinci saldırı dalgası Aydınlıkçılardan geldi. Hayatını Devrimci Güçleri karalama ve küçük düşürme mücadelesine adamış olan Doğu Perinçek ve çevresi, DEV-GENÇ ve THKP-C'ye karşı saldırılarını 80'e kadar aralıksız zaten sürdürmüşler ve bu sayede meşrulaşmışlardı.

Eski Aydınlıkçıların DEV-GENÇ ve THKP-C'ye duydukları kin o kadar derinmişki saldırılarına kaldıkları yerden devam ettiler. Kaynak Yayınları'na yayınlattırdıkları *"THKP-C; Doğuşu ve İlk Eylemleri"* adlı kitapta

Mahir Çayan

Mahir Çayan'ı neredeyse *"psikopat"* birisi olarak; döneklik yapmayan, 71 Dönemine sahiplenen bazı THKP-C üyelerini ise *"maceracılar"* şeklinde nitelemeye yeltendiler. Tövbekarları ise göklere çıkardılar.

Eski Aydınlıkcılar'ın devrimcilere karşı bu denli pervasız hareket etmelerinin önemli bir sebebi, tarihe damgasını vurmuş büyük hareketler ve kişilikler karşısında duydukları kişisel eziklik ve bunun yarattığı psikolojik problemlerdir.

THKP–C ve DEV–GENÇ'i karalama kampanyasının diğer önemli bir sebebi ise, yıpranmışlığı nedeniyle T'K'P geleneğinin dışında yer alan kimi odakların (klasik sol bakışın ifadesi olan madalyonun öteki yüzü) siyaset olabilmek için kendi önlerinde en önemli engel olarak Devrimci Geleneği görmüş olmalarıdır.

Gerçekten de başta eski Aydınlıkçılar olmak üzere, eski Birikimciler'in ve diğer bazı odakların Türkiye'de siyaset yapabilmeleri, belirli kesimleri etkileyebilmeleri DEV–GENÇ ve THKP–C engelini aşabilmelerine bağlıdır. Bu, 80 öncesinde olduğu gibi bu dönemde de böyledir. Bir çok odak bugün gözünü, THKP–C'ye olumlu bakan O'nun teorik-siyasal çözümlemelerini derinleştiren hareketin taraftarlarına dikmiş bulunmaktadır. Bu odaklar, her yolu deneyerek, Türkiye düzleminde köklerini THKP–C'ye dayandıran büyük bir topluluğu, çarpık ve yanlış bir tarih anlatımıyla ve yorumuyla felçli hale getirmeye çalışmaktadır. Düşünülmektedir ki, kendisini Devrimci Geleneğe sıkı sıkıya bağlı gören bu topluluğun bilinci çarpıtılabilirse kendilerinin yolu açılacaktır. Bu hesapla hareket ettikleri için eskiden Devrimci Hareket saflarında yer almış, fakat şimdilerde kimlik arayışına çıkmış kimi eski şöhretlere dergilerinde baş köşeyi verebilmekte, onları bir truva atı gibi kullanabilmektedirler.

Özellikle eski Aydınlıkçılar, Devrimci Hareketi, bir zamanlar o hareketten olanlar aracılığıyla vurma konusunda artık iyice ustalaşmıştır. Saçak ve 2000'e Doğru Dergileri'nin bugünkü misyonları, Devrimci Geleneğin kendini tanımlamasını mümkün olduğunca geciktirmek, bu geleneği olabildiğince silikleştirip bulanıklaştırmaktır.

Onlar bu amaçla 68–72 arası dönemi her yönüyle tahrif etmekten bile kaçınmamaktadırlar.

Eski Aydınlıkçılar'ın yazıp-çizdikleri Saçak dergisinin Mart 88 tarihli 50. sayısında 71 dönemine ilişkin yapılan belirlemeler bu bakımdan öğreticidir.

Adı geçen derginin Mart 88 sayısında yer alan iki yazı tamamen geçmişe ayrılmış. Bu yazılarda iki önemli fikir işlenmektedir:

1-) "71, yükselişin sona ermesi ve bir dönemin kapanmasıdır. (Kızıldere'den 1 yıl öncesi kastediliyor. D.İ.) 1971, bir sönüşün ve bu sönüşün yarattığı umutsuzluğun ortaya çıkardığı çaresiz ve baştan yenilgiye mahkum bir isyandır. (...) Doğru ve düzgün bir devrimci inşa 71'e sarılarak olmaz, aksine ondan kopulmak gerekir." (Oral Çalışlar'ın yazısı)

2–) "DEV-GENÇ ce THKP–C darbecidir, ordunun ilericiliğine bel bağlamışlardır, 65–80 arası dönemin tek devrimci akımı bu dönemleri yüzakıyla atlatan tek hareket Aydınlık'tır." (İlhan Kırıt'ın yazısı)

Bu tür yorumların subjektif olmaktan ziyade bilinçli bir çarpıtmanın ürünü oldukları açıktır.

Özellikle eski Aydıklıkçılar başından beri Türkiye Devrimci Hareketi'ni karalama temelinde siyasal varlık olabilmişlerdir. Hem bu çevreden hem de diğer THKP–C eleştirmenlerinden Mahir Çayan'ın görüşleri, tezleri ve siyasal çözümlemeleriyle ilgili tartışmaya değer bir eleştiri bugüne kadar getirilememiştir. THKP–C ve DEV-GENÇ'le ilgili değerlendirmelere cevabı gereksiz kılan işte bu durumdur.

Sol'cu geçinen kimi çevrelerle sosyal-demokrat ve burjuva basının Kızıldere ve THKP–C ile tekrar tekrar uğraşıp durması ve tarihi çarpıtmaya kalkışmasının tek bir izahı olabilir: THKP–C'nin Türkiye Solu'nun tarihinde ulaştığı konumun büyüklüğü ve hareketin kitlelerde yarattığı etkinin hala devam ediyor oluşu...

Reformist, sol liberal, revizyonist ve oportunist akımların Türkiye'de gelişebilmesinin önündeki engellerden birisi işte budur. DEV–GENÇ, THKP-C ve Devrimci Yol mahkum edilemediği, bunlar tarihten silinemediği sürece bir çok sol grubun gelişmesinin ve büyümesinin yolu açılamıyacaktır.

O nedenle 90'lı yıllarda da, Devrimci Gelenek içinde yer alan hareketlerle ilgili, tefrikalara, hikayelere ve kaba suçlamalara rastlanırsa şaşırmamak gerekir.

Devrimci Gelenek içinde yer alan hareketlere ve kişilere karşı yapılmış suçlamalar karşısında şüphesiz kaba

Ulaş Bardakçı

bir geçmiş savunuculuğu benimsenemez. Bu tür saldırılara karşı en iyi cevap sınıflar mücadelesinin haldeki sorunlarına Devrimci Geleneğin yarattığı birikime yaslanarak doğru devrimci çözümler getirmek ve bu çözümlerin gerektirdiği siyasi görevlere kararlıca sarılmaktır. Buna ek olarak, söylenmesi gereken şudur: Devrimci Gelenek derinlemesine kavranmadan, Devrimci Teori canlı özüyle yaşatılmadan, DEV–GENÇ, THKP–C ve Devrimci Yol'un tıkanan sosyalizm deneylerine, yarım kalmış devrimlere alternatif oluşturan çözümlemeleri ve pratikte sunduğu ipuçları açılıp geliştirilmeden sağlıklı bir geçmiş savnusu yapılamaz.

Bu bakımdan devrimciler, THKP–C tövbekârlarının açıklama ve ifşaatlarına; 71 ve 80 yenilgilerinin döküntülerine yaslanarak ve bunları Devrimci Gelenek'in felçli oluşuna kanıt olarak kullanarak siyasal meşruiyet talebedenlerin ve bu temelde odak olmak isteyenlerin politik manevralarına aldırmadan; temelleri 18 yıl önce atılan, bilinç, inanç ve tartışma; araştırma, pratik, mücadelecilik ve kararlılıktan beslenen, sürecin her evresinde kendisini yenileyip yeniden üretebilen, kitle mücadelesine ve dinamizmine yaslanan, bu mücadele içinde kandini vareden Devrimci Gelenek'in bu dönemde siyasi ve toplumsal bir güç haline gelmesi için uğraş vermelidirler.

THKP–C'yi Türkiye Tarihi'nden silmeye çalışanlara en iyi cevap bu olacaktır.

DİYARBAKIR VE ÇANAKKALE YENİDEN DİRENİŞTE

Diyarbakır ve Çanakkale cezaevlerindeki siyasi tutuklular bir süre önce başlattıkları Açlık Grevleri'ni sürdürüyorlar. Polisin tüm gözdağı verme çabalarına, tutuklamalara, baskı ve teröre rağmen siyasi tutukluların yakınları Diyarbakır ve Çanakkale'de çeşitli eylemlerle direnişi destekliyorlar, içerideki direnişi dışarıdan direnişle güçlendiriyorlar.

5 Nisan tarihinde Diyarbakır Cezaevi'nde başlayan 127 tutuklunun Açlık Grevi'ni çeşitli eylemlerle destekleyen aileler, son olarak Ağır Ceza Mahkemesi duruşma salonunun camlarını taşlayarak protesto gösterilerini sürdürüyorlardı. Ölüme terk edilmek istenen evlatlarını kurtarmak isteyen 200 tutuklu yakınından 7'si göz altına alındı.

26 Şubat tarihinden bu yana Çanakkale Cezaevi'nde süren 120 sol siyasi tutuklunun Açlık Grevi'ni desteklemek üzere, bir grup tutuklu yakını dışarıda direnişe geçerek, Cumhuriyet Alanı'nda Açlık Grevi'ne başladılar. Ellerinde "Çocuklarımızı Öldürtmeyeceğiz" yazılı pankartlar taşıyan ailelere polis saldırdı, 8 kadın göz altına alınarak emniyete sürüklendi. Dergimizin baskıya girdiği an, gerek Diyarbakır ve Çanakkale cezaevlerindeki Açlık Grevleri, gerekse ailelerin direniş ve protesto gösterileri sürüyordu.

1 MAYIS, 1 MAYIS ...

YAŞATACAK SENİ TUNÇ BİLEĞİMİZ!

Dünya işçi sınıfının geleneksel Uluslararası Dayanışma ve Mücadele günü 1 Mayıs yaklaşıyor. 1988 yılında da 1 Mayıs çeşitli ülkelerin işçi sınıflarının emeğin kurtuluşu yolunda gür haykırışları, çelik kolları ve sömürüye karşı mücadele bayraklarıyla tek bir yumruk, tek bir yürek olarak birleşecekleri bir gün olacak.

Kimi ülkelerde törenlerle ve büyük işçi mitingleriyle kutlanacak 1 Mayıs. Yine bazılarında her türlü oportünist, revizyonist eğilimlere rağmen burjuvaziye karşı devrimci bir hakırış olarak şekillenecek. Ve yine yerkürenin büyük bir bölümünde işçi sınıfının uluslararası mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, özgürce kutlanabileceği şartları yaratmak uğruna mücadelelere tanık olacak.

Ve 1 Mayıs 1988 tam 102 yıldır olduğu gibi her türlü gericiliğe, yozlaşmış ve köhnemiş burjuva düzene karşı dünya işçi sınıfının güçlü bir haykırışı, emeğin kurtuluşu uğruna devrimci mücadelenin yükseldiği bir gün ve dünya işçi sınıfının enternasyonalist dayanışmasının canlı bir örneği olarak belirecek.

Amerika Birleşik Devletleri işçileri 1886' yılının 1 Mayısı'nda 5 binden fazla şehir ve kasabada," 8 saatlik işgünü " için genel bir grev başlatmışlardı. İşçilerin başlattıkları bu büyük ve yaygın mücadele askerlerin ve polisin burjuvazinin emrindeki saldırıları sonucu oluk gibi kan akıtılarak bastırılabildi. Estirilen terör 4 sendika liderinin idamıyla doruk noktasına ulaştırıldı. Amerikan işçi sınıfının haklı mücadelesine yönelik gündeme getirilen azgın kitlesel kıyım politikası, 16-18 saat çalışan, iliklerine kadar sömürülen ve ortak düşmana karşı mücadele eden dünya işçi sınıfı arasında geniş yankılar uyandırdı.

Daha sonra 1889 yılında 2. Enternasyonal'in birinci kongresi " 8 saatlik iş günü " talebi uğruna tüm dünya işçilerinin aynı gün eyleme geçmesini kararlaştırdı. Ve 1 Mayıs 1886'daki Amerikalı işçilerin katliamı, o tarihten bu yana işçi sınıfının burjuvaziye ve kapitalist sömürü çarkına karşı bilincinin yoğrulduğu, aynı amaç doğrultusunda eğitildiği Uluslararası Dayanışma ve Mücadele günü olarak kutlanıla geldi.

Bu mücadele elbette yalnızca iş saatlerinin kısaltılması ve ekonomik istemlerle sınırlı kalmadı. 1 Mayıs'lar kapitalizmin sömürü ve vahşetine karşı işçi sınıfının birliğinin pekiştirilip çelikleştirildiği, kurtuluşlarının kapitalizmin yerle bir edilmesiyle sağlanacağının bilincine ulaştığı günler oldu. Artık emek ile sermaye arasındaki uzlaşmazlık ve sınıf mücadelesi geniş işçi kitlelerini sarmıştı. Ve işçi sınıfı ve onun kararlı mücadelesi artık burjuvazinin ve siyasi temsilcilerinin korkulu rüyası haline gelmişti.

TÜRKİYE'DE 1 MAYIS

Ülkemizde 1 Mayısların kutlanması 1906'lara kadar uzanır. Ancak emperyalist- kapitalist boyunduruğun, oligarşik egemenliğin henüz kırılamadığı tüm ülkelerde olduğu gibi , Türkiye'de de egemen sınıf ve zümreler 1 Mayıs'ın özgürce kutlanmasına hiç bir zaman izin vermemişlerdir. Burjuvazinin tüm yasak ve baskı uygulamalarına rağmen Türkiye işçi sınıfı bir sınıf olarak belirdiği tarihten bu yana aşağıdaki mısraları haykıra gelmiştir:

"1 Mayıs, 1 Mayıs ilk dileğimiz
Yaşatacak seni tunç bileğimiz!
Kara kış günleri yansın kül olsun!
Kırmızı çiçekli bahar uyansın
Birleşin,
Gelin!
Yerden yükselin!
Birliksiz işçi, işçi değildir."

Ülkemiz işçi sınıfı 1 Mayıs 1988'e de diğer emekçi kesimler gibi yasaklı girmektedir. Türkiye işçi sınıfı 12 Eylül 1980 Askeri faşist darbesinden sonra emekçi halklarımıza karşı estirilen terör ve demogojinin etkilerini halen sürdürdüğü bir ortamda 1 Mayıs 1988'e girmektedir.

12 EYLÜL'ÜN İŞÇİ SINIFINA KARŞI GÜNDEME GETİRDİĞİ UYGULAMALAR NELERDİR?

Burada, 12 Eylül faşizminin Türkiye kapitalizminin içine düştüğü bunalımı tekelci sermaye ve emperyalizmin lehine çözmek ve gelişen anti-faşist mücadeleyi durdurmak, boğmak için yürürlüğe koyduğu programın ülkemiz işçi sınıfına yönelik uygulamalarını kısaca hatırlatmakta fayda var.

Bilindiği gibi 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi 24 Ocak 1980'le birlikte gündeme getirilen ekonomideki model değişikliğinin öngördüğü uygulamaların hayata geçirilebilmesi için de zorunluydu. Çünkü devrimci demokratik halk hareketinin ve onun önemli bir parçası olan DİSK'de örgütlenmiş işçi sınıfının mücadeleisi "24 Ocak kararları " diye bilinen proğramın uygulanmasını güçlendiriyor, hatta bu ekonomik programın mantığı ile çelişiyordu.(*)

Bu çelişkiyi tekelci sermaye lehine çözmek ise, bir yığın işçi düşmanı, halk düşmanı önlem ve uygulamayı gündeme getirmeyi gerektiriyordu. Nitekim öyle oldu:

* Milli Güvenlik Konseyi'nin 12 Eylül 1980 tarihli 7 numaralı Bildirisi ile "kamu düzeni ve genel asayiş gereği olarak " DİSK ve DİSK'e bağlı sendikaların faaliyetleri durduruldu.
* MGK'nın 14 Eylül 1980 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 3 numaralı kararı ve 15 numaralı bildirisi ile tüm grevler sona erdirildi.
* MGK ardından 27 Aralık 1980 tarihinde kabul ettiği 2364 sayılı "süresi sona eren toplu iş sözleşmelerinin yeniden yürürlüğe konulması hakkında kanun " ile Türkiye'deki tüm sendika üyelerinin toplu sözleşme v.b haklarını kapsayan, bu konularda karar verme yetkisine sahip YÜKSEK HAKEM KURULU uygulamasını getirdi.
* Ocak 1984'e kadar süreleri sona eren sözleşmeler, taraf sendikaların adına ancak onların iradesi dışında YHK tarafından yürürlüğe kondu.On yıllar boyunca kazanılan, yasa ve yönetmenliklere de geçirtilen, toplu iş sözleşmelerinde yer alan, mahkeme kararlarına konu olan tüm kazanımlar teker teker budandı.
* 2429 sayılı kanun ile ücretli tatillerde beş buçuk günlük bir kısıtlama yapıldı. " 1 Mayıs Bayramı "da kaldırıldı.
* İşverenlerin yıllardır şikayet ettikleri kıdem tazminatı sorunuda 2319 ve 2320 sayılı yasalarla çözüldü. Bir yıl için ödenecek kıdem tazminatı asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katı ile sınırlandırıldı.
* 1982 Anayasası ile bir baskı gurubu ve işçilerin demokratik silahı olarak sendikalar, ILO ilkelerine aykırı biçimde ekonomik demokratik ve siyasal karar alma süreçlerinin dışına itildi.
* Sendika kurma ve sendikalara üye olma koşulları zorlaştırıldı. On binlerce işçi ve memuru kapsayan kimi sektörlerde grev hakkı yasaklandı.
* Binlerce sendika yöneticisi ve üyesi 1980'e kadar elde ettikleri yasal hak ve özgürlüklerini 80 öncesi dönemde kullanmış olmak suçu ile tutuklandı, işkenceden geçirildi.
* Ücretleri dondurmayı ön koşul gören " 24 Ocak kararları "nın uygulamaya konulmasının doğrudan bir sonucu olarak işçilerin ve diğer ücretlilerin alım gücü şaha kalkmış enflasyon oranlarına rağmen 1963'teki işçilerin alım gücü seviyesine düştü.
* Sendikalara ve sendikalarda örgütlenen işçilere siyasete karışma, siyaset yapma yasağı getirildi.(**)
* Ve her şeyden önce, ülkemizdeki tüm maddi değerlerin yaratıcısı işçi sınıfına ve diğer çalışan kesimlere, kendilerine düşman güçlere karşı, faşizme karşı mücadele hakları yasaklandı. Bir bütün olarak çalışma ve yaşama koşulları kötüleştirildi.

12 Eylül Darbesi'nden sonra cuntanın izlediği terör ve pasifikasyon politikalarının bir sonucu ve ülkedeki genel siyasi gelişmelere paralel olarak diğer emekçi halk kesimleri olduğu gibi Türkiye işçi sınıfı da karanlık bir döneme sürüklendi, kararlı bir mücadele geleneğine sahip olan işçi sınıfımız susturuldu. Ancak bu suskunluk ve depolitizasyon politikalarının doğrudan bir sonucu olan kendi sorunlarına kayıtsızlık uzun sürmedi.

Türkiye işçi sınıfı kendi üzerine konulan yasakları delme mücadelesine güçlü bir şekilde atıldı. Bu mücadele bir bütün olarak mücadele alanlarını yeniden zaptetme, kaybedilen mevzileri yenileriyle birlikte kazanma mücadelesi olarak belirdi.

12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de tam dört yıl hiç bir grev olmadı. 1984 yılında 561 işçi, 1985 yılında ise 2410 işçi grev yaptı. Grev yapan işçi sayısı 1986 yılında arttı. Daha sonra gündeme gelen NETAŞ ve DERBY grevleri kararlılık, mücadele azmi, katılım işçilerin yüksek morali v.b yönlerden Türkiye işçi sınıfının daha güçlü, daha şanlı eylemlerini müjdeliyordu.

Ve bu gelişmeler işçi sınıfının irili ufaklı bir çok işyerinde her türlü engele ve tehtide rağmen kaybettiklerini kazanma mücadelesine, bir bakıma kendilerine konulan yasakları delme mücadelesine başladığına işaret ediyordu.

1 MAYIS 1987– 1 MAYIS 1988 İŞÇİ SINIFI EYLEMLERİ

Hürriyet'ten

1 Mayıs 1987'den bu yana gerçekleştirilen işçi direnişlerinden en önemlilerini sıralamadan önce bir konuya değinmekte yarar görüyoruz.

12 Eylül sonrası gerçekleştirilen işçi eylemleri, 12 Eylül öncesi olduğu oranda henüz kitlesel ve militan gözükmesede, kendi içerisinde oldukça büyük bir zenginlik ve çeşitlilik barındırıyor. Açlık grevleri, yemek boykotları, oturma grevleri son iki yıldır işçilerin grevler ve iş bırakma eylemleri yanısıra baş vurdukları eylemlerden. Bu durum işçi sınıfı açısından önemli bir tecrübe birikimine ve mücadele yöntemlerinde zemginleşmeye ve karmaşıklaşmaya işaret ediyor. Doğru ve kararlı bir önderliğin yaratılmasının yanısıra bu tecrübe birikimi de Türkiye işçi sınıfının acil ihtiyaçlarındandır,

40.000 DEMİRYOL–İŞ ÜYESİNİN SATILAN DİRENİŞİ

Demiryol-iş sendikası ile işveren temsilcisi TÜHİŞ arasında 30 Mart 1987'de başlayan görüşmeler uyuşmazlık ile sonuçlanmış ve 1 Temmuz 1987 tarihinde grev kararı alınmıştı. Grev 11.8.1987 tarihinde başlayacaktı. O günün akşam gazetelerinde grev kararını aramaya yürüyen işçilerin boy boy resimleri vardı. İşçilerın kararlı tavırlarını, hemen öncesi alınan lokavt kararı da yıldıramamıştı.

Ancak sendikanın sarı sendikacılıkta uzman genel merkezi grev kararını 11 Ağustos 1987'de, yani grevin başlayacağı gün kaldırıyordu. Sendikanın genel başkanı işverenlerle iki yıllık sözleşmeyi imzalamıştı. işçilerın talepleri büyük ölçüde gerçekleşmedi.

40 bin işçiyi ilgilendiren bu sözleşmeyi sendikanın sube yöneticileri ve işçiler boykot ettiler. Kimi şube yöneticileri istifa ederken, bazıları da açlık grevine başlamıştı. işçiler sarı sendikanın kendilerini satmasına karşılık yemek boykotlarını gündeme getirdiler.

DERİ İŞÇLERİ NETAŞ İŞÇLERİNİN YOLUNDA ÖNEMLİ KAZANIMLAR SAĞLIYORLAR

1987'nin Temmuz ayında Deri-iş sendikası 3500 işçisiyle toplam 124 deri fabrikasında 6 ay sürekli bir greve gidiyordu. Kötü çalışma koşullarına, işverenin keyfi uygulamalarına karşı greve giden işçilerin taleplerinden bazıları şunlardı:

* 40 saatlik çalışma haftası; zorunlu fazla çalıştırmalara son.
* Kadınlar için eşit işe eşit ücret.
* Yılda dört hafta ücretli izin.
* Tıbbi önlemlerin alınması ve yemek için özel ödeme yapılması.

Bu ve benzeri talepler çerçevesinde deri işçileri 3,5 ay süre ile önemli bir ihracat sektörü olan deri sektöründe tüm polis ve işveren baskılarına rağmen yılmadan grevlerini sürdürüyorlar ve taleplerinin önemli bir bölümünü kararlı mücadeleleri sonucu gerçekleştiriyorlardı. Sarı sendika konfederasyonu TÜRK-İŞ'in grevi desteklememesine rağmen, deri işçileri tüm ülkede yaygın bir dayanışmayla karşılaşıyorlar, Deri işçileriyle dayanışma ülke sınırlarını aşıyordu. Ve deri işçileri mücadelelerinden önemli bir ders çıkartıyorlardı:"Mücadele etmeyen kazanamaz!"

MİGROS İŞÇİLERİ DE GREVDE

19 Ağustos 1987 günü Tez-Koop-İş sendikası 33 işyerinde Migros grevini başlatıyordu. İşçiler " bu yasalarla değil, bu yasalara rağmen grev yapıyoruz " diye başlattıkları grevlerini, grevin daha ilk gününden itibaren korsan satış yapmaya başlayan Türkiye kibrit fabrikası önünde bir haftalık bir oturma greviyle çeşitlendirmişler ve grevlerine yönelik her türlü saldırıyı kararlılıkla göğüslemişlerdi.

Yüzlerce işçinin katıldığı mitinglerle de sürdürülen Migros grevi üç aydan fazla sürdü ve işçiler önemli kazanımlar elde ettiler. Grev işçilere yalnızca ekonomik ve sosyal haklar sağlamakla kalmadı, 132 gün süreyle 12 Eylül sonrasının en uzun grevi olarak çalışma şartlarında, iş güvenliğinde ileri haklar elde etti, işçilik onurunun yeniden kazanılmasını ve güçlenmesini sağladı. Kısacası, Migros işçileri sermayeye karşı verilen mücadelede önemli bir örnek sergilediler...

1987'nin son grevi:

Devamı 21. Sayfa'da

FİKRİ SÖNMEZ'İ ANLAMAK

FİKRİ SÖNMEZ'i herkes tanıyor. Niçin tutuklandı, neden ölüme terkedildi, bunlar da biliniyor.

Ölümünün 3. yıl dönümünde O'nun mücadelesinin tarihsel ve siyasal anlamını kavramaya çalışmak O'na layık olmanın yegane şekli olarak görülmelidir.

Hayatını halkına ve devrime adamış her kişide bulunması gereken özellikler Fikri Sönmez'de de vardı. Kararlı bir değişim arzusu, bilinç, inanç, fedakârlık, mücadelecilik, kendini sürekli yenilemek, girişkenlik, yenilgi dönemlerinin her türlü olumsuzluğuna direnmek, emeğe ve insana her şeyden fazla değer vermek, örgütlü siyasi ilişkilerin gerekliliğini devrimciliğin vazgeçilmez şartı saymak, bütün bunlar **Fikri Sönmez**'de de somutlanmaktaydı.

Sevecenlik, babacanlık, halkla sıcak, canlı ve eğitici ilişkiler kurabilmek **Fikri Abimizin** diğer özellikleriydi.

Ne var ki bütün bunları **Fikri Sönmez**'in şahsında güzelleştirip anlamlandıran O'nun devrimcilik anlayışı idi, demokrasiye ve sosyalizme bakışı idi.

FİKRİ SÖNMEZ, 12 Eylül mahkemesinde, "**ben yaptığım herşeyi halkımla birlikte yaptım**" derken benimsediği devrimcilik anlayışını özlüce ifade ediyordu.

Gerçekten de Fikri Sönmez, devrimci fikirleri benimsediği dönemden itibaren aralıksız tek bir şey için mücadele etmiştir: İşçi ve emekçilerin ülke ve toplum yönetiminde söz ve karar sahibi olması; özgürleşmiş insan topluluklarının kollektif yaşamı ve üretimi.

FİKRİ SÖNMEZ, yönetme ve karar alma süreçlerine emekçilerin örgütlü bir katılımı sağlanmaksızın gerçek bir sosyalizme ulaşılamıyacağını bilmekte ve buna uygun hareket etmekteydi. O'nun benimsediği perspektif, kitleleri şimdiden toplumsal süreçlerin yönetimi alanında eğitip deney sahibi yapmayı, gelecekte ise ülkenin bir azınlık grup tarafından değil özgür üreticilerin kendi örgütlülükleri tarafından yönetilmesini hedeflemesi itibariyle o günkü sol grupların tamamından temelde farklı bir içerik taşımaktaydı.

İşte Fikri Sönmez ve mücadele arkadaşları, bu perspektiften yola çıkarak FATSA halkının bastırılmış, dumura uğratılmış enerjisini açığa çıkardılar ve bu enerjiyi maddi bir güce dönüştürmeye çalıştılar.

Bu bakımdan Fatsa'yı öncelikle karakterize eden yön, belediyedeki yönetim fonksiyonlarının **Halk Komiteleri** aracılığıyla yerine getirilmesidir. İkinci olarak Fatsa'yı, toplumsal ilişkiler alanında yaratılan katılımcı, özgürleştirici ilişki tarzı ile tanımlamak yerinde olacaktır. Çamura son kampanyasını, fındık üreticilerinin eylemlerini, kültür şenliklerini anlamlandıran şey FATSA FİKRİ'nin yukarda vurguladığımız yönleri olmuştur.

İşte Fatsa'yı yerel bir olay olmaktan çıkaran, Fatsa'yı Demokrasi ve Sosyalizm tartışmasının kopmaz bir parçası haline getiren bu yöndür.

İşte Fikri Sönmez, sayısız zorluğa, sınırsız engellere ve karalamalara rağmen halkın devrimci yönetiminin hangi anlayışla gerçekleşebileceğinin ipuçlarını ve örneklerini Fatsa'da yaratan onlarca devrimciden birisiydi. O, burjuva düzenine alternatif bir yaşam ve ilişki tarzını nüve halinde de olsa yaratmak için didindi durdu.

Yaptıklarını bekli kendisi de az ve yetersiz buluyordu. Böyle olmakla birlikte, düşüncelerinin bir bölümünü hayattayken gerçekleştirebilmenin, bir şeyleri değiştirebilmenin tadını ve mutluluğunu da derin bir sevinçle yaşıyor ve duyuyordu.

●●●

1938 yılında doğan, 60'lı yıllarda TİP saflarında yer alıp süreç içerisinde ve mücadelenin yükselmesine paralel olarak kendisini Devrimci Hareket'te tanımlayan Fikri Sönmez'in halka adanmış yılları bir yönüyle de Devrimci Gelenek'in tarihidir; Devrimci Hareket'in sürekliliğinin bir ifadesidir.

Fikri Sönmez'in zamansız kaybına, koca bir yüreğin durmuş olmasına rağmen bu tarih yapılmaya devam edilmektedir; devam edilecektir.

O'nu ve mücadelesini, içerdeki ve dışardaki arkadaşları mücadelelerinde yaşatacaklardır.

FİKRİ SÖNMEZ YAŞIYOR
FATSA FİKRİ YAŞIYOR

Yargılananların Kaleminden Fatsa Duruşma Notları

"Bu kez, ağırlıkla Fatsa duruşmalarını yazacağım. Savcı, Fatsa Davası'nı konu alan kimi olayları yeni senaryolarla anlatan Esas Hakkındaki Mütalaasını okudu. Bu uydurma mütalaaya karşı çıkışımızı önlemek isteyen Mahkeme Heyeti hemen şu açıklamayı yaptı. "**Esas Hakkındaki Mütalaanın hazırlık süresi azdı. Savcının tayini çıktığı için gitmesi gerekiyordu. Mütalaayı vermeden gidemezdi. Daha sağlıklı bir mütalaa -yüzü aşkın insanın idamının istendiği bir mütalaa nasıl sağlıklı olacaksa- olmasını biz de isterdik.**"

13 Ocak 1988 günü savunma hazırlıklarımız tamamlanamadığı için duruşma 8 Şubat'a ertelendi. 9 Şubat 1988'de başlayan Fatsa duruşmaları 4 gün sürdü. 11 Şubat'ta *Kemal Aytekin*, 12 Şubat'ta *Kadir Özbayrak* ve *Reşat Erol* adlı itirafçılar söz alarak itiraf adı altında verdikleri ifadelerini geri aldılar. Üç itirafçı duruşmada özet olarak şunları söylediler. "*Bu davadan yargılananların ağır cezalar alabilmeleri için yarattığımız senaryolarla suçlamak için elimizden geleni yaptık. Amacımız itiraf yasasından yararlanmaktı, bir bunalım anında itiraf adı altında ifade verdik. Bu yasanın; kendimiz, ailemiz ve toplum için yararlı olduğuna inandık. Oysa, Pişmanlık Yasası bizleri birbirimize düşürdüğünü, kişiliksizleştirdiğini, onurumuzu yok ettiğini gördük. Yaptıklarımızdan utanç duyuyor, kendimizi lanetliyoruz. Halkımızdan ve arkadaşlardan özür diliyoruz. Devrimcilerin bulunduğu tarafa geçme talebinde –layık olmadığımız için– bulunmuyoruz.*"

Duruşmada yapılan bu açıklamalar Mahkeme Heyeti'nin hiç hoşuna gtmedi. İtiraflarını geri alan 3 kişi daha sonra mütalaaya yanıt vermek için Mahkeme Heyeti'nden süre isteyerek, cezaevine gittiler. Ayrıca, cezaevi yönetimine başvurarak 'itirafçılar ile aynı koğuşta kalmak istemediklerini" belirterek, boş bulunan 8.Koğuşa geçtiler.

Sonuna yaklaştığımız bu davada böylesi bir süpriz beklemiyorduk. Kuşkusuz bu durum davadaki politik ve hukuki üstünlüğümüzü bir kez daha pekiştirdi.

Bizler, aşağıdaki gerekçeleri belirterek Mahkeme Heyeti'ni reddettik.

● 12 Eylül'ün tüm toplumu etkileyen propagandalarının, baskı ve terörün mehkemeleri etkilememesi beklenemez.

● Mahkemelerin bağımsız olduğunu söylemek önemli değil. Esas olan mahkemelerin bağımsızlığını sağlayacak olan yargıç güvencesidir. Yargıçların yer değiştirmesi, yükselmeleri, görevden alınmaları, denetlenmeleri, yürütme tarafından ya da onun etkisiyle yapılıyorsa; bağımsız yargı organlarından söz edilemez,

● Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri, Sıkıyönetim Komutanları'na bağlıdır. Sıkıyönetim Komutanları, sıkıyönetim savcı ve yargıçlarının kararlarına doğrudan ya da dolaylı müdahale eder. (ör. 4.Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı askeri savcısı Nurettin Soyer'in açıklamaları.)

Yine sıkıyönetim askeri mahkemesine başkanlık yapan Niyazi Çağın'ın 3 tutuklunun tahliyesini istemesi üzerine Ankara Sıkıyönetim Komutanı Recep Ergun (şimdi ANAP Kayseri Milletvekili) tarafından çağrılıyor: "**Nasıl olur 3 kişinin tahliyesini istersiniz. Biz, siz kıta subaylarını onlara bizim görüşlerimizi uygulayasınız diye tayin ettiriyoruz. Kesinlikle tahliye olmamalılar.**" diyor. Sonuç: Niyazi Çağın isteği dışında Recep Ergun tarafından Diyabakır'a tayin ettiriliyor.

Ecevit'i tahliye eden Gün Soysal'ın Kıbrıs'a sürülmesi hakimlere verilen göz dağına başka bir örnektir.

Başka bir örnek bizim Fatsa Davası'nda görüldü. 3. Ordu ve sıkıyönetim komutanı adına hareket ettiğini söyleyen Adli müşavir Yılmaz Hızlı ile sıkıyönetim savcısı Çetin Akkaya'nın heyete yönelik küçük düşürücü ve davaya etki edici sözler temeleri nedeniyle heyet üyesi Niyazi Yılmaz'ın ikisine yönelik suç duyurusunda bulunması. (14 Mayıs 1985)

Adli müşavir Yılmaz Hızlı'ya göre "**bu dava solcuların yargılandığı bir davadır. Bunların yargılanmaları için mevcut deliller yani işkenceyle alınmış ifadeler yeterlidir. Fazla incelemeye, hukuki deliller aramaya gerek yoktur. Kararın 4/4'lük olması gerekmez. İşkenceciler ve delilleri kaybeden görevliler hakkında suç duyurusuna gerek yoktur.**"

Mahkeme üyesi Niyazi Yılmaz'ın bu açıklamalarına Türkiye'de yayın yasağı konuyor.

Niyazi Yılmaz açıklamalarından kısa bir süre sonra 3. Ordu'daki görevinden alınarak İsparta'ya sürülmüştür.

● Hakkımızdaki yoğun karalama kampanyasından heyetin etkilenmemesi düşünülemez. Fatsa Devrimci Yol Davası sanıklarına yakalandıktan sonra sanık olma hakkı tanınmadı. Televizyon bizleri "**suçlu, terörist, cani**" olarak tanıttı kamuoyuna. Aleyhteki propagandalara dur diyen olmadı. Dilekçe vermemize rağmen sonuç alamadık.

● Askeri yargı tarafsız değildir.

12 Eylül adaleti sağa ayrı ölçüler uygulamıştır. Çifte standart uygulamasıyla sola en ağır cezalar verilirken, sağ hafif cezalarla kurtarılmıştır. Devrimciler işkencelerde "**ayağı kaydı, kaçarken vuruldu**" gibi açıklamalarla öldürülürken tek bir MHP'linin ölenler arasında olmayışı tesadüf değildir. Bu durum Fatsa'da üst boyutta yaşandı. Karakollarda devrimcilere, haklarında tutuklama kararı olan maskeli muhbirler, faşistler işkence yaptı, yapmalarına izin verildi. (D. Mehmet İnal, Fevzi Keskin, Musavvat Dervişoğlu ... gibi.)

● 12 Eylül sonrası açılan davaların iddianameleri taraflıdır. **F A T S A Devrimci Yol Davası'nın iddianamesini Halit Cengiz hazırladı. Hazırlarken iddialarını polis ifadeleri üzerine oturtan savcı Gölköy Kaledere katliamını düzenleyen faşistleri, polis ifadesi yeterli değildir gerekçesiyle aklama çabasına girmiştir. Halit Cengiz görevini kötüye kullanma ve rüşvet suçundan 29 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme dosyalarında yer alan ifadelerinde sağcı ve milliyetçi olduğunu söyleyen ve MHP ile olan ilişkisi açığa çıkan Halit Cengiz halen firaridir. Mütalaayı hazırlayan savcı bunlara karşı giriş bölümünde önceden hazırlanan iddianameye katıldığını açıklıyor.**

● **Deliller yasalara aykırı toplamıştır.**

İşkenceyle alınan ifadeler delil sayılarak, bu dava açılmıştır. O nedenle delillerin hukuki değeri yoktur. İşkence doktor tarafından kanıtlıdır. Fatsa Davasında tanıklar da işkence görmüştür. (Polisler, subaylar tarafından) Bazı tanıklar gördükleri işkenceyi mahkemede anlattılar. Örneğin; tanık Cemal Karaduman. 12 Eylül'den sonra karakola götürüldüğünü, kendisine bir sanığı bir olayda gördüğünü söylemesi için baskı yapıldığını, görmediğini ısrarla tekrarlaması üzerine tek bacağını da kendilerinin kıracağı tehdidiyle karşılaştığını belirterek devamla, "**efendim öyle olaylar olmuştur ki, değil dükkanı açmak, salavat getirmek bile zordu. Inanın ağlıyasım geliyor. Kemal Şahin (Emniyet Müdürü) denilen adam hakikaten böyle çok insanlık dışı bir kişi. Olayı hatırladıkça ağlayasım geliyor. O..... çocukları size söyleteceğim. Ananızı, avradınızı sinkaf edeceğim dedi**" demiştir.

● Davada bazı deliller yok edildi. (Nasıl ve kimlerce belirsiz) Heyet suç duyurusunda bulunmuş. Hakim Yüzbaşı Niyazi Yılmaz 20.5.1985 tarihli duruşmada suç duyurularının yapılmaması için askeri savcı Çetin Akkaya ve adli müşavir Yılmaz Hızlı tarafından heyete baskı yapıldığını belirtmişti. Bizce, deliller emniyet ve MHP işbirliğinin sonucunda yok edilmiştir.

Öte yandan, 12 Ocak 1983 tarihinde başlayan duruşmadan bu yana 32 yargıç değişti. Bunun nedeni sıkıyönetim komutalığınca yargıçlara yapılan baskıdır. Yetkililerin istediği kararı vermeyen yargıçlar görevden uzaklaştırıldı. Kimileri de kendiliğinden ayrıldı. Kuşkusuz bu değişiklikler hukuki bağlamda aleyhimize.

Sonuç olarak bu nedenlerle heyeti reddettiğimizi söyleyerek bağlayalım. Ortak savunmanın diğer bölümleri 1975–80 yılları arasında Fatsa konulu ilk siyasi öldürme (Kemal Kara) ilk sağ derneklerin örgütlenmesi, Oktay Orbey tarafından İsa Aydemir'in öldürülmesi, Fındık Mitingleri, karaborsa ve tefeciliğe karşı belediye, halk komiteleri, Fikri Sönmez'in başkanlığı, 'Çamura Son' kampanyası, Fatsa üzerine oyunlar v.b.

Duruşmaya 7 Martt'ta devam edilecek.

●●●

Bizler iyiyiz. Kimi zaman yaşadığımız olumsuzluklara karşı, bize yakışanıyla devam ediyoruz mapusluğa. Insana huzur veren, sımsıcak dostluklarıyla, acısıyla, güzel olan herşeyiyle bizim olan yaşamı, baskıların boyutu ne olursa olsun inatla ve inançla sürdürüyoruz."

○

TB'K'P KAPİTALİZMİ YÖNETMEYE HAZIRLANIYOR

Oluşumu kamuoyuna gürültülü bir şekilde sunulan "Türkiye Birleşik 'Komünist Partisi"'nin program tasarısı yayınlanmış bulunmaktadır. Kamuoyu ve sol güçler, TB'K'P'yi daha ziyade H. Kutlu ve N. Sargın'ın dönüş biçimlerini, ya da dönmeden önce gazetelere yaptıkları açıklamaları temel alan bir yaklaşımla eleştirmektedirler. Şüphesiz dönüşün biçimi ve bu tarz bir dönüş için verilen tavizler eleştiri konusu olacak şeylerdir. Ne varki, TK ve Tİ partilerinin birleştiği program ve bu programa yön veren temel yaklaşımlar irdelenmeden TB'K'P olayı ve bu partinin bazı güncel öneri ve adımları tam olarak anlaşılamaz. Dolayısıyla T'K'P ve TİP'lilerin dönüş politikaları da yerli yerine oturtulamaz.

Bu nedenle biz, TB'K'P olayını öncelikle program tasarısındaki öneri ve çözümlemeleri ekseninde irdeleyeceğiz.

TB'K'P değerlendirmemiz iki yazı halinde gündeme gelecek. Bu sayımızda, TB'K'P'nin ekonomik alana ilişkin tezlerini ve projelerini ele alacağız. Gelecek sayıda ise TB'K'P programının siyasal alana ilişkin tesbit ve önermeleri üzerinde duracağız.

● ● ●

Kendisini komünist ya da devrimci olarak tanımlayan her hangi bir parti bundan 25-30 yıl önce ortaya çıkıp **"kapitalizmin ekonomik ve siyasi yapılarını kötülüklerinden arındıralım ve koruyalım"** deseydi tefe konulurdu. Belki de **"hain"** ilân edilip SBKP, ÇKP ve Avrupalı partilerce elbirliğiyle uluslararası sosyalist platformlardan dışlanırdı.

Şimdi tersi oluyor.

Adı komüniste çıkmış ne kadar parti ve kuruluş varsa, Kapitalizmi kendi yönetimleri altında ehlileştirmeyi öneriyorlar ve bu sistemi yönetmeye hazırlanıyorlar. Kapitalist ekonomik-siyasi yapıların ve ilişkilerin parçalanması mücadelesini önerenler ise çağdaş gelişmeleri anlayamamakla suçlanıyorlar.

Sosyalizm için; kapitalist sistemin inkarı olacak bir siyasal-toplumsal düzen için mücadele etmenin gereksiz bir dava, ya da gerçekleşmesi mümkün olmayan bir ütopya gibi görülmeye başlanmasının şüphesiz bir çok sebebi vardır. Solun geniş bir kesiminin kapitalist sistem karşısında daha ılımlı bir tutuma yönelmesinde sosyalizm mücadelesinin –geçiş deneylerinin– sergilediği olumsuzlukların yanısıra kapitalizmin kendini yenileyebilmesi de önemli bir faktör olmuştur.

Uluslararası sosyalist hareket saflarında son 30 yılda yaşanan gelişmelerin ideolojik ve siyasi yönünü Devrimci İşçi'nin 26. sayısında irdelediğimiz için burada olayın bu yönü üzerinde durmayacağız. Sözkonusu sayıda yer alan *"Sağa Savrulan Sol ve Sosyalizmin Sorunları"* başlıklı yazıda işaret edilen gelişmelerin bir sonucu olarak bugün çeşitli ülkelerdeki Komünist Partileri sosyalizm amacından vazgeçerek kapitalist sistemin birer kurumu ve bu sistemi yönetmeye aday birer siyasi odak haline gelmişlerdir. Sosyalizm, ne zaman ve nasıl gerçekleşeceği belli olmayan bir geleceğe havale edilmiş, bunun yerine kapitalist sistemin sınır çizgilerini aşamayan projeler ve ara aşamalar icad edilmiştir.

Böylece, eskiden sadece sosyal-demokrat partilere has olan bir takım politika ve öneriler şimdi komünist partilerin başlıca tezleri ve amaçları haline gelmiştir. Dün sosyal-demokrat partileri, **"kapitalizmi reforme etmekle, sınıf uzlaşmacılığı"** ile suçlayanların çoğu bugün hızlı birer kapitalizm hayranı ve sınıf uzlaşmacısı kesilmişlerdir.

Avrupa Komünist Partileri arasında bu gelişmeye en ilginç örneği İtalyan Komünist Partisi sunmaktadır. İKP'nin Mayıs 1987 tarihli Merkez Komite raporu, komünist partilerdeki geri çekilişi ve bu partilerin artık işçi hareketi ile toplumsal mücadelelerin önünde birer engel oluşunu belgeleyen en taze kaynaktır. Adı geçen rapordan sadece şu bölüm bir çok şeyi açıklamaya yeter sanırız:

"Bugün tercih anayasal sistemi yıkmakla herşeyi olduğu yerde bırakmak arasında değildir. Bu nedenle biz, kurumların gerçek eksikliklerini düzeltmek için ciddi ve etkin bazı önlemler aldık. Yani biz temsili demokrasinin doğru ilkelere göre uygulanmasından yanayız." (Anlaşılacağı gibi bu alıntıda sözü edilen kurumlar kapitalist sisteme aittir; temsili demokrasi ise burjuva demokrasisini ifade etmektedir.)

İKP, daha önce benimsediği Avrupa Komünizmi projesine kaynaklık eden ideolojik zeminde geriye doğru bir evrim geçirerek bugün adındaki komünist kelimesini kaldırıp kaldırmamayı tartışan bir kurum haline dönüşmüştür.

Benzer bir gelişmeye Türkiye Solu'nda da rastlamaktayız. İşin ilginci, bu kez karşımıza Avrupa Komünizmi, (veya sol liberal) geleneğin sözde karşıtı bir güç çıkmaktadır: T'K'P veya TB'K'P...

Gelişmiş kapitalist ülkelerin komünist partilerinde gözlenen geri çekilişin Türkiye gibi bir ülkede nasıl somutlandığını TB'K'P program tasarısını irdeleyerek görmek mümkündür.

"BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME" PROJESİ SOSYAL DEMOKRASİNİN BİR ÇEŞİDİDİR.

TK ve Ti partilerinin birleşme programlarında TB'K'P'nin stratejisi *"Barış ve Demokratik Yenilenme"* olarak belirlenmiştir. Belirtildiğine göre, TB'K'P Program Tasarısı, *"her iki partinin üyeleri arasında tartışılmaktadır ve bir süre sonra son şeklini alacaktır."*

Her iki partinin merkez komiteleri tarafından birlikte çıkarılan *Yeni Yol"* adlı dergide ise program tasarısına ilişkin bir dizi tartışma yer almaktadır. Bazı "üyeler" tasarının kimi bölümlerine karşı çıkmaktadırlar. Fakat görünen odur ki, TB'K'P programı, son şeklini tasarıdaki temel belirlemelere göre alacaktır. T'K'P'nin dünya görüşü gereğince, eldeki tasarıdan daha ideal bir program bulunamaz ve yazılamaz. "Yeni Yol" dergisine habire yazı gönderen T'K'P ve TİP'liler bu nedenle boşa kürek sallıyorlar.

"Barış ve Demokratik Yenilenme" programı ile bu programın ideolojik-teorik dayanaklarını açıklamak üzere "Yeni Yol" dergisinde ve çeşitli broşürlerde getirilen yaklaşımlar dikkatle incelendiğinde görülen şudur: TB'K'P, strateji ve taktiklariyle, Türkiye için önerdiği programın içeriğiyle, söylemi ve sloganlarıyla sosyal-demokrat akımın bir çeşitlemesi olarak dünyaya gelmektedir. Hem de SHP'nin sağında mevzilenmiş bir şekilde...

TB'K'P programı, yazımızın ilk bölümünde işaret ettiğimiz Avrupa'daki komünist partilerin genel bir eğilimi haline gelen düşünceyle SBKP'deki söylem değişikliğini eklektik bir şekilde birleştirmekten öteye geçememektedir. Bu haliyle TB'K'P, Türkiye'deki çarpık kapitalist sistemi yönetmeye aday güçlerden her hangi birisi olmaya mahkumdur. Aşağıda kanıtlayacağımız gibi, TB'K'P; ANAP, DYP, SHP,DSP gibi, Türkiye kapitalizminin sorunlarını **herhangi bir biçimde çözmeyi** hedef alan, kapitalist iktisadi ve siyasi ilişkileri **herhangi bir biçimde yönetmeye** aday olan partidir. TB'K'P, yasallaşasa da, yasallaşmasa da, Türkiye kapitalizmini **herhangi bir biçimde** yönetmeye aday partilerden **herhangi birisi** olacaktır.

TB'K'P, AŞIRILIKLARINDAN ARINMIŞ BİR KAPİTALİST EKONOMİ İSTİYOR

TB'K'P Program Tasarısı'nda ekonomik alana ilişkin öneriler, *"Ulusal ekonominin kurulabilmesi, kalkınma ve moderleşme yoluna koyulabilmek için"* arabaşlığı altında toplanmış. Şöyle deniliyor:

"Bağımsız bir ekonomik gelişme, ancak barış ve demokrasi koşullarında ve ulusal egemenlik ile gerçekleşebilir. Kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi; devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmalarının sanayi ve tarım üretiminin ve teknolojinin yenilenmesi ve uluslararası iş bölümünde yararlanma ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesi; iç pazarın geliştirilmesi; uluslar ötesi tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülatörlerin bu amaçlara ulaşmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi ve ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi ile olanaklıdır." (TB'K'P Program Tasarısı, sf.42)

Bu genel belirlemeyi bazı somut öneriler izlemektedir. Bunlardan bir kaçını aktararak olayın daha somut kavranmasını sağlamak mümkündür.

Şöyle deniliyor:

"Dış borç sorununu hafifletebilmek ve uluslararası mali ilişkilerimizin bunalıma girmesini önlemek için dış borç ödemeleri yeni bir plana bağlanmalı, ödemeler daha uzun bir süreye yayılmalıdır."(agy sf.42)

"Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Örgütü (OECD) gibi kuruluşlarla olan ilişkiler ulusal çıkarlar temel alınarak yeniden düzenlenmelidir. (agy. sf.43)

"Uluslarötesi tekellerin ve yerli tekellerin, mali spekülatörlerin asalak, yurguncu faaliyetlerine son verilmelidir." (agy. sf.43)

"Özel Sektörün, küçük üreticilerin, esnaf ve zanaatkârların ve bütün bu kesimlerin birlik ve kooperatiflerinin üretici potansiyellerinin hem kendi çıkarları doğrultusunda hem de ülke ekonomisinin çıkarları doğrultusunda değerlendirilmesi." (agy. sf.43)

TB'K'P programının ekonomiye ilişkin önerilerinin bazıları işte bunlar.

Alıntılardan da açıkca görüleceği gibi, TB'K'P'nin Türkiye ekonomisinin sorunlarına ve bu sorunların çözüm yollarına ilişkin perspektifleri SHP ve DYP'ninkinden farksızdır.

Ne diyor TB'K'P?

"Kalkınma ve gelişme yoluna koyulabilmek" için *"dışa bağımlı gelişme anlayışı terkedilmeli, sanayi ve tarım üretimi ile teknoloji yenilenmeli, iç pazar geliştirilmelidir."*

TB'K'P, "uluslararası ve yerli tekellerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi"ni öneriyor.

TB'K'P, tekellere değil, tekellerin asalak faaliyetlerine karşı olduğunu, tekelci kapitalist ilişkilere değil, bu ilişkiler içinde tekellerin haksız kazanç elde etmelerine karşı olduğunu ilân ediyor. (Neredeyse MSP'liler gibi haram para/helal para ayrımı yapacaklar ve helal paradan yana olacaklar.)

"Dış borç ödemeleri yeni bir plana bağlanmalı, IMF ile ilişkiler ulusal çıkarlar temel alınarak yeniden düzenlenmeli, özel sektör hem kendi, hem de ulusal çıkarlar doğrultusunda değerlendirilmeli" imiş!...

Bunların safsata olduğu, DYP ve SHP'lilerin önerilerinden farksız olduğu gayet açık değil midir? Anlaşılan TB'K'P, halka değil, ANAP politikalarından şikayetçi olan sermaye kesimlerine hizmet etmek için oluşturulmuş...

Konuyu daha anlaşılır hale getirmek için TB'K'P'nin ekonomiye ilişkin görüşlerinden anahtar bir kavramı ele almak gerekmektedir:

TB'K'P, "iç pazarın geliştirilmesinden" söz etmektedir. Bu ne demektir?

Bilindiği gibi iç pazarın geliştirilmesi programı, Türkiye egemen sınıflarının –ve devletin– Cumhuriyet'le birlikte yöneldikleri ve en verimli şeklini 46–76 arası dönemde yaşadıkları bir kapitalistleşme yolu, bir kapitalist kalkınma stratejisi idi. Bu strateji bir yığın etkenin sonucunda, 70'li yıllarda tıkanmıştı.

Tıkanan bu iç pazar ağırlıklı kalkınma modeli, burjuva için azımsanmayacak bir sermaye birikimi yarattı. Ve bu model, emperyalizmin deisteğiyle egemen sınıflar tarafından 80'de terkedildi. (24 Ocak ve 12 Eylül önlemleri.) Bu modelin yerine, "ihracat ağırlıklı sermaye birikim tarzı" yürürlüğe konuldu. Yeni Sömürgeciliğin bir evresinden başka bir evresine geçildi.

"İç pazarın genişlemesine" dayalı kapitalist sömürü, tekellerin, yerli sanayicilerin, tüccarların ve toprak ağalığının semirip palazlandıkları, işçi ve köylülerin azgınca sömürüldüğü, Türkiye'nin darbeler, MC'ler ve iç savaş gibi yollarla karanlığa sürüklendiği bir "kalkınma" modelidir.

İç pazarın geliştirilmesi, kapitalist özel mülkiyet düzeni içinde artı-değer sömürüsünün yaygınlaştırılması temelinde yatırım ve üretimin artırılması ve o ülkede yaşayan nüfusun üretilenleri satın alabilmeleri için talebin teşvik edilmesi gibi özelliklere sahip olan bir kapitalist kalkınma modelidir. Bu model Türkiye'de yeni-sömürgecilik ilişkileri çerçevesinde uygulanmış ve neticede bugünkü duruma gelinmiştir. İthal ikamecilik olarak da tanımlanan ve ülkemizde en olgun evrelerini Menderes ve Demirel dönemlerinde yaşayan bu modelin esası başta emek olmak üzere ülkenin iç kaynaklarının aşırı bir sömürüsüne ve talanına dayanmaktadır. Tüketimin teşvik edilmesi, suni bir refah ortamının yaratılması gibi yanları da olan bu uygulama esas olarak iç pazar sömürüsüne dayanmaktadır. İşçilerin, köylülerin ve küçük üreticilerin sömürülmesi temelinde geliştirilen bu model sayesinde Türkiye burjuvazisi azımsanmayacak bir sermaye birikimi sağlamış ve giderek tekelcilik olgusuyla birlikte Türkiye'nin yakın tarihine damgasını vuran oligarşik bir egemenlik oluşturmuştur.

Bu modelin göreli bir kalkınma yaratmasına, çarpık da olsa sanayileşmeyi başarmasına bakılarak Reagan–Thatcher ve Özal politikalarına karşı alternatif olarak benimsenmesi mümkün değildir.

TB'K'P'liler, bırakınız marksist iktisat teorilerini, burjuva iktisat teorilerinden bile habersiz olmalılar ki, iç pazar sömürüsüne dayalı kalkınma ve sermaye Birikim Modeli'nin ılımlı bir şeklini bugünkü Türkiye için önerebilmektedirler.

Aslında bu öneri T'K'P'nin kuruluşundan bu yana programına ve eylemine yön vermiştir. Bu önerinin altında yatan mantık şudur: Sosyalizmin maddi şartlarının –ekonomik alt yapısının– olgunlaşması için kapitalizmin sonuna kadar gelişmesi ve olgunlaşması gerekir. Hem TB'K'P'liler, hem de sol liberaller bu mantığın eşit derecede etkisi altındadırlar.

Bu mantık sahipleri, emperyalist-kapitalist sistemin bugünkü şeklini hem akla hem de kapitalizme aykırı bulmaktadırlar.

Oysa durum tam tersidir. Tekelleşme, büyük finans gruplarının her alanda çevirdikleri dolaplar ve suistimaller, demokrasinin sınırlarının daraltılması yönündeki politikalar, ülkeler arasındaki eşitsizlikler, ticaret dengesizlikleri, yeni sömürgecilik; evet bütün bunlar kapitalizmin doğası gereğidir.

İkinci olarak TB'K'P'lilerin unuttuğu şey, sınıf mücadelesidir. Burjuvazi, kendi ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak ve eşitsiz gelişim yasasının zorunlu kıldığı adımları atmak için bir sınıf olarak mücadele eder. Başta kendi zıddı olan proleteryaya karşı olmak üzere, tüm çalışanlara ve bazı hallerde de kendi sınıfından çeşitli zümrelere karşı sonuna kadar mücadele eder. İşte bu mücadele sırasında ve sayesinde kendini ve sistemini yeniden yeniden üretir. Neticede, akla aykırı gibi görünen, kapitalizmin doğasına ters olduğu sanılan tekelcilik, nükleer silahlanma, askeri-sanayi kompleksleri, savaşlar, yıkımlar, v.b. tarih sahnesine çıkarlar.

Kapitalizmin bu noktalara gelmemesi için yapılması gereken burjuvaziye saf ve temiz kapitalist ilişkilere geri dönmesi yönünde çağrı çıkarmak değildir, ya da işçi ve emekçilere saf kapitalizmi kurmalarını önermek değildir. Yapılması gereken, sınıf mücadelesi gerçeğini kabul etmek ve emekçi sınıfları kapitalizmi köklü bir dönüşüme uğratmak için örgütlemektir.

TB'K'P'nin görmediği, göremiyeceği basit gerçek budur.

Devamı 22. Sayfa'da

ÖLÜM PAHASINA FAŞİZME BOYUN EĞMEYENLER

● **12 Eylül Rejimi'nin ölüme terkettiği bir devrimci daha tedavi için yurtdışına geldi.**

● **Arkadaşımız Hakan Erdoğan, Tek Tip Elbise'yi giymediği ve inançlarından taviz vermediği için cezaevinde tedavi edilmedi.**

12 Eylül Faşizmi'nin bir canlı tanığı daha aramızda. İzmir Devrimci Yol Davası sanıklarında Hakan Erdoğan, tedavi için yurtdışına geldi. Hakan, faşizmin baskılarına boyun eğmediği, Tek Tip Elbise'yi giymediği, inançlarından taviz vermediği için hasta olduğu halde tedavi edilmedi. Kemik Yaşlanması denen hastalığa yakalanan arkadaşımıza cezaevi doktorları aspirin verdiler. Hakan'ın iyileşmesi için hiç bir çaba harcamıyan 12 Eylül Rejimi, Hakan'ı uzun süre haksız yere içerde tuttu. Serbest bırakıldığında Hakan'ın hastalığı ilerlemişti ve yürüyemez duruma gelmişti. Serbest bırakıldıktan sonra uzun süre takip altında tutulan Hakan, tedavi için çeşitli hastanelere başvurdu, fakat tedavi imkanı bulamadı. Bunun üzerine yurtdışına geldi. Arkadaşımız şu anda İsveç'de tedavi görmekte.

HAKAN FAŞİZMİN SAKAT BIRAKTIĞI BİNLERCE DEVRİMCİDEN BİRİSİDİR

12 Eylül Darbesi'nden sonra binlerce devrimci ve yurtseverle halklarımızın en ileri unsurları faşist rejim tarafından sistemli bir saldırıya uğradı. İşkence,idam, operasyon, katliam, cezaevi, kitlesel mahkemeler, sıkıyönetim, olağanüstü hal gibi kelimeler bu dönemin en çok konuşulan kelimeleri oldu.

12 Eylül Rejimi emekçi kitlelere yönelttiği genel saldırı kampanyası sırasında devrimci güçlere özel bir önem verdi. Her yolu deneyerek devrimci güçleri her yönden dağıtmaya çalıştı. Başta örgütsel–fiziksel varlıkları olmak üzere devrimcilerin uğruna mücadele ettikleri idealleri ve davaları ortadan kaldırmaya çalıştı. Binlerce insanın siyasi kimliğini terketmesi ve kişiliksiz birer varlık haline gelmesi için 12 Eylül Rejimi elindeki bütün olanakları kullandı. Fizik baskının yanısıra yıllarca cezaevinde manevi baskı uygulandı. Buna rağmen devrimci güçlerin çok büyük bir bölümü inançlarını korudular ve direndiler.

İşte bunlardan birişi de Hakan Erdoğan. Her devrimciye yapılan Hakan'a da uygulanıyor. Hakan ise her devrimcinin yaptığı şeyi yapıyor, direniyor. Hakan'a Tek Tip Elbise'yi giymesi halinde tedavi için hastaneye gönderilebileceğini söylüyor cezaevi yönetimi. Buna rağmen arkadaşımız teklifi kabul etmiyor, hastalığı ilerlemiş olmasına ve hatta ölüm tehlikesi ile karşı karşıya bulunmasına rağmen direnmekten ve davasını savunmaktan vazgeçmiyor.

12 Eylül Faşizmi'nin cezaevleri politikasının canlı bir tanığı olması nedeniyle Hakan'la yaptığımız görüşmeyi okuyucularımıza sunuyoruz.

KEMİK İHTİYARLAMASI HASTALIĞINA KARŞI ASPİRİN

Hakan erdoğan'a önce hastalığını ve bunun nasıl ortaya çıktığını sorduk.

Şunları söyledi:

"1983 yılının Şubat ayında yatmakta olduğum Şirinyer Cezaevi'nden Buca Cezaevi'ne nakledildim. Burada baskı ve yıldırma politikalarına karşı Açlık Grevi'ne başladık. Açlık Grevi 14 gün sürdü. Bu süre içerisinde ayaklarım ağrımaya başlamıştı. Açlık Grevi bittiğinde hücre kapıları açılmıştı. Fakat ben yürüyemez durumdaydım. Koğuşların çok soğuk ve nemli oluşu ayağımdaki ağrıları artırmıştı. Açlık Grevi biter bitmez hemen cezaevi doktoruna çıktım. Hastalığımı anlattım, hiç bir şey demedi, aspirin verdi ve beni geri gönderdi. Ağrılarım geçmediği için bir süre sonra tekrar doktora çıkmak zorunda kaldım. Doktora hastaneye sevkim için dürettim, isteğim kabul edildi. Hastaneye gitme günüm geldiğinde ben hazırlandım ve cezaevi yöneticilerinin bulunduğu bölüme çağrıldım. Oraya gittiğimde bana, Tek Tip Elbise'yi giymem halinde beni hastaneye götürebileceklerini söylediler. Ben reddettim, bunun üzerine beni tekrar koğuşa geri gönderdiler. Daha sonraları cezaevi yönetimine sürekli başvurdum, fakat her defasında aynı şartı ileri sürdüler, sağlığımla sürekli oynadılar, sağlığıma kavuşmamı pazarlık konusu yaptılar, ben de her defasında tekliflerini reddettim. Hastalıktan kurtulmak için faşizme boyun eğemezdim. Cezaevi idaresi insanların sağlığını kendilerine karşı bir silah olarak kullanmaya çalışıyordu. Tabi bu onların aczinin bir sonucuydu. Örneğin Muammer Özdemir'e de böyle davrandılar. Muammer'in durumunu yurtdışında heekes biliyor. Arkadaşımızı ölüm noktasına gelince bıraktılar. Bizleri işte böyle yöntemlerle de ıslah etmeye çalışıyorlardı. Ne var ki devrimciler, onur ve kişilik mücadelesinin maddi şeylerden, fizik varlıktan daha değerli olduğunu ıspatlayarak faşizme geri adım attırdılar. Tabi bu yıllar alan bir mücadele sayesinde başarıldı."

Hakan, hastalığı ile ilgili bunları söylüyor. Hakan'ı muayene eden İsveç'teki doktorlar ise, hastalığın bu dereceye gelmeden tedavi edilmeyişine hayret ediyorlar. Kemik ihtiyarlaması adı verilen bu hastalık yüzünden Hakan bir süredir ancak koltuk değneği ile yürüyebiliyor. Doktorlar uzun süreli bir tedavi ile hastalığın iyileşebileceğini belirtiyorlar.

Hakan arkadaşımız şu anda İsveç'te tedavi görmek için bulunmakta...

CEZAEVİ ŞARTLARI VE İŞKENCE

Hakan Erdoğan 1981 yılının Nisan ayında bir operasyon nedeniyle gözaltına alınıyor. Her devrimciye yapılan Hakan'a da yapılıyor. O günleri arkadaşımız şöyle anlatıyor:

"Yakalandığım andan itibaren hemen işkenceye başladılar. 1 haftası yoğun, diğer haftaları ise belirli aralıklarla korkunç bir baskı ve zulüm uygulandı. Hem fiziki hem de manevi işkence yapılıyordu. Bana uygulanan işkence yöntemleri şunlardı: Çırılçıplak soyma, falaka, askıda tutma, askıdayken ince sopalarla erkeklik organıma vurma, makata jop sokma, çıplak haldeyken soğuk su dökme, ince sopalarla kalça ve kollara karartıncaya kadar vurma, ıslak betonda yatırma, elektirik,... Bunların yanısıra, her gün yengemi yanıma getirip tecavüz edeceklerini söyleyerek beni tehdit ediyorlardı. Biz İzmir emniyetindeyken, dönemin iç işleri bakanı geldi, hücrelerde işkence yüzünden baygın yatanları, kafası-gözü şişmiş durumda olanları, vücudu yarabere içinde olanları gördü, biz kendisine bize yapılan işkenceleri anlatmaya çalışırken o polislere döndü, bunlara az bile yapmışsınız dedi. Diyeceğim şu ki, işkence generallerin ve hükümet yetkililerinin bilgisi ve emriyle yapılıyor, Türkiye'de.

Ben Mayıs'ın 22'sinde önce göstermelik bir doktor muayenesinden geçirildim, sonra da göstermelik bir mahkemeye çıkarılıp sözde yargılandım ve tutuklandım. Şirinyer Askeri Cezaevi'ne götürüldüm. Cezaevine ilk girişte askerler bize bir hoşgeldin dayağı çektiler, sonra da hücreye attılar. Hücrede 10 gün kaldım ve her gün dayak attılar. Daha sonra koğuşlara geçtik. Koğuşlarda tam bir kışla uygulaması vardı. Kurallar çok ağırdı, bunlara uymayan hemen dövülürdü. Biz bu baskılara karşı direnme yolları arıyorduk. O sırada cezaevinden tekrar emniyete götürülmeler başladı. Emniyete götürülen arkadaşlarımızın geri gelip gelmeyecekleri belirsizdi. Bütün bunları protesto için direnişlere başladık. İlk yaptığımız Açlık Grevi'nden sonra kısmen de olsa şartlar yumuşadı, bazı kazanımlar elde ettik. Dışarı çıktığımda ve buraya geldiğimde, Devrimci Solcu'ların Metris'teki bazı eylemleri örnek göstererek kendi dışlarında herkesi suçladıklarını gördüm ve irkildim. Eğer başta Tek Tip Elbise olmak üzere rejimin diğer dayatmalarına karşı direnmenin bir onuru varsa bu öncelikle Şirinyer Askeri Cezaevi'nde kalan devrimcilere aittir. Henüz hiç bir cezaevinde direnme olmazken ve bazı haklar elde edilememişken bizim cezaevinde direnişler olmuştur. Bunu Metris'i ve diğer yerleri küçümsemek için söylemiyorum, sadece DS'lilerin sorumsuz bir rekabet içine girmiş olmalarını ve cezaevlerindeki direnişler üzerinde tekel kurma çabalarını eleştirmek için, bir bakıma onları uyarmak için söylüyorum. Biz 1981 yılı içinde yaptığımız direnişlerle TV seyretme, mektupların zamanında verilmesi, düzenli banyo, dergi ve gazetelerin içeri alınması, görüşlerin rahat yapılması, askeri disiplin uygulamalarının kaldırılması gibi alanlarda çeşitli haklar elde ettik. 1982 yılının Kasım ayına gelindiğinde bu haklarımıza tekrar saldırı oldu ve Tek Tip Elbise gündeme geldi. Elbiseyi giymedik, bu kez yeniden şiddete başvurdular. Her türlü yolu deneyerek direndik, askerlerle yaptığımız kavganın hesabı yoktur. Ocak 83'te 9 gün süren bir Açlık Grevi yaparak idareye elbise konusunda kararlı olduğumuzu bir kere daha gösterdik. Neticede elbiseyi bize giydiremediler. Ben Şubat 83'te Buca Cezaevi'ne sevkedildim. Burası sivil cezaevi idi, ancak devrimciler de kalıyordu. Buradaki baskıları protesto etmek için Şubat ayında 14 gün süren Açlık Grevi yaptık ve bazı haklar elde ettik. Ne var ki bizim direnişimizi bu kez başka yollarla kırmayı denediler. Tek Tip Elbise'yi giymeyenleri duruşmalara götürmüyorlardı. Duruşmalara gidemeyince savunma da yapamıyorduk. Buna rağmen direnişten vazgeçmedik, mehkeme bizim dışımızda devam etti. Yani biz yokken bizi yargıladılar ve bana Gültepe Olayları olarak bilinen davadan 3 yıl 4 ay ceza verdiler. Cezaevindeki tutumum nedeniyle de infazımı yaktılar, yani İnfaz Yasası nedeniyle aldığım cezadan daha az yatmam gerektiği halde, cezaevinde uslu durmadığım için verilen ceza kadar yattım. Bir çok arkadaşım da benim gibiydi. Biz normal ve yasal bir yargılama ile yargılanmadık. Keyfi bir şekilde mahkum edildik. Bu yüzden 12 Eylül adaletinin bütün sonuçlarıyla iptal edilmesi gerekir. Bu talebi bugün öne çıkarmak ve T.C. üzerinde yurtdışından baskı oluşturmak zorunludur.

Son olarak şunu söylemek isterim. Biz büyük bir zulüm yaşadık, ancak direnmenin onuru ve devrimci inançlarımız bizi ayakta tuttu. Faşizmin devrimcileri siyasal ve ideolojik olarak kişiliksizleştirme operasyonları başarılı olmadı. Bu operasyonlar dışarda da devam etti. Ben tahliye olduktan sonra tam 1 yıl adım adım izlendim, hastaneye gidip tedavi olmam bile engellenmeye çalışıldı. Üzerimizdeki baskı dışarda da devam ettirilmek istendi, ama bizler bu engeli de aşmasını bildik.

Şu anda cezaevlerinde belli bir yumuşama gündemde. Fakat şartların tamamen düzeldiğini söyleyemeyiz. Ayrıca hem tahliye olanlar, hem de halen içerde olanlar arasında çok sayıda hasta arkadaş var. Bunların tedavisi için ve askeri mahkemelerdeki davaların sivillere devredilmesi, 12 Eylül adaletinin iptal edilmesi, Genel Af gibi konularda yurtdışında örgütlü ve etkili bir çalışma sürdürmek gerekir. Yurtdışında Türkiye için yapılan faaliyetlerin bizler üzerinde olumlu etkileri oluyordu. Bunu unutmamak gerekir. Bütün devrimcilerin az önce belirttiğim konularda mutlaka bir şeyler yapması gerekiyor. Beni bugün asıl ayakta tutan bu koltuk değnekleri değil devrimci düşünce ve inançlarımdır. Bütün devrimcilerle bu inançları paylaştığımı belirtmek isterim."

TÜRKİYE'DEN

BİR ZORUNLULUK POLİTİKASI OLARAK GLASTNOST

Cezaevindeki Bir Arkadaşımızın Gorbaçov Politikaları Üzerine Görüşleri

Halen cezaevinde olan bir arkadaşımızın SSCB'deki son gelişmeleri içeren yazısı elimize ulaştı. Okuyucularımız, yazının cezaevi şartlarında, kitap, dergi v.b. kaynakların sınırlılığı şartlarında kaleme alındığını gözönünde bulunduracaklardır. Gorbaçov politikaları etrafında süren tartışmalara katkıda bulunması dileğiyla arkadaşın yazısını aynen yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi

Uzun bir süredir dünya gündemini işgal eden ve daha da edeceği görülen Sovyet"yeni" politikası değişik çevrelerden değişik tepkileri üzerine çekerken bizim de yeniden ilgi alanımıza girerek üzerinde yeniden, bir kez daha düşünmemize neden oldu. Ancak henüz sağlıklı bir yargıya varacak yeterli materyallerden yoksunuz. Veri koşullarda yapabileceklerimizin sınırlı olduğu kabul edilecektir. Yine de bir tek Gorbaçov'un devrimin 70. yıldönümünde yaptığı konuşmadan bazı ipuçları yakalayarak çerçeve bir görüş belirtme şansına sahibim.

Her şeyden önce bu "yeni" Sovyet politikasının bir zorunluluktan kaynaklandığı –ki kendileri tarafından da böyle kabul ediliyor– bir gerçek.

Nasıl Bir Zorunluluk

Sistemin tıkanan nefes yollarını açmak.

Sovyetler'deki sorunu en genel ifadeyle şöyle açıklamak kanımca yanlış olmaz.

Yıllardır geniş kitlelerin denetlemesinden uzak, eksik ve yanlışlarla dolu kararlar alabilen bürokrasi, sistemi öyle bir yere getirmiştir ki, eğer tıkanan nefes yolları açılmazsa yakın bir gelecekte çok ciddi sorunlar yaşanabilecektir. Bir yanda bütçenin önemli bir kesimini yutan silahlanma harcamaları, bir yanda bürokrasinin kokuşmuş ataletinin doğurduğu eksik ve yanlış uygulamalar, bir yanda da yıllardır sosyalist bir bilinçten yoksun ve uzak her türlü yozluğa açık bir gidişin olumsuz etkilediği kitlelerin özveriden uzak bencil çalışma temposu...(1) Tehlike çanlarına yıllardır kulak tıkayan ve bazı geçici önlemlerle çözümler arayan Kremlin nihayet bir şey yapmanın zamanı geldiğine karar verdi. Bir zorunluluk politikası olarak Glastnost ve buna bağlı olarak da Perestroyka geldi gündeme.

Şöyle diyordu Gorbaçov devrimin 70. yıldönümünde:

"... Biz daha ziyade kitlenin yaratıcı enerjisinin salıverilmesi, bireyin girişkenliğinin güçlendirilmesi ve sosyalizmin temel ilkesi olan 'herkes yeteneğine göre, herkes çalışmasına göre' ilkesinin işlemesini engelleyen bürokratik dizginlerin kaldırılması konusunda yaratacağı olanaklarla ilgiliyiz."

Kapitalizmin bunalımlarına neden olan üretim anarşisine karşı sosyalizmin planlı ekonomisi pratikteki başarılarıyla uzun yıllar geçerliliğini tartışmasız bir biçimde kabul ettirmişken dünyaya, bugün, neden yeniden, üretimi ve fiyatları pazar koşullarının belirlemesi ilkesi kabul edilmektedir? Sovyetler'in bugün aldığı tedbirlere baktığımızda bunun böyle olduğu görülür. Bu önlemlerin geçici olarak sistemi rahatlatacağı düşünülebilir. Fakat bu önlemlerin sorunu çözecek karakterde olmadıkları açıktır. Bir sonraki adımda geriye doğru yeni tavizler verileceğini tahmin etmek için kahin olmak gerekmiyor.

"*... bireyin girişkenliğinin güçlendirilmesi...*" diye ifade edilen önlem, pratikte, özellikle hizmet sektöründe aile işletmelerinin oluşmasını sağlamaya yöneliktir. Bir lokanta açılabilecek ve ailece onu işletebileceklerdir. Henüz yanlarında işçi çalıştırma hakları yoktur. Ancak bunun bir adım ötesinde "daha çok verim" için önce birkaç, daha sonra daha fazla sayıda işçi çalıştırabileceği türünden yeni adımlar atılabileceği sorunu çözmek için kullanılan mantığın zaaflı karakterinden anlaşılabilir.

Komünizme doğru gelişmesi düşünülen süreç kollektifleşmeyle birlikte yürümek zorundadır. Sosyalizm kendi sorunlarını aşmanın yolunu daha çok kollektifleşmede, yaşamı tüm yönleriyle kollektifleşmede (sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel ve diğer tüm yönleriyle) görmek zorundadır. Sözün, kararın, iktidarın, yetkinin geniş emekçi kitlelerde olacağı bir süreçtir bu. Oysa bugün Sovyetler'deki sürecin bunun tersi olduğu görülmektedir. Yıllar sonra yeniden (Koşulları ve içeriği tamamen farklı olan N.E.P.'ten sözedilmektedir.) tek tek insanlarda bireysel çalışma şevki uyandırmanın yolu olarak küçük aile ekonomileri ve maddi özendiriciler görülmeye başlanmıştır.

"... daha iyi, daha çok çalışanı başkalarına örnek olmak üzere manevi ve maddi olarak ödüllendirmemiz gerekiyor..."

Gorbaçov'un devrimin 70. yıldönümünde yaptığı bu tespit soruna nasıl yaklaşıldığının en yetkili ağızdan en açık ifadesidir. Hepimiz çok iyi bilmekteyiz ki, maddi özendiriciler kişilerde bireyşel duygular yeşerten ve kollektifizme karşı bireysel kurtuluşu her alanda geçerli gören bir ahlaksal şekillenmeyi doğuran özendiricilerdir. Oysa sosyalizm bu kapitalizme karşı kollektifizmin erdemlerini savunur. Planlı ve herkesin yeteneğinden yararlanıldığı bir sistemin çok daha büyük bir hızla gelişme , adaletli bir gelişme sağladığı tarihsel olarak kanıtlanmıştır. Sovyet devriminin destansı tarihi bunun en açık kanıtıdır. Devrimin emperyalistlerce yutulmak üzere sarılı bulunduğu ilk yıllarda, büyümenin ve bundan da öte var olmanın o koşullarda zorunlu olan aşırı merkeziyetçi uygulamalar daha sonra kendisi demokratikleşmeye doğru açamadığı için halkın karar alma sürecine doğrudan katılmadığı ve her türlü kararın giderek bürokratlaşan bir yönetici sınıf tarafından alındığı bir siyasal sisteme doğru kayış, üretilen değerlerin en verimli kullanımını ve en adil dağıtımını aksatmıştır. Geniş halk kesimleri, bizzat üretenler aynı zamanda birer yönetici konumuna gelemedikleri için kendi insiyatiflerinin bulunmadığı sürece yabancılaşmışlar ve kollektif üretimlerinin bürokratik mekanizma tarafından dengesiz ve yanlış kararlarla kimi zaman çarçur edilmesi sonucu üretim sürecine sosyalist katılma şevklerini yitirmişlerdir... Bu bir gerçektir ve artık bizatihi Sovyet yöneticileri tarafından da açıkça görülmektedir.

"... insanlar katı merkeziyetçiliğin evrensel geçerliliğine, her hangi bir sorunun ve tüm sorunların en kısa ve en iyi yolunun emirler ve komutlar ile olacağına inanmaya başladılar."

...

"... Toplumsal, manevi ve ahlaki alanlarda pek çok olağandışı durum ortaya çıkmıştı ve çeşitli biçimlerde toplumsal yabancılaşma ve ahlaksızlığa yol açarak sosyalist adalet ilkelerini bozup tahrip ediyor, halkın sosyal adalet inancını yavaş yavaş sarsıyor ve çeşitli biçimlerde toplumsal yabancılaşma ve ahlaksızlığa yol açıyordu. Sosyalizmin soylu ilkeleri ile hergünki gerçeklikler arasındaki ayrılık hoşgörülmez duruma geliyordu."

Tıkanan süreci görmek için özel bir çabaya gerek kalmaz. Süreç kendini, kendi gerçeğini bir yerde kabul ettirir. Sorun bu gerçeği görmek değil, hatta buraya nasıl gelindiğini de görmek değil, bunun nasıl ve hangi yollarla aşılacağının doğru sosyalist tespitidir. Bugün, Sovyetler Birliği'nde sistemin kendini yeniden üretmesi, kendini aşması için tıkanan nefes yollarının açılmasının yolu olarak önerilen tedbirler asla sosyalist tedbirler değildir. Zaten gerek iç işleyişindeki gerek dış politikadaki ideolojik yaklaşımlarını değiştirmeden doğru bir politika üretmeleri beklenemez.

"Bütün Halkın Devleti" olduklarını yıllar önce açıklayan Sovyetler bu yanlış tesbitlerini değiştirmeden, içerde işçi sınıfının (en genelde emekçilerin) sosyal sistemini (komünizmi) oluşturmak doğrultusunda yol aldıklarını söylerlerse demagoji yapıyor olacaklardır. Komünizme geçene kadar diğer sınıf ve tabakaların şu veya bu oranda varlıklarını sürdürdükleri bir gerçekken "Bütün Halkın Devleti" olmak neyi ifade eder? Bu tesbit revizyonist bir tesbittir. Küçük üretime kapıları yeniden açan ve bireyin girişkenliğinin güçlendirilmesinin yolu olarak bu yolu öneren anlayış sosyalist bir anlayış olamaz. Revize ettikleri Marksist teorinin içinde nasıl bir komünizm istedikleri de iyice bulanıklaşmıştır.

Glastnost Sorunları Çözebilir Mi?

S.S.C.B.'de her türlü ileriye dönük gelişmenin yolu esas olarak köklü bir ideolojik yenilenmeyle mümkün olacakken, sistemin önünü tıkayan revizyonist tezlerin terkedildiğine ilişkin en küçük bir ipucu görünmemektedir. Böyle olunca da, yani eyleme yol gösteren yanlış ideoloji aynen korunurken, ileriye doğru bir gelişme beklemek şu durumda ancak Marksizmin–Leninizmin temel yasalarını kavramamış olanlar için söz konusu olabilir. Sınıflar kendi ideolojilerini ifade edebilecek olanaklara kavuştuklarında (ki açıklık politikası bunu kısmen gerçekleştirebilecek mekanizmalara sahiptir) gelişmelerin ne yönde olacağı zaman içinde görülecektir. İşçi sınıfının , kökleşmiş revizyonist tezleri temelden değiştirebileceğini düşünmek için zaman çok erkendir. Ancak bunun gerçekleşebilirliği teorik olarak mümkün görülmek zorundadır. Verili koşullarda revizyonizmin yönetsel dayanaklarının güçlü oluşundan dolayı zamanla sosyalist mülkiyet sistemini biraz daha zorlayabileceğini düşünmek daha rasyonel bir yaklaşım olur. Katı bürokrasinin kendi gelişimi içinde kendine ayakbağı oluşunun dayattığı yeni tedbirlerin ileri adımlar olarak yorumlanması ancak kaba gözlemcilerin işi olabilir. Bürokrasinin sosyalist demokrasiye doğru açılmasının yolu ve mekanizmaları gerçekte daha başkadır. Önce eyleme yol gösterecek sağlam bir ideoloji (revizyonizmi alt edecek Marksist–Leninist bir ideoloji) gerekmektedir. S.S.C.B.'de ise henüz bu mevcut değildir.

Glasnost Gözlüğü İle Dünyaya Bakmak

Sovyet dış politikasında da büyük değişiklikler olarak sunulan "yeni" politikaların aslında varolan eski politikaların yenilenmiş olarak tekrar sunulmasından başka bir anlamı yoktur. Ancak bu sefer biraz daha cüretli ve biraz daha reklam ağırlıklı ögelerle sunulmaktadır. Nükleer silahların sınırlandırılması görüşmeleri eskiden de mevcuttu. Ancak bu sefer daha rasyonel bir mantıkla daha ikna edici bir yaklaşımla sürdürülmektedir.

Her iki sistem için de nükleer silahlanmanın ekonomilerine olumsuz etkisi çok büyüktür. Kapitalist–emperyalist sistemin ekonomisinin askerileşmesi bir dünya savaşına izin vermeyen nükleer boyutlar nedeniyle, artık eskisi kadar sistemin bunalımlarını çözen faktör oluşu özelliğini kaybetmektedir. Üretilen,ancak o oranda tüketilmeyen silahların hem sistem olarak kendisini de yoketme tehlikesini taşımaları (karşı silahlanma da aynı boyutta sürüyor çünki) hem de ekonomik krizlere neden olmaları çözümü konusunda daha akıllı düşünmeyi gerekli kılmaktadır. 3. dünyadan geri dönmeyen krediler ve giderek kendisini hissettirmeye başlayan eşit ticaret sistemi istemleri silahlanmaya ayrılan kaynakların ekonomiye aktarılmasını zorlamaktadır. Barış bütün sosyalistlerin savunduğu bir şeydir. Insanlığın geleceğinin bugün biraz daha buna bağlı olduğu düşünüldüğünde buna karşı çıkacak bir sosyalistin varlığı düşünülemez.

Ancak;

Nasıl Bir Barış?

Barış halkların bağımsızlık istemlerinin karşısına konmamalıdır. İnsanlığın sınıfsal kurtuluş ve ulusal özgürlükleri bu kavram için feda edilmemelidir. Böyle bir barış savunulamaz. S.S.C.B ve kardeş partilerin savunduğu böyle bir barış dünya ekonomik sistemine entegrasyonu savunmaya kadar götürüyor. Bu barış ve entegrasyon politikası, onları bazı dengeleri muhafaza etmek adına yaşamın zorladığı kaçınılmaz devrimlere bile tavır almayı, onlara atalet önermeyi, onları sınıf uzlaşmacılığına zorlamaya vardırıyor.

"... Tarihsel olarak biçimlenmiş dünya ekonomik bağları koparma çağrıları tehlikelidir ve hiç bir çözüm getirmemektedir...."

Bunları Gorbaçov söylüyor!..

Aynı türden yaklaşımlar Havanada'ki '87 Dünya Öğrenciler Kongeransı'nda Fidel Castro'dan da duyulmaktadır.

"... Biz, işte tüm bu dış ekonomik baskıya karşı birleşme çağrısı yapıyoruz. Ayaklanma çağrısı yapmıyoruz. Biz gelişmeye, sosyalizme çağırıyoruz...."

Ayaklanmadan (siz devrim yapmayın şeklinde anlayın) sosyalizmi nasıl kuracağını sormak gerekir Castro'ya. Ancak bunu sormadan da Castro'nun devrim konusunda nasıl düşündüğünü şu sözlerinden çıkarabiliyoruz. Diyor ki Castro:

"... Demin konuşan Brezilyalı arkadaşımız, mücadele etmemiz, halkın gücüyle mücadele etmemiz gerektiğini söyledi. Ben, öğrencilerin ve gençliğin, asıl barış konusunda çabalarını, mücadelelerini yoğunlaştırması gerektiğini düşünüyorum..." (a.g.k.)

Eh! Barış her şey olunca tabii ki böyle düşünülecek.

Devam ediyorum alıntıya:

"... şimdi, eğer Latin Amerika'da borç sorunu çözümlenmezse sosyal patlamalar olacaktır. Bu iyi bir şey değil. Yanlış anlamayın. Biz devrim istiyoruz, ama şiddet istemiyoruz."

Ve nasıl devrim istediğini Şili'yle ilgili söylediklerinden öğrenelim:

"... Silahlı yoldan da olur, ama bakarsınız bir referandum yoluyla bile olur. Her şey güçler dengesine , birleşik örgütlü bir güç olabilmeye bağlı. Diktatör son yenilgisine kadar tümüyle yalnız bırakılmalıdır. Seçimler de çok önemli bir yoldur. Bu yol mutlaka kullanılmalı, seçimler ciddiye alınmalı."

Castro ne çabuk unuttu Şili'de seçimleri ciddiye alan Allende'nin trajik sonunu!... Ne gariptir ki bu öneri şili gibi bir deney yaşamış bir ülke için öneriliyor. İnsanlar sağduyularını kaybedebilirler, ama ya tarih!?...

Castro'nun üzerinde bu kadar çok durmanın nedeni Castro konusunda hala bir takım devrimci çevrelerde olumlu bazı imajların sürmesidir.

Şu herkesin arkasında saklandığı "Barış"ın ne anlama geldiğini Castro'da görmeye devam edelim:

"... Yanlış anlaşılmasın. Biz kapitalist ülkelerdeki şirketlerin iflasını istemiyoruz. Borç ödemedik diye şirketler, kuruluşlar iflas eder, ülkeler zor duruma düşerse çok üzülürüz..."

"... Kapitalist ülkelerin batmasını niye isteyelim? S.S.C.B'de istemiyor bunu."

Barışın revizyonist yorumu değilse nedir bu? Bu nasıl bir barış ki bozulmasın diye o ülkelerin kaçınılmaz devrimlerine bile karşı çıkılıyor. Leninizm bize, ekonomik krizlerin yarattığı devrimci durumdan yararlanmayı, bu durumu devrim için değerlendirmeyi ve bunun için uygun örgütlenmeler yaratmayı öğretir. Açık ki Marksizmi-Leninizmi SSCB ve onun kardeş partilerinin (ünlü TBKP de dahil) anladığı gibi

❯

DİYARBAKIR DİRENİŞİNİN ÖLÜMSÜZ İSMİ:

ORHAN KESKİN

ORHAN KESKİN, Diyarbakır Cezaevi'nde 1984 yılının Ocak–Şubat aylarında yapılan direniş sırasında aramızdan ayrıldı. Orhan'ın şubat şehitlerimiz arasında özel bir yerinin olmasının iki sebebi vardır. Birincisi: ORHAN KESKİN, zulmün en yoğun şekilde yaşandığı Diyarbakır Cezaevi'nde devrimci onurunu ve düşüncelerini herşeye rağmen ayakta tutmasını başaran bir arkadaşımızdır. Bilindiği gibi Diyarbakır Cezaevi, '80' Darbesi'nden sonra vahşetin en sistemli uygulandığı cezaevlerinden birisiydi. Bu cezaevinde tutsak edilen devrimci ve yurtseverler iğrenç ve akıl almaz baskı ve işkencelere maruz bırakıldılar. Çok sayıda PKK'lının da bulunduğu bu cezaevindeki baskı ve işkencelere karşı tutuklular her zaman direndiler. Bu yüzden Diyarbakır, sadece işkence ile değil aynı zamanda direnişle de tanımlanan bir cezaevi oldu. '80'den itibaren bu cezaevinde yapılan direnişlerde 32 yurtsever ve devrimci şehit oldu. Diyarbakır tutsakları, ölerek, kendilerini yakarak, Açlık Grevi'ni sonuna kadar sürdürüp serumu kabul etmeyerek hem baskıları duyurdular, hem de teslim olmayacaklarını ilan ettiler. Diyarbakır bugün eskisine göre kısmen rahat bir cezaevi haline gelebildiyse bunda bu cezaevinde seve seve ölüme giden devrimci ve yurtseverlerin bu soylu davranışlarının önemli bir rolü vardır.

İşte Devrimci Yol militanı **Orhan Keskin** 1984 yılına kadar bu cezaevindeki direnişlerde aktif bir şekilde yer almış, ölümüyle zulme karşı direnişin ölümsüz isimleri arasına katılmıştır. Orhan baskıları protesto için katıldığı Açlık Grevi sırasında şehit oldu. Tüm baskılara rağmen direnişten vazgeçmedi, direnişi sonuna kadar ve onuruyla sürdürdü. Ve böylece Diyarbakır Direnişi'nin ölümsüz isimleri arasında onurlu bir yer edindi.

Orhan Keskin'in bugün öne çıkarılması gereken ve O'nu karakterize eden ikinci özelliği devrimcilik anlayışıdır.

1956 Ardahan doğumlu olan Orhan Keskin 1976 yılından sonra Devrimci Hareket saflarında yer aldı. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü mezunu olan arkadaşımız 1980 Haziran'ında polisle girdiği çatışmada yaralı olarak yakalandı ve cezaevine konuldu. 12 Eylül Darbesi sırasında cezaevindeydi.

Orhan Keskin başta Diyarbakır olmak üzere T. Kürdistanı'nın bir çok yerinde Devrimci Hareket'in örgütleyici faaliyetleri içinde ve en ön saflarda yer aldı. Militanlığı ve çalışkanlığı ile örnek oldu. Orhan Keskin Türkiye'de Kürt Sorunu konusunda yaptığı inceleme ve araştırmalarıyla ezilen ve baskı altında tutulan bir ulusun sorunları karşısında gösterilen devrimci duyarlılığın canlı bir örneğiydi. O'nun yakın mücadele arkadaşları O'nu yalnızca siyasi ve teorik konulara olan ilgisi, tartışmacı özellikleriyle değil aynı zamanda disiplinli, planlı çalışmayı devrimci sorumluluğun vazgeçilmez şartı olarak kavrayan ve örnek çalışmasıyla bunları yanındakilere kavratan birisi olarak tanırlar.

Planlı ve disiplinli çalışma alışkanlığı kazanamayan, dağınıkdüzen iş yapanlar Orhan'la birlikte çalışmaya uyum göstermekte zorlanırlardı. Onlara göre Orhan disiplinli ve planlı çalışmanın aşırı biçimlerini uyguluyordu. Orhan bu tür eleştirilere gülüp geçerdi. Orhan bütün zamanını, yüklendiği sorumluluğun gereklerine uygun düşecek şekilde verimli kullanan bir arkadaşımızdı.

ORHAN KESKİN bu yönleriyle de bundan sonraki mücadelemizde yaşatılacak yiğit bir arkadaşımızdı.

Direnişi, Onuru, Mücadelesi Onurumuzdur

"TÜRKİYE HALKLARINA,

METRİS EYLEMİYLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Geçtiğimiz günlerde çeşitli devrimci grupların birlikte gerçekleştirdikleri Metris Firarı'nın yankıları sürüyor. Konuyla ilgili olarak dergimize ve diğer yayın organlarına bir grup Devrimci Yol'cu tarafından bir açıklama gönderildi. Bir grup Devrimci Yol'cunun eylemle ilgili açıklamasını aynen yayınlıyoruz.

Devrimciler bir tek yoldaşlarını bile burjuvaziye tutsak bırakmama mantığıyla giriştikleri çabalarında 29 devrimci ve yurtseveri daha Metris zindanından başarıyla kaçırdılar. Metris zindanlarından kaçış faşist cunta ve onun işkenceci cellatlarını korku ve telaşa sürükleyen; Türkiye halklarına moral veren önemli bir eylem olduğu kadar, akılcı bir çerçevede sürdürülen devrimci birlikteliğin neler başarabileceğini gösteren seçkin bir örnektir de.

Zindanlardaki devrimci ve yurtseverler üzerindeki baskı ve işkence politikasına karşı tavrımız, Devrimci Yolumuzda yeni Erzincan ve Metris'ler ile devam edecektir.

Gerçek gözü dönmüş caniler, cehennemden kaçanlar değil, o cehennemi yaratanlardır.

Kızıldere'nin ve binlerce devrimcinin katillerine ve faşizme karşı mücadelemiz Devrimci Yol'da zafere kadar sürecektir.

Devrimci Yolda Birleşik Devrimci Tavır"

METRİS EYLEMİ VE DEVRİMCİ SORUMLULUK

Bilindiği gibi 29 devrimci Metris Askeri Cezaevi'nden tünel kazarak kaçtılar. Kaçanların çoğunluğu Partizan'lı, diğerleri ise Devrimci Yol ve TDKP davalarından yargılanıyorlardı. Devrimci güçler tarafından birlikte gerçekleştirilen bu eylem ilerici–devrimci güçler arasında büyük bir sevinç yarattı.

Ne var ki, Partizancıların eylemden hemen sonra izlemeye başladıkları fırsatçı poltika eylemin yarattığı sevinç dalgası üzerinde gölge düşürdü. Devrimci Yol Davası'ndan yargılanan Şaban Özbek'in bireysel hareket etmekteki ısrarı sonucu yakalanması eylemin diğer bir olumsuz yanı oldu.

TKP–ML, bu tür eylemlerin doğal ve zorunlu gerekleri ile birlikte başarılmış bir faaliyetin gerektirdiği diğer kurallara uymadı, ortak yaklaşım ve sorumluluk ilkelerini çiğnedi. Ve firar eylemini aradan 6 saat geçtikten sonra güç gösterisine dönüştürdü. Kamuoyuna peşpeşe yaptığı açıklamalarla, gazetelere ettiği telefonlarla tam bir kaptıkaçtı zihniyeti sergiledi. Bu tutumun altında rekabetçiliğin, böbürlenmenin, fırsatçılığın ve her ne pahasına olursa olsun eylemlere damga bastığını kanıtlama mantığının derece derece rolü vardır.

Ne var ki bu tür eylemler sadece teknik bakımdan değil siyasal bakımdan da büyük sorumluluklar gerektirir. İster tek başına, isterse de başkalarıyla birlikte yapılmış olsun bu tür eylemler, eylemin siyasi sonuçlarını çarçur etme sorumsuzluğunu kaldırmaz. Bir grup Devrimci Yolcu ve TDKP'den arkadaşların eylem sonrasında takındıkları sorumlu ve sağduyulu tutum Partizanlılardan da beklenirdi. Ne yazık ki TKP–ML bu sorumluluğu gösteremedi.

Buna rağmen Metris Firarı, tüm devrimciler tarafından selamlanan ve dayanışılan bir eylem olma özelliğini yitirmedi. Ve 12 Eylül faşizminin zindan politikasına bir şamar gibi indi.

Devrimci İşçi

Bir Zorunluluk Politikası Olarak Glasnost

Baştarafı 10. Sayfa'da

anlamıyoruz. Ve Marksizmin karikatürü olan bu görüşlere şiddetle karşı çıkıyoruz...

Ve burada şimdi her nasılsa Gorbaçov'un konuşmasına giren şu doğru tümceyi Marksizm–Leninizm karikatürünü savunanlara yanıt olması için tekrarlamak istiyorum.

"...Tarihsel eylemin kusursuzluğu arttıkça bu eylemin sahibi olan kitle de büyüyecektir..." (Lenin)

Ülkelerinde hep küçücük marjinal gruplar olarak kalan kardeş partilerin kaderi, yukardaki doğru tümcenin de ifade ettiği gibi kusurlu olduklarının bir kanıtıdır.

Özetle:

Glasnost politikası, Gorbaçov'un tüm sosyalist söylemine karşın revizyonist diktatörlüğünün tıkanan kendi sorunlarını açmak için ileri sürdükleri sosyalist olmayan politikalardır.

Amaç, özellikle ::Kardeş Partiler" tarafından bol bol propagandası yapıldığı gibi ileriye doğru bir açılım sağlamak, komünizme ulaşmanın yoluna girmesi değildir. S.S.C.B içte ve dışta ne zaman revize ettiği M–L tezleri değistirir işte o zaman doğru yol göstericilerinin ışığında devrimci yolunu bulabilir. Baş çelişki olarak tesbit ettiği SSCB–ABD çelişkisini değiştirmeden barış politikasını M–L bir içeriğe kavuşturamaz ve bunu yapamadığı sürece dünya devrimine olumlu bakamaz. "İleri Demokrasi", "Barışçıl Geçiş", "kapitalist Olmayan Yol" tezlerinin revizyonist yorumuna takılır kalır. Bunlar olmadan, yani ideolojik olarak kendini M–L yorumla yenilemedikçe güncel gelişmelerin şu veya bu olumlu yanına bakarak sistemi içteki ve dıştaki politikasıyla olumlu değerlendiremeyiz.

Dipnot:

SSCB'de diskoteklerin devlet politikası olarak var olduklarını biliyoruz. Buralarda batı'nın her türlü yoz müziğinin dinlendiğine ve ilişkilerinin yaşandığını da. Sovyet yetkililerinin bu konuda da asla sosyalist olmayan pragmatik yaklaşımlar içinde oldukarı bir gerçek. Buralardan elde edilen paralarla uyuşturucu bağımlılarını tedavi ettirdiklerini söylemeleri sorunu aklamıyor. Gençliğin anti–sosyalist kültürle yoğrulmasına izin veren aymazlık asla hoşgörülecek bir tavır olamaz. Bir yanda batı'nın burjuva yoz kültürüyle giderek gençleri (giderek halkı) anti–sosyalist bir yola sok sonra da bunun doğal sonucu olarak edinilen uyuşturucu alışkanlığı, bireysellik ve tembellik gibi hastalıkları tedavi et. Bu olmaz!

'80 yılında İzmir Enternasyonal Fuarı'nda Gürcistan pavyonunu geziyordum. Kitap reyonunun bulunduğu üst kata çıkınca bankonun arkasındaki görevliyle ziyaretçilerden birinin Lazca konuştuklarını gördüm. (Burada hemen Lazca'nın Türkçe gibi ayrı bir dil olduğunu söylemek istiyorum.) Adamla tanıştık. Gürcistan'da yaşayan 2 milyon Laz'dan biriymiş. Ve Sovyet üniversitelerinden birinde öğretim görevlisi. Dışarda pavyon girişinde yüksekçe bir platformda bir takım Gürcü gençler batı'daki gibi renkli giysileriyle rock and roll türü müzik icra ediyorlardı Türk seyircilere. Sordum: Neden kendi müzikleri yerine batı'nın yoz müziğini çalıyorlardı. Bana, avucu yere paralel elini yükselmeyi ifade etmek için yukarılara kaldırırken şöyle dedi:

"Proleterya hep altta mı kalacak, o da yükselecek, gelişecek..."

Proleteryanın yükselmesini batı'nın yoz müziğinin taklidinde bulan partinin bu görevlisine hayretle baktım

A

SOSYALİZM V
PART

DEVRİM dalgasının geri çekiliş dönemleri, sosyalist mücadelenin imkanlarının daraldığı dönemlerdir. Şimdi, yalnızca ülkemiz özgülünde değil, aynı zamanda dünya ölçeğinde de genel bir geri çekiliş dönemi yaşanmaktadır. Gericiliğin egemen olduğu bu dönemlerin, yeni yükselişlerin filizleneceği doğurgan süreçlere yol açacağı muhakkaktır.

Böylesi dönemlerde; daralan, zaman zaman tıkanma belirtileri gösteren sosyalist mücadelenin kanallarını açmak için sosyalizm sorunları üzerinde kapsamlı teorik açılımlara ve tartışmalara ihtiyaç vardır.

DÜNYA konjönktüründe devrim dalgasında genel bir geri çekiliş söz konusu ise ve gericilik ağır basan bir olgu haline gelmişse, daralan sosyalist mücadele imkanlarını yalnızca ülke konjönktüründeki dalgalanmalara, yenilgi gibi kimi sonuçlara bağlayarak açıklamak eksik bir davranış olur. Dönemin kendine özgü koşullarının ürünü olan kimi sonuçların yanı sıra, evrensel ölçekte belirleyici etkiler yaratan süreçlerin ürettiği sorunlar da sosyalist mücadelenin imkanları üzerinde belirleyici bir etkide bulunuyor.

Bu anlamda, bir ütopya olmaktan çıkıp, Ekim Devrimi'yle somut bir gerçeklik haline dönüşen sosyalizmin 70 yılı kapsayan bir kuruluş sürecinin biriktirip günümüze aktardığı sorunları gözardı edilemez. Bu sorunlar atlanamaz, yok sayılamaz. Bu gerçeklik kavranabildiği ve sosyalizmin nesnel tarihinin somut bir analizi yapılabildiği oranda bugünü anlayıp kavramak ve geleceğe yönelmek anlam kazanacaktır.

Sosyalist mücadelenin daralan kanallarını açmak için, öncelikle sosyalizm teorisinin ne olup ne olmadığının iyice anlaşılması ve açığa çıkarılması gerekmektedir. Zira, başlangıçta sosyalist düşüncede yeri olmayan pek çok tarihsel olgu teorileştirilerek zamanla sosyalist kurama dahil edilmiştir. Bugün sosyalist kuram yerine ikame edilen ve yaşanan tarihsel olguların bir tür açıklanışına dayanan bu ikameciliğin sınırlarını ve boyutlarını belirgin biçimde açığa çıkartacak teorik açılımlara ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacın bir gereği olarak çeşitli çevreler tarafından başlatılan tartışmaları doğru bir temele oturtarak sürdürmek küçümsenemez bir görev olarak ortada duruyor.

Nasıl bir gelecek için mücadele edildiğinin daha net bir şekilde anlaşılması, düne göre bugün daha da önem kazanmıştır. Sosyalizm kavramı yalın bir açıklama olarak kaldığı sürece, çokca belirginlik kazandırmıyor konuya. Sosyalizm kavramının **"nasıl?"** sözcüğüyle birlikte belirgin bir tanımlama halinde ortaya konması gerekiyor. **"Ben sosyalizm için mücadele ediyorum"** demek yeterli olmuyor. Tarih pratiğinin ortaya koyduğu sosyalizm örnekleri, sosyalizm tanımını hakedemeyecek kadar sosyalizme yabancı pratiklerin kurumlaşmasıyla doludur. Sosyalizm adını taşıyan mevcut kurumsal yapılar, dünya çapında sömürülen emekçi yığınların coşkuyla sahipleneceği örnekler olmaktan uzaktır. Sadece emekçi yığınların yaşam seviyesinin yükseltilmesi noktasında değil, aynı zamanda devlet-toplum yönetimine emekçi yığınların damgasını basması noktasında da "sosyalizm" adını taşıyan mevcut yapılar, burjuva-kapitalist dünya karşısında belirgin bir üstünlük ve gelişme sağlayabilmiş değildir. 70 yıllık bir tarih dilimine sığan sosyalizm pratiği, kastlaşmış bürokratik yapılanmaları üreterek, emekçi yığınların yönetim süreçlerinden dışlanmasına yolaçmış ve katı merkezci bürokratik yapılar devleşerek tüm toplum yaşamı üzerinde hegamonya aracına dönüşmüştür.

Dolayısıyla zamanla sosyalizm kavramı mevcut bürokratik yapılarla özdeş sayılmaya başlanmıştır. Sadece sosyalizmin kimi yandaşları değil, karşıtları da bu özdeşleşmeyi politik amaçlarına uygun bir şekilde benimseyerek kullanagelmiştir. Özellikle sosyalizmi bir hayale dönüştürmek isteyen burjuva egemen güçler, sosyalizmin bürokratik yorumunda güçlü silahlar elde etmiş; ideolojik gıdasını ekonomizmden alan bürokratik yapıların ürettiği bütün olumsuzlukların ve sosyalizme yabancı uygulamaların faturasının sosyalizme kesilmesine özel bir çaba gösterilmiştir.

Bugün, sosyalizm sorunları üzerinde tartışırken yeniden Lenin'e geri dönmeyi gerektiren nedenler vardır. Lenin'e ve Ekim Devrimi deneyine dayanarak, daha sonraki dönemde Sovyet toplumunda parti, devlet ve toplum ilişkilerinin köklü bir eleştirisi mutlaka yapılmak durumundadır. Özellikle sosyalist demokrasi tartışmaları böyle bir eleştiriden muaf tutularak yapılamaz. Nasıl bir gelecek için mücadele edileceği sorusu ancak, bu kapsamdaki bir sorgulamayı da içeriyorsa bir anlam ifade edecektir.

Elbette ki, böyle bir sorgulama, sosyalizmin kuruluşu aşamalarında etkili olmuş kimi kişilikleri sanık sandelyesine oturtmak amacıyla yapılmaz. Amaç, ne kimi kişilikleri yüceltmek ne de antisi olmaktır. 70 yıllık tarih pratiği içerisinde sosyalistler arasında bir nevi kan davalarına dönüşen gelişmeler yaşanmış ve halen bunu sürdürme çabasında olan çevreler az değildir. Sosyalizm sorunlarının kan davası haline getirilerek çözümleneceği kanaatinde değiliz. Sosyalizmin soyut bir dava olmaktan çıkıp somut bir gerçeklik olarak tarih sahnesinde yeralmaya başladığı Ekim Devrimi ve sonrası tarihsel sürecinin bilimsel bir yaklaşımlaşımla irdelenmesi ve doğruların yanlışlardan ayırdedilmesi zorunludur. Bu nedenle Lenin sonrası dönem irdelenirken belli kişiliklerin yandaşı ya da karşıtı bir pozisyondan üretilecek görüşlerin sağlıklı olacağı, çok daha şüphe götürür bir durumdur.

Bugünkü bürokratik yozlaşmanın kaynakları incelendiğinde bu olguların ortaya çıkışının yalnızca 50'ler sonrası döneme özgü olmadığı, Ekim Devrimi'nin kendisine özgü gelişme sürecinin her aşamasında bürokratik eğilimlerin sosyalizmi tehdit eden bir tehlike olarak varolduğu görülür. Devrimin yapıcı öznesi sınıfın subjektif konumunda yeralan zaafların yanısıra daha önce yaşanmış bir deneye ve tecrübeye sahip olmaksızın sosyalizmin kuruluşuna öncülük edenlerin kimi hatalı uygulamalarının da bürokratik eğilimlerin güçlenmesine hizmet ettiği yadsınamaz. 30'lu 40'lı yıllardaki, Sovyetleri geri plana iten hatalı uygulamaların ve diğer bir dizi gelişmenin sonucu bürokrasi eğilimlerinin belirgin bir ortaya çıkışı, daha sonraki gelişmelerin beslendiği bir ana kaynak oluşturmuştur.

Bu anlamda, Ekim Devrimi ve sonrası süreç incelendiğinde, ister iktidar kanadında yeralanları olsun, isterse muhalefet cephesinde yeralanları olsun, sosyalist hareketin bütün önemli şahsiyetlerinin hanesine tarihin kaydettiği hatalardan farklı oranlarda da olsa belli paylar çıkar.

Eğer amaç, tarihten bugün için dersler çıkartmak ise –ki öyledir– tarihin kaydettiği hatalı uygulamaların belirlenerek açıklık kazanması, o hataların kimlere ait olduğundan öncelikli bir öneme sahip olduğunu belirtmeliyiz.

Sosyalizmin tarihsel boyutunun somut olgulara ve gelişmelere dayanarak devrimci bir açıdan analizi, mücadele imkanlarının genişletilebilmesi için hem gerekli hem de zorunludur.

Sosyalist hareketin, tarihsel pratiklerin ortaya koyduğu sosyalizme aykırı uygulama ve kurumsal ilişkilerin eleştirisi etrafında geniş bir anlayış birliğine ulaşması, ancak, bu sorgulamanın devrimci bir bakış ve yöntemle yapılmasına bağlıdır. Aksi durumda, tarihin yapılışında merkezi rol üstlenenlerin eksik ve hataları, aynı süreçte muhalif konumuna düşmüş hatalı anlayışların aklanmasında bir araç haline getirilir ki, buna asla izin verilemez.

Ancak, bu tutum; Marksizme muhalif akımlara güç verir kaygısından hareketle, yaşanan sosyalizm pratiklerinin sorgulanmasından vaz geçme noktasına kadar götürülemez. Aksine, sosyalizmin uygulanmasında ortaya çıkan hataların eleştirisi konusunda sürdürülecek suskunluk, hatalı anlayışların güç toplamasına hizmet etmekten başka bir yarar sağlamaz. Nitekim bugüne kadar olan da budur. Türkiye Solu'nda, 50'li yıllar ve daha sonraki sosyalizm pratikleri üzerinde bolca tartışmalar yapılmasına rağmen, daha önceki dönemle ilgili genel kabülün ötesinde eleştirel bir yaklaşım geliştirilememiştir. Bu eksiklik bugüne kadar giderilmiş değildir. Oysa ki, 50'lerden sonra belirgin bir biçimde eleştirilen yapısal bozuklukların ve hatalı uygulamaların kimi köklerini çok daha gerilerde görmek mümkündür. 50'ler öncesini sonrasından bıçakla kesilir gibi kesip atmak diyalektik mantıkla bağdaşmaz.

Sosyalizmin tarihsel boyutunun devrimci bir açıdan analizi sosyalist mücadele imkanlarının genişletilebilmesi için hem gerekli, hem de zorunludur.

Bu nedenle sosyalizmle bağdaşmayan kimi uygulamaların teorileşerek sosyalist teoriye dahil edilmesi sorunuyla uğraşırken, Ekim Devrimi ve sonrası sürecinin bir bütün halinde değerlendirmeye tabi tutulması kaçınılmazdır. Ekim Devrimi'nin kendine özgü koşulları ve daha sonra yaşanan gelişmeler atlanarak, melez hale getirilen sosyalizm teorisi üzerinde yeterli bir açıklık sağlanamaz.

Burada bir noktayı belirtmekte fayda vardır. Ekim deneyine ve Lenin'e dönerek bu tartışmayı oradan başlatmak, Lenin sonrası dönemi ne bütünüyle olumsuzlama ne de hatasız bir olumlama anlayışına dayanmıyor. Olumlulukları olumsuzluklarla birlikte tarihin terazisine vurmak ve bugün için gerekli olan dersleri çıkartabilmektir asıl önemli olan.

● ● ●

Bugün canalıcı bir tartışma konusu olarak solun gündeminde yer alan sosyalist demokrasi sorunu, sosyalizmde iktidar ve iktidar organları sorunuyla birebir ilgilidir. Bunun içindir ki, sosyalist demokrasi üzerine geliştirilecek düşünceler dönüp dolaşıp komün, Sovyet gibi tarihsel deneyimleri yeniden gündeme getirmektedir. Sosyalist demokrasi sorununun bugün sol'un gündeminde yeralması, ne kadar gerekli ve zorunlu ise, aynı şekilde, bunun komün ve Sovyet deneyleri ışığında, devlet-parti-kitle ilişkileri bağlamında irdelenmesi de gereklidir.

Günümüze taşınan tarih pratiği için sosyalist demokrasiye ve emekçi yığınların gerçek anlamda egemenliğine izin vermeyen ve bunlara gerçekleşme şansı da tanımayan mevcut bürokratik yapılanmalar sosyalizmin yerine ikame edilmişken, sosyalistler yalnızca burjuva demokrasilerinin eleştirisiyle sınırlı bir söylem ile kendilerini sınırlandırmaları düşünülemez. Böylesi bir sınırlılık taşıyan görüşler, alternatifi içermedikçe zaten inandırıcı olamazlar. O halde sosyalistler, burjuva egemenlik biçimlerine yönelttikleri eleştirilerini, sosyalist demokrasi konusunda net bir tutumla bütünlemek durumundadır.

Çünkü, bir başka yönüyle sosyalist demokrasi, işçi sınıfı egemenliğinin alacağı biçimle ilgili bir sorundur. Bu egemenliğin bürokratik biçimler kazanması halinde, ciddi çarpıklıklara ve sosyalizmin kazanımlarında büyük tahribatlara yol açabilmektedir. Her demokrasi gibi bir sınıfsal ve siyasal muhtevaya sahip olan sosyalist demokrasi, bürokratik bir süreçte; gelişmesi engellendiği gibi, sınıfsal ve siyasal muhtevasında da büyük kaymalara ve çarpıklıklara uğrayabilmektedir. Bütün bu ve benzeri olgular, sosyalist demokrasinin imkanları ve güvencelerinin neler olduğu sorusu etrafında ciddi bir tartışmayı davet etmektedir.

Mevcut sosyalizm deneylerinin geldiği nokta da gösteriyor ki, yalnızca partinin gözetimi ve denetimi altında kurulan sosyalizmler, işçi sınıfı üzerinde yeni egemenlik biçimlerinin kurulmasını engellemiyor. Bugün işçi sınıfı üzerinde kurulan bürokratik egemenlikler, bu egemenliğe yol açan süreçlerin neler olduğunu düşündürüyor.

Türkiye sol'unda, bu konu bugüne kadar ağırlıkla parti ve politikasındaki kırılmalar çerçevesinde ele alındı ve daha çok 50'ler sonrasını kapsayacak tarzda irdelendi. Şöyle ki, işçi sınıfının politik öncüsünün politik çizgisinde meydana gelecek hatalı kırılmalar sonucunda ülkenin hemen kapitalizm koşullarına geri dönüp dönmeyeceği ve geriye dönüş sürecinin alacağı biçimlerin neler olabileceği gibi konular başlıca tartışma noktalarıydı. Kısacası, yapılan tartışmalar, parti politikasındaki kırılmaların gelişme süreci üzerindeki etkilerinin incelenmesiyle sınırlı bir alanda kalmış, parti-kitle ve devlet ilişkilerini kapsayacak tarzda kapsamlı açılımlarla kendi içinde derinleştirilememiştir.

İşçi sınıfının politik öncüsünün izleyeceği politikanın, sosyalist dönüşümün gerçekleşme biçimleri üzerinde tayin edici bir önemi olmakla beraber; partinin, temsil ettiği sınıfın tarihsel çıkarlarından kopmadan öncü misyonunu yerine getirmesinin, yalnızca parti iradesi ve inisiyatifine bırakılmasının hiç de yeterli bir güvence oluşturmadığını hayat gösteriyor.

Bu güvenceleri yalnızca partinin kendisinde değil, aynı zamanda ve esas olarak yığınların politik etkinliğinde yaratmak ve kurumlaştırmak; parti ile yığınların inisiyatifi ve bağımsız girişkenliği arasında kurulacak bağın sağlamlılığında ve devrimci niteliğinde aramak gerekmektedir. Bu tesbit, bizlere esas vurguyu, parti-kitle ilişkilerinin biçimlenişine ve son sözü söyleyecek temel iktidar organlarının işlevleri üzerinde yapmak gerektiğini hatırlatıyor.

Dolayısıyla bu yazımızın ağırlıklı konusu, sosyalist demokrasinin alt yapısını oluşturan iktidar organlarının neler olduğu, başka bir deyişle, söz, karar, yetki ve iktidarın halka ait olmasını sağlayan yapıların sosyalist toplumdaki yeri ve işlevlerinin neler olacağıdır.

● ● ●

Sosyalist demokraside yığın örgütlerinin konumu ve misyonu farklı bakış açılarının şekillendiği önemli bir konudur. Komün, Sovyet ya da konsey v.s. gibi adlarla tanımlanan yığın örgütlenmelerinin sosyalist demokraside iktidar organları olarak yeralış biçimi ve işçi sınıfının egemenliğinin esas olarak bu yapılara dayanıp dayanmayacağı soruna, sorunun can alıcı noktalarından biridir.

Bürokratik sosyalizm geleneğinin savunucularına göre, komün, Sovyet ya da konsey gibi yığınları kucaklayan örgütlenmeler, "devrim anı ve hemen ertesinde büyük bir canlılık gösteren" ama daha sonra "canlı işlevini yitiren" örgütlenmelerdir. Bu örgütlerin yerini daha sonra "gerçekten daha duragan kurumlaşmalar ve bunun ötesinde partinin denetim ve yönlendiriciliği alıyor." Böylesi bir oluşumda bir olumsuzluk görmeyen bürokratik sosyalizmin geleneksel savunucularına göre iktidar erkinin bütünyle parti tarafından ve doğrudan kullanılması ve parti–devlet bütünleşmesiyle sürecin bu şekilde biçimlenmesi eşyanın tabiatına aykırı değildir.

"Sovyet, komün ya da konsey denilen yapılanmalar (...) yalnızca devrimci bir dönüşümün gündemde olduğu, çelişkilerin mevcut statükoda eritilemediği, patlama anının yaklaştığı kısa doruklarda ortaya çıkarlar..... bu kitlesel radikalizmin uzun süreli olma şansı bulunmuyor."

(Gelenek sayı 10, C. Uygur, A. Giritli)

Bu bakış açısına göre sosyalist bir devlette iktidar organı yalnızca partidir. Emekçi yığınların kendi eylemliliklerinin ürünü olan demokratik mücadele organlarının iktidar organı olarak (işçi sınıfının egemenliğinin temel organları olarak) sosyalist bir devlette yeralması düşünülemez, zira bu örgütlenmeler sadece devrim durumunun yükseldiği anlarda varolabilirler, sosyalizmin kuruluş sürecinde bunların canlı işlevini yitirerek etkisiz bir konuma sürüklenmeleri kaçınılmazdır. Bütün iktidar partinin yönetim ve denetiminde olacaktır: "Parti,... devlet aygıtının yönetim araçlarıyla çok sıkı ilişkiler kurarak, deyim yerindeyse kendisini iktidarla donatarak, sınıfı değiştirme, toplumu ilerletme misyonunu üstlenir." (Gelenek, agy)

Sosyalist devlet, yönetim insiyatifinin bütünüyle topluma devredilmesiyle tarih sahnesinden çekilecek bir geçiş biçimidir.

DE İKTİDAR

LER

Bu mantığın uzandığı yer bellidir ve tarih pratiğinin ortaya koyduğu verilerle somutluk kazanabilmektedir. Parti, devlet aygıtının yönetim araçlarıyla –ki bunların bürokratik araçlar olduğu açıktır– sıkı ilişkiler kurarak kendini iktidarla donatacak.. İşte, mevcut bürokratik sosyalizmlerin gelip dayandığı yer tam da burasıdır. Bu sistemde, komün, sovyet gibi yığınların demokratik mücadele organlarının iktidar organları olarak çiçeklenmesine gerek yoktur, sınıfın bütüncül çıkarlarının sözde koruyucusu revizyonist parti, devleşen bürokrasiyi çekip çevirerek proleteryanın sınıf egemenliğini sınıfa rağmen devam ettirecek ve bunda da yadırgatıcı bir şey görülmeyecek. Evet, geleneksel kimlikli mantık budur. Bunun, sınıf adına sınıf üzerinde yeni egemenlik biçimlerine ve sosyalist demokrasinin yerleşip kökleşmesine imkan tanımayan kastlaşmış bürokratik yapılara yol açan bir mantık olduğu bugün çok daha rahat görülebiliyor.

İşçi sınıfı egemenliğinin yalnızca parti iktidarına dayanması, işçi sınıfına egemenliğinin sürdürülmesinde sağlam bir garanti oluşturmuyor. Eğer böyle olsaydı, mevcut tek partili sistemlerde gerçekleşen devlet-parti bütünleşmesine rağmen, devlet ile işçi sınıfı arasında yabancılaşmanın derinleşen yeni biçimlerine tanık olunmazdı.

Bilindiği gibi, sosyalist devlet, yönetim insiyatifinin bütünüyle topluma devredilmesiyle tarih sahnesinden çekilecek bir geçiş biçimidir. Buna siyasal olanın toplumca özümlenerek aşılması da denebilir. Toplumsal süreç, devletin varoluş koşullarının tedricen ortadan kalktığı bir doğrultuda ilerler.

Oysaki, devlet ile bütünleşen parti iktidarları güçlü bürokrasiler üreterek, toplumsal sürecin, siyasal alanın aşılması doğrultusunda gelişmesine izin vermez. Mevcut bürokratik yapılar bu gerçeğin somut kanıtlarıdır. Devlet, insiyatifini topluma devrederek tarih sahnesinden çekilme yerine, varoluş koşullarını geliştirerek üreten ve böylece toplum insiyatifini körelten bir konum kazanmıştır.

● ● ●

Şimdi, sosyalizmde iktidar organlarına ilişkin soruların yanıtlarına geçebiliriz. Sosyalizmde iktidar yalnızca partiye mi dayanacaktır? Sovyetler, Ekim Devrimi'nin geçici özgül biçimleri olarak mı ortaya çıktılar? Ya da bürokratik sosyalizmin **"gelenek"**çi yandaşlarının ifade ettiği gibi Sovyetler, 1905 ve 1917 devriminin devrimci kabarış dönemlerinde ortaya çıkan, ama daha sonra doğası gereği işlevini yitiren gelip geçici örgütlenmeler midir?

Bu soruların yanıtlarını verirken, komün, sovyet gibi emekçilerin doğrudan iktidar organlarına sosyalist toplum yapısında tarihsel bir misyon yüklemekten kaçınan bakış açılarıyla hesaplaşmanın kaçınılmaz olacağını belirtelim. Lenin ve Ekim Devrimi deneyimine dönerek, tartışmayı oradan başlatmayı gerekli kılan, sosyalizmin yalnızca tek parti ile uygulanabileceğini savunanların bu görüşlerini zaman zaman Lenin'e dayandırarak açıklamalarıdır ki, bu görüşlerin Lenin'in düşüncelerinden güç almasının mümkün olamayacağını belirtelim.

Şubat burjuva devriminden sonra Lenin tarafından ortaya atılan **"bütün iktidar sovyetlere"** şiarı, acaba burjuva iktidara karşı ortaya atılmış geçici taktik bir şiar mıydı? Yoksa sosyalizmin ancak sovyetler tarafından uygulanabileceğine duyulan derin bir inancın ifadesi miydi? Sosyalist toplum yapısında, sovyetlere kurucu bir misyon yüklemeyen "gelenek"çi sosyalizm savunucularına göre, bu taktik bir şiar olmaktan öteye gitmiyordu. Peki, ama Lenin'in düşünce sistematiğinde konun ele alınış tarzı neydi?

Şimdi bunu görelim.

Lenin'in düşünce sistematiğinde Sovyetler hem mücadele ve ayaklanmanın organları hem de devrimci iktidarın organlarıdır. Ancak Sovyetlerin ilk ortaya çıktığı andan itibaren bakış açısının bu şekilde oluştuğunu söylemek doğru olmaz.

Şöyleki, 1905 devrimi esnasında Sovyetler'in devrimci niteliklerini keşfeden Lenin'in düşüncesinde bu örgütler yalnızca mücadelenin ve ayaklanmanın organlarıdır; emekçi kitleleri siyasi mücadeleye seferber etmek üzere oluşmuş organlardır. Lenin'in bu yapıların aynı zamanda iktidar organları da sayılması gerektiği yolundaki düşüncesinin oluşması daha sonradır.

1905 devrimi döneminde Sovyetler'in iktidar organları sayılamayacağı Lenin tarafından anarşistler üzerinde yapılan tartışmalarda açıkça dile getirilmiştir. Örneklemek gerekirse; 23 Ekim 1905'de toplanan İşçi Temsilcileri Sovyeti Yürütme Komitesi, sovyette temsil hakkı talep eden anarşistlere red kararı vermiştir, gerekçesi ise, anarşistlerin siyasi mücadele ve örgütlenmeyi ilkesel bir sorun haline getirerek kabul etmeyen bir çizgi takip etmeleridir. Lenin bu kararı yerinde bulur ve destekler. Ve kararla ilgili şu değerlendirmeyi yapar:

"... eğer Anarşistler, bir yandan siyasal savaşımı yadsırken kalkıp gene kendileri bir siyasal savaşım kuruluşuna girmek isterlerse, bu apaçık tutarsızlık"tır. (Sosyalizm ve Anarşizm)

1905 devriminde, Sovyetler'in bir iktidar organı değil, yalnızca savaşım organları olarak görüldüğü Lenin'in şu tesbitlerinde açıkca ortaya konmaktadır: **"Eğer İşçi Temsilcileri Sovyeti'ni bir işçi parlamentosu ya da proleteryanın bir öz-yönetim organı saymak gerekseydi, elbetteki Anarşistler'i buraya kabul etmemek yanlış olurdu."** Aynı tartışma içinde yeralan **"İşçi Temsilcileri Sovyeti, ne bir parti, ne de proleteryanın bir öz yönetim organıdır; genel anlamda da bir öz yönetim organı değildir, belirli amaçlar izleyen bir savaş örgütüdür"** şeklindeki tesbitler Sovyetler'in o dönemde bir iktidar organı olarak benimsenmediğini, başka bir deyişle Sovyetler'in bu özelliklerinin henüz somutluk kazanmadığını gösteriyor.

Henüz iktidar organı olma özellikleri keşfedilmeyen Sovyetler, emekçi halkın çeşitli kesimlerini bünyesine alan cephesel karakterde mücadele organlarıdır. Bu mücadele organlarında sosyalistler, devrimci demokratlar ve partisiz devrimcilere kadar geniş bir kesim yeralmakta ve geniş bir yelpazenin ortak mücadele organları olarak mücadele arenasında yerini almaktadır. Lenin bu örgütlerden, geniş emekçi yığınların ve siyasal temsilcilerinin **"resmi olmayan bir anlaşma zemini üzerinde kurulu geniş bir savaşım birliği"** olarak sözeder.

1917 Şubat Devrimi'nden sonra, geçici burjuva hükümetin yanı sıra Sovyetler ikili bir iktidar odağı olarak doğmuştur. Menşevikler ve Sosyal Devrimciler bu örgütleri geçici burjuva hükümeti destekleyen organlara dönüştürmek amacındadır. Bu partilerin, sağcı politikalarını egemen kılmaya elverişli bir çoğunluğu Sovyetler'de mevcuttur. İşte bu koşullarda Lenin, Sovyetler'in devrimci özelliklerinin törpülenmesine karşı çıkarak **"bütün iktidar Sovyetler'e"** şiarını ortaya atmış ve geçici burjuva hükümetin desteklenmesini red etmiştir. Bu şiarın Sovyetler'de örgütlenen emekçi kitleler arasında büyük bir yankı uyandırmasından endişeye kapılan Menşevikler'den Kautsky'e kadar bir dizi sağcı muhalif, bu şiarın devrimci değerini küçültmek için çeşitli manevralara baş vurmuştur. Bu şiarın geçici bir durum için ortaya atılmış taktik bir şiar olduğu, aslında Lenin'in düşüncesinde Sovyetler'in iktidar organları olarak yer almadığı şeklindeki eleştirileri bu manevraların birer parçası olarak gündeme getirilmiştir.

Sosyalizmde iktidarın yalnızca partiye dayanacağı yolunda Lenin'in düşünce sistematiğinde bir dayanak bulmak mümkün değildir.

Bu eleştirilere karşı çıkan Lenin, Sovyetler'in iktidar organları olması gerektiği şeklindeki düşüncesinin yeni olmadığını söyler ve örnek olarak, 1915 yılında Sovyetler'in hem başkaldırı organları hem de devrimci iktidarın organları sayılması gerektiğini vurguladığını hatırlatır.

"... işçi temsilcileri sovyeti ne yapacaktır diye sorulacaktır. Bu Sovyetler "başkaldırının organları, devrimci iktidarın organları sayılmalıdır." diye yazıyorduk Cenevre'de çıkan Sotsial Demokrat gazetesinin 13 Ekim 1915, 47. sayısında." (Anarşizm ve Anarko-Sendikalizm, syf.320)

Sovyetler'in yalnızca mücadele ve başkaldırının organları değil, bunların aynı zamanda devrimci iktidarın organları da sayılması gerektiği düşüncesinin en azından 1915'den itibaren Lenin'de varolduğu yukardaki pasajdan açıkca anlaşılmaktadır.

1905 yılında **"henüz embriyon halinde"** olan Sovyetler ancak kısa bir süre yaşayabilmişti. Lenin; **"o dönemin koşulları altında bu kurumların gerçek anlamı ile gelişebilmesinin sözkonusu olmadığı açıktır"** diyerek bir bakıma, bunların o dönem mücadele ve başkaldırı organları olmanın yanısıra neden devrimci iktidar organları olarak da ele alınmadıklarını açıklamaktadır. Sosyalist devletin dayanacağı temel iktidar organlarının neler olacağı konusundaki düşüncelerin zamanla olgunlaştığı, bu olgunluğun Ekim Devrimi'nden hayli önce elde edildiği anlaşılıyor.

Lenin'in Ağustos-Eylül 1917 tarihinde kaleme aldığı Devlet ve İhtilal adlı eseri ise, bu teorik olgunluğun doruk noktasıdır. Marks'ın Komün deneyinden çıkardığı teorik öncüllerden hareket eden Lenin; burjuva devletten temelde farklı yeni bir devlet tipi olan Sovyet egemenliğindeki sosyalist devletin teorik çerçevesini bu eserde derinliğine çizer. Ekim Devrimi pratiğine yön veren bu teorik çerçeve içinde temel bir öneme sahip olan Sovyet örgütlenmesinin yalnızca bir taktik şiar olduğu yolundaki görüşleri ileri sürebilmek için ya Lenin'in düşüncelerini hiç anlamamak, ya da bilerek onları ters yüz etmekle eş anlamlıdır.

Sosyalizmde iktidarın yalnızca partiye, partinin "yukarıdan" devlet kurumlarını yönetip yönlendirilmesine dayanacağı yolunda Lenin'in düşünce sistematiğinde bir dayanak bulmak mümkün değildir. **"Bütün iktidar Sovyetler'e"** şiarının yalnızca bir dönem için öne sürülmüş olduğu şeklindeki düşünceler, Lenin'in Marks'tan devralıp geliştirdiği devrim teorileri yadsınmadan savunulamaz. Bürokratik sosyalizmin geleneksel savunucuları arasında, bu konuda açık tutum belirleyenlerine de rastlanmaktadır. Bunlar, Marks ve Lenin tarafından geliştirilen teorik formülasyonların hayat bulmadığını, nesnel hayatın bu teorileri izlemediğini söylemektedirler. Bu tesbitte birleşenlere göre, bugün sahip çıkılacak teoriler, tarih pratiği içinde ortaya çıkan nesnel olguların açıklanmasına dayanan teoriler olmalıdır. Başka bir deyişle mevcut bürokratik sosyalizmlerin açıklanmasına dayanan teoriler benimsenmelidir, vs...

Gerçekten de Marks ve Lenin'de ifadesini bulan devrimci teori ile, sosyalizm adına ortaya çıkan nesnel yapılar arasındaki derin çelişkiyi kimse göz ardı edemez. Ya devrimci teori ya da bugünün nesnel yapılarının açıklanmasında ifadesini bulan görüşler benimsenmek durumundadır. Birine dayanarak ötekini açıklamak ya da ikisi arasında tarihsel bağ kurmak olanaklı değildir. Devrimci teori adına, bugünün kastlaşmış bürokratik yapılarını savunmak, gülünç olmaktan öteye bir şey ifade etmiyor.

Bizler, bugün sosyalizm mücadelesinin imkanlarının daralmasında, sosyalizmin bürokratik çarpıtılmasının yarattığı olumsuzlukların önemli payı olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla, bu yozlaşma durumunun açıklanmasına dayanan teorileri değil, daha önce üretilen komün ve Ekim Devrimi deneylerinin somut değerlendirilmesine dayanan Leninist perspektiflerin bugün sahip çıkılması gereken düşünceler olması gerektiğini savunmaktayız.

● ● ●

Bugün sahip çıkılması gereken bu devrimci teoriye göre; ülke çapında tüm iktidar sovyetlerdedir. Sovyet iktidarı; bürokrasisi, polisi ve düzenli ordusu olmayan yeni tipte bir devlettir. Sovyet örgütlenmesi, **"emekçi halkın kendisi tarafından, onların devrimci enerji ve insiyatifi sonucunda ortaya çıkmıştır."** Bu organlar, **"kelimenin tam anlamıyla tüm emekçi halkı ülkenin yönetimine katmak"** için vazgeçilmez örgütlenmelerdir. Emekçilerin bu organlara seçtiği temsilcilerini her an denetleyebilmesini sağlamak amacıyla **"görevden alma hakkı"** mevcuttur.

Yeni tipte bir iktidar olan Sovyet devleti, aynı zamanda kendisini ortadan kaldıracak mekanizmalara yer veren ve süreçte sönerek tarih sahnesinden kalkacak olan bir geçiş devletidir. Böylesi bir devlet, kendisini güçlendirerek üreten süreçlere izin vermez, kendi yokoluşunun koşullarını üreten süreçlerle ilerler. Bu devlet, yöneten-yönetilen ikileminde somutlanan devlet-toplum yabancılaşmasının derinleşen yeni biçimlerine yol açmaz, aksine, tüm emekçi halkın yönetim süreçlerine doğrudan katılımının gerçekleştirilmesiyle yöneten-yönetilen ikilemine son vermek hedefine adım adım yaklaşan bir sürecin yaşanmasını zorunlu kılar.

Dolayısıyla, sosyalist devlet (buna sosyalist demokrasi de denebilir), devlet olgusunun tarih sahnesinden çekilişinin bir aracı olmak durumundadır. Gerçek anlamda bir özgürlük ancak devletin ayrı bir varoluşunun artık söz konusu olmadığı devletsiz bir toplum aşamasında mümkün olacaktır. Buna, insanlığın gerçek anlamda kurtuluşu da denebilir. Sosyalist demokrasi, burjuva egemenliğinin yıkılışından, yöneten-yönetilen ikileminin ortadan kalktığı ve nihai hedefin yakalandığı ana kadar tarih sahnesinde yeralan bir geçici biçimdir.

Peki, bugün **"sosyalist"** adını taşıyan mevcut yapılar, devrimci öğretide tanımlanan sosyalist devletin ayırıcı özellikleriyle ne oranda uygunluk arzediyor? Bu yapılarda, tüm iktidar gücü Sovyet türü emekçi yığınların demokratik örgütlenmelerinde midir? Bu yapılar, bürokrasisi, polisi ve düzenli ordusu olmayan ve halkın silahlanmasına dayanan yeni tipte yapılar mıdır? Tüm emekçi halkın kendi bağımsız örgütlülükleri aracılığıyla ülke yönetimine katılabildiğinden söz etmek mümkün müdür? Görevden alma hakkı bu yapılarda mevcut olup emekçi kitleler tarafından fiilen kullanılmakta mıdır? Bu yapılar, kendisini ortadan kaldıracak mekanizmalara olanak tanıyor mu, yoksa kendini güçlendirerek yeniden üretme sürecini yaşayan yapılar mıdır?

Bütün bu ve benzeri sorulara olumlu yanıt vermek mümkün değildir. **"Sosyalizm"** adına kurulan toplumsal yapılar, işçi sınıfının tarihsel çıkarlarının koruyucusu ve kollayıcısı ilan edilen partiler egemenliğinde güçlü bürokratik kurumlaşmalar üretmiş ve emekçi yığınlar üzerinde yeni bir egemenlik biçimine dönüşmüştür. Bu sistemler içinde egemen olan partilerin, işçi sınıfının tarihsel çıkarlarını gözetmekten vazgeçmesi ve politik planda sapkın bir çizgiyi benimseyerek sınıftan ve sınıfın çıkarlarından kopması halinde, bunu önleyici mekanizmalar ve güvenceler bulunamıyor.

Sovyet örgütlerinin yeniliği, yeterli bilgi ve tecrübe birikimine sahip olmaması gibi faktörler, iktidar gücünün Sovyetler'den bağımsızlaşmasına yolaçmıştır.

Mevcut tecrübelerle sabit olan bu gerçeklik göz ardı edilemez. Sosyalizmin kaderinin yalnızca partiye bağlanmasının yeterli bir güvence oluşturmadığı yaşandı ve görüldü. Çünkü, partinin sınıfla bağlarını canlı tutması ve bu bağları koruyup güçlendirmesi her zaman gerekli ve zorunludur. Bu zorunluluk yalnızca parti yöneticilerinin iradesine bağlanamaz. En azından bu zorunluluğu işçi sınıfı partisine her an hatırlatan ve dayatan başka iradelerin ve mekanizmaların varlığı da gereklidir. Sosyalist iktidar bu dayatıcı mekanizmalardan yoksun olursa, tek bacak üzerinde yürüyen bir topala dönmek kaçınılmazdır.

● ● ●

Ekim Devrimi'nde **"bütün iktidar Sovyetler'e"** denmesine rağmen, iktidar gücünün bu yapılar tarafından fiilen kullanılmasında ciddi zorluklar

❯

ortaya çıkmıştır. Bu zorluklar, bu yapıların iktidar gücünü fiilen kullanacak bir özelliğe sahip, uygun yapılar olmayışından ileri gelmiyordu, güçlük; mücadele süreci içinde bu yapıların iktidar gücünü kullanacak bir deneyim ve birikim yaratamamış olması noktasında düğümleniyordu. Bunun nedenleri arasında, devrimden önce derinlemesine bir Sovyet deneyinin yeterince yaşanamamış olması (1905 devrimi sırasında kurulan ilk işçi temsilcileri sovyeti, 1907'de devrim bastırılınca ortadan kalkar, 1917 Şubat Devrimi'nden sonra yeniden tüm ülkede işçi temsilcileri sovyetleri, köylü ve asker temsilcileri sovyetleri kurulur.) ayrıca Sovyetler'in başlangıçta yalnızca mücadele ve ayaklanma organları sayılması, daha sonra bunların devrimci iktidarın organları olarak da benimsenmesi; ancak bu organlarda emekçi yığınların toplumu yönetme bilgi ve becerisini kazanabilecek yeterli bir deney yaşayamaması sayılabilir. Sovyetler'de Bolşevikler'in 1917 yaz aylarına kadar çoğunluk sağlayamadığı da düşünülürse, bu örgütlerin, neden iktidar gücünü kullanacak gerekli bir deneyim ve birikim yaratamadığı kolayca anlaşılmaktadır.

Sovyet örgütlerinin yeniliği, yeterli bir bilgi ve tecrübe birikimine sahip olamaması iktidar gücünün Sovyetler'den bağımsızlaşmasına yol açmıştır. İktidar gücünün bu yapılarca istenen biçimde ve sorunların üstesinden gelecek şekilde kullanılamaması bir iktidar boşluğuna yol açmış ve bu boşluk parti tarafından bunun da yetmediği alanlarda eski çarlık bürokrasisi tarafından doldurulmuştur. 1917'de Ekim Devrimi'yle birlikte tasfiye edilen bürokrasinin 1918'de yeniden göreve çağrılmasının başlıca nedenleri arasında Sovyetler'in iktidar gücünü kullanacak yeterli bir konumda bulunmayışları yeralır. Ekim sonrası Sovyet iktidarına karşı direnen bürokrasinin yeniden göreve çağrılması sonucu eski alışkanlıklar ve yönetme yöntemlerinin yeni iktidarın bünyesine aşılanması kaçınılmaz bir tehlike haline gelir. 1920'lere gelindiğinde yönetim süreçlerinde önemli bir konum kazanan bürokrasiye söz geçiremediğinden yakınan Lenin, sık sık bürokrasiye karşı mücadelenin gerekliliğinden söz eder.

Emekçi yığınların Sovyetler aracılığıyla bütün ülke çapında aşağıdan yukarıya bölünmemiş bir Sovyet iktidarı kurmaları için bıkmadan çagrılar yapan Lenin, bir yandan koşulların ortaya çıkardığı tarihsel zorluklarla mücadele ederken süreçten güçlü bir Sovyet iktidarı yaratarak nasıl çıkılabileceğinin çabası içinde olmuştur.

Sovyet örgütlenmesinin giderilemeyen zaafları, sosyalist demokrasinin kendine aykırı kurumlar tarafından yozlaştırılmasına kapıyı aralamıştır. Emekçi yığınların kendi öz örgütlenmeleri aracılığıyla doğrudan kullanmada zayıflık gösterdiği iktidar gücünün giderek devlet bürokrasisi aracılığıyla kullanılması parti ile kitle ilişkilerinin zayıflamasına ve parti-bürokrasi ilişkilerinin güçlenmesine yol açmıştır.

"Çarlık bürokratları Sovyet kurumlarına katılıp bürokratik yöntemlerini uygulamaya başladılar; bu kez de komünist rengine girip kariyerlerini ilerletmeye, Rus Komünist Partisi'nin üyelik kartlarına sahip olmaya başladılar. Özetle kapıdan dışarı atılmalarına karşın bu kez de pencereden içeri sızmaya başladılar." (Lenin)

Evet kapıdan dışarı atılanların pencereden partiye ve Sovyetler'e sızarak bürokratik yöntemlerini uygulamaya başlamaları, Sovyet iktidarının eli mahkum içine sindirmek zorunda kaldığı tarihsel açmazlarına işaret ediyor.

Elbetteki, amacımız tarihe hayıflanmak değildir, tarihten gerekli dersleri çıkartabilmektir. Marks, Alman İdeolojisi'nde şöyle der: **"İnsanlar her seferinde, kendi insanlık ülkülerinin değil, ama varolan üretici güçlerin kendilerine zorla kabul ettirdiği ve izin verdiği özgürleşme düzeyine ulaşmışlardır."** Sovyetler, emekçi yığınlara kaderlerini ellerine alma olanağını sağlayan yapılardı. Ekim Devrimi'yle bu olanak fiilen doğmuştu, ama emekçi yığınlar tarihsel çıkarları doğrultusunda bu olanağı kullanamayacak kadar bir kültürel gerilik içindeyse, istenen özgürleşme düzeyine ulaşmak güçlüklerle dolu bir süreci gerektirebiliyor. Emekçi kitleler, iktidar gücünü kullanacak bir kültürel birikim yaratamazsa, kitleler adına kültürel düzeyi ileri kesimlerin bu gücü kullanması engellenemiyor. İşçi sınıfı açısından söylersek, böylesi geri koşullarda, sınıf adına sınıfın ileri kesimlerinin eylemi ve yönlendiriciliği çok daha belirginlik kazanabiliyor.

Ekim Devrimi'nde, Sovyetler'in istenen ölçüde iktidar gücü haline gelememesinde ülkenin genel geriliğinin kitle bilinci üzerindeki geriletici etkilerinin önemli rolü olmuştur. Lenin'in bu konuda şu tesbitleri vardır:

"Ne ölçüde demokratik olursa olsunlar, burjuva cumhuriyetlerinin en iyileri bile, emekçi halkı devlet yönetimine katılmaktan alıkoyan binlerce yasal engel koymaktadır. Yaptığımız, bu engelleri ortadan kaldırmaktır. Ama, bugüne değin, emekçi halkın devlet yönetimine katılabileceği bir aşamaya henüz ulaşmış değiliz. Yasaları bir yana bırakırsak, önümüzde henüz her hangi bir yasaya tabi kılamayacağımız kültürel düzey sorunu durmaktadır. Bu düşük kültürel düzeyin sonucu, proğramları itibariyle emekçi halkın egemenlik organları olan Sovyetler, gerçekte proleteryanın ileri kesiminin emekçi halk için yönettiği organlar durumuna gelmektedir. Çünkü bir bütün olarak emekçi halk yönetime damgasını vuramamaktadır." (Halkın Devlet Yönetimine katılımı S.178)

Sovyet iktidarının kalıcı bir iktidar biçimi olarak, merkezi ve yerel olmak üzere tüm iktidarın halkın egemenlik organları Sovyetler'de kurumlaşması gerektiğini ısrarla vurgulayan Lenin, Rusya'nın toplumsal ve kültürel geriliğinin yarattığı güçlüklerin bilincindedir. Nesnel koşulların elverişsizliği önemli bir sorun olmakla beraber, bu koşulları tayin edici etkenler olarak kabul etmek kaba bir determinizme saplanmak olur. Başlıca kalkış noktası kaba determinizm olanların Rusya gibi nisbeten geri bir ülkede sosyalizmin kuruluşu imkanlarının varlığına kuşku ile yaklaşması kaçınılmazdır. Böyle düşünen kişi ve çevrelerle geri ülkelerde sosyalizmin olanaklarını ve emekçi halkın iktidar organları gibi sorunları tartışmanın gerçekten de bir anlamı kalmıyor. Gerçekleşme olanağı olmadığına inanılan bir şeyin gerçekleşme biçimleri üzerinde kafa yormakla vakit geçirenler önce bu çelişkili durumdan kendilerini kurtarmak durumundadırlar.

Bizler, Ekim Devrimi'nin önüne dikilen nesnel güçlükleri, sosyalizmin kuruluşuna olanak tanımayan belirleyici faktörler olarak değerlendirenlerden değiliz. Ancak, bu faktörlerin öneminin küçümsenmesini ya da hiç hesaba katılmamasını da doğru bulmayız. Her devrimin imkanları elbetteki tarihin nesnel zeminin sunduğu olanaklarla sınırlıdır. Tarihsel materyalizmin bize öğrettiği budur. Nesnel olanın sunduğu kimi elverişsiz durumlar, tarih yapıcısının iradi eyleminden kaynaklanan yanlışlıkların mazareti de sayılamaz. Eğer bunlar bir mazaretler yumağı halini alırsa, tarihsel deneyimlerden dersler çıkartmak kısır bir çaba haline dönüşür.

Bu nedenle sosyalizmin yalnızca ileri derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde olanaklı olduğu, sosyalist demokrasinin de ancak bu zeminlerde varolabileceği şeklindeki düşünceler, nisbeten geri olan ülkelerde sosyalizmin varolan olanaklarını gözardı edeceğinden benimsenemez düşüncelerdir.

●●●

Bugün üzerinde önemle durulması gereken konulardan biri de sosyalist demokrasinin gerçekleşmesinin ve gelişerek varolabilmesinin güvencelerinin neler olduğudur.

Genel kabul gören yaygın bir anlayışa göre, işçi sınıfının sınıfsal çıkarlarının taşıyıcısı olan partisinin siyasal düzeyde tekel kurması bu güvencelerin başlıcasıdır. Yaşanan deneyler gösterdi ki, siyasal düzeyde parti tekelinin kurulması, bu kez, partinin işçi sınıfının tarihsel çıkarlarının koruyucusu olarak kalmasını tehlikeye sokuyor. Zira, tek partili bir sistemde politika yapmanın başlıca aracı haline gelen parti, toplumsal çelişki ve çatışmaların siyasal çözümünün düğümlendiği tek alternatifli bir alan haline gelmektedir. Bu koşullarda, belli bir yönetim tecrübesi ve bilgi birikimine sahip, burjuva alışkanlıklarla dolu, **"işbilir"** ve **"İşbitiriç"** imtiyazlı kesimlerin istilasından partinin korunması oldukça güçtür. Hele bir de, partinin sınıfla bağlarının korunup geliştirilmesine değil de, işlerin düzgün yürümesi ve üretimin arttırılması gibi saikler her şeyin önüne geçmeye başlarsa, iktidarın yegane aracı haline gelen partinin, ikbal avcılarının sızlamasına karşı bütünüyle korumasız hale gelmesi hiçten bile değildir. Nitekim, bürokratik sosyalizm deneyleri bu tür gelişmelerin çarpıcı örnekleriyle doludur.

Demek ki, sosyalizmin ve sosyalist demokrasinin güvencelerini yalnızca partiye, tek partili bir sistemin kurulmasına bağlamak sağlam bir yol oluşturmuyor. İşte bu can alıcı nokta, sosyalist bir toplum modelinde, siyasal ve

Sosyalist demokrasinin imkanları ve güvenceleri, tek ya da çok partililikte değil, esas olarak toplumsal düzeyin yapısında aranmalıdır.

toplumsal düzeylerin ilişki ve biçimleri üzerinde yapılan açılımların tartışılmasını kaçınılmaz hale getiriyor.

Böylesi önemli bir konuyu ele alırken, mevcut sosyalizm deneylerinin tıkanma nedenlerini partinin öncülük misyonunda arayan kimi liberal ve anarşik düşünce yapılarından üretilen görüşlerin eleştirisini, bu yazı için bir kenara koyduğumuzu belirtelim. Biz kapitalizmden sosyalizme geçişte ve sosyalizmin kuruluşunda işçi sınıfı partisinin öncü misyonunu gerekli ve vazgeçilmez sayanlardanız. Bizler, kitlelerin demokratik örgütlenmelerinin tarihi misyonuna vurgu yaparken, bunu, partinin öncülük misyonunu ortadan kaldıran bir perspektifle ele almıyoruz. Parti ve kitle ayrımı yaparak bu iki yapıyı birbirinin karşısına diken anlayışlar elbette benimsenemez. Önem verdiğimiz ve üzerinde ciddiyetle durduğumuz konu, partinin politik eyleminin yığın eylemiyle bağ kurması ve esas olarak yığınların eylemliliği içinde bir muhteva kazanmasının biçimlerinin neler olacağıdır. Sovyet ya da konsey gibi yığın örgütlenmelerinin önemi, politik faaliyetin her biçiminin cereyan ettiği başlıca alanlar haline getirilebilmesidir. Başka bir deyişle bu örgütlenmeler, üzerinde politikanın yapıldığı tarihin canlı sahneleridir, politik mücadelenin çözümlerinin üretildiği temel platformlardır. Başta işçi sınıfı partisi olmak üzere, partiler, bu platformlardan aldığı güçle ilerleyebilirler. O halde, emekçilerin demokratik örgütlenme platformunun, işçi sınıfının tarihsel çıkarları doğrultusunda oluşması, ancak, o arenada işçi sınıfının politik öncüsünün emekçilerin çoğunluğunu politikasına ikna ederek kazanması halinde mümkündür. Emekçilerin devrimci enerji ve insiyatifleriyle bağımsız bir yapılanma olarak tarih sahnesinde hak edeceği yeri alacak olan bu tür örgütlenmeler hiç bir parti ipoteğini peşinen ve daimi olarak benimseyemez. Partinin iktidar gücü, emekçilerin egemenlik organlarından alınacak referansla doğru orantılı olunca, partilerin yığınların çıkarlarından kopması halinde iktidar süreçlerinden dışlanması kaçınılmaz hale gelir.

O halde, sosyalist demokrasinin imkanlarını yalnızca çok partililikte arayan bakış açıları hem eksik hem de biçimseldir.

Kimine göre, sosyalist toplumun politik yapısında parti tekeline yol açan anlayışlar kırılmalıdır. Çok partili bir politik yapı, sosyalist demokrasinin olmazsa olmaz şartıdır. Sosyalist demokrasi, ancak, çok partili çoğulcu bir yapı içinde ve özgür tartışma temelinde gelişip güçlenebilir, v.s. gibi.

Sosyalizmin ancak tek partili bir politik yapı aracılığıyla varolabileceği şeklindeki düşünceler elbette benimsenemez. Bu anlamda sosyalizmin, tek parti iktidarı ile nitelenmesini kadiri mutlak bir anlayış haline getiren düşüncelerin kırılması gerekmektedir. Ancak, sosyalist demokrasinin güvencelerini yalnızca çoğulcu bir siyasal yapı içinde arayan bakış açıları da eksik olduğu için yanlıştır. Sosyalist demokrasi, tek partiyle olduğu kadar çok parti ile de nitelendirilemez. Bunun somut kanıtı, yine mevcut yapılardır; bugün, Bulgaristan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya ve Çekoslovakya'da sözde ikinci partiler mevcuttur, ama bu partiler bu ülkelerde sosyalist demokrasinin gelişip güçlenmesine yol açmıyor.

O halde sosyalist demokrasinin imkanlarını ve güvencelerini yalnızca siyasal düzeyin tekil veya çoğul yapısında değil, esas olarak toplumsal düzeyin yapısında aramak gerekiyor. Esas olan, toplum yapısında sosyalist demokrasinin boy vereceği tarih sahnesinin varolabilmesidir. Bu sahnede politika yapacak yapıların sayısı ve çerçevesi ikincil derecede önemli bir konudur. Elbetteki bir şeyin ikincil olması, önemsiz olduğu anlamına gelmez.

Soyalist demokrasinin boy atacağı tarih sahnesi, komün, Sovyet ya da Konsey gibi emekçi yığınların "aşağıdan" toplumun yönetim süreçlerine en dolaysız bir biçimde katılımını sağlayan iktidar organlarının ülke çapında en yüksek otorite olarak varolması koşulları içinde oluşabilir. Oluşacak böylesi bir tarih sahnesi, yalnızca, emekçi yığınların yönetim süreçlerine daha doğrudan katılımına en elverişli bir yapı olmakla kalmaz, aynı zamanda işçi sınıfı partisinin yığınlarla bağlarının gelişip güçlenmesine uygun en elverişli bir biçimdir de.

Dolayısıyla, sosyalizmin iktidar organları üzerinde dururken, iktidar gücünün parti tarafından mı yığınlar tarafından mı uygulanması gerektiği şeklindeki ikilemler, sözünü ettiğimiz tarih sahnesinin varolduğu koşullarda bütün anlamını yitirmektedir. Çünkü, iktidar gücünün yığınlar ve onların öz örgütleri tarafından merkezi ve yerel olamak üzere her düzeyde kullanılması tartışmasız bir gerçeklik olarak varolacağı için, böyle bir ikilemin varlık nedeni ortada kalmaz. Bu koşullarda parti-kitle ayrımları yaparak birini ötekinin karşısına dikmek ancak derinlikten yoksun sağlıksız mantıkların ürünü olabilir. Parti-kitle ayrımı, elbetteki, siyasal olanın bütünüyle aşıldığı bir tarih momentine kadar varlığını devam ettirecektir. Siyasal düzeyin varoluş biçimleri ve bu düzeyde yeralacak siyasal yapıların meşruiyetinin kaynağı, topluma devredilmiş olan iktidar gücü tarafından belilenecektir.

PARTİ-KİTLE ayrımı, partilerin yığınların çıkarlarından koparak egemenlik aygıtına dönüşmesi ve böylece yığınların demokratik örgütlenmelerinin iktidar odağı haline gelmediği hallerde can alıcı bir sorun haline gelmektedir. Emekçilerin örgütlenmeleri aracılığıyla iktidar gücünü bütünüyle elde edip kullanamadığı bir toplumsal yapıda, ister tek isterse çok parti olsun, ne emekçilerin iktidarından ne de onun demokratikliğinden sözedilemez.

Sebebini bir kez de Lenin'den dinleyelim:

"Bizim için kelimenin tam anlamıyla tüm emekçi halkı ülke yönetimine katmak büyük önem taşımaktadır. Bu büyük güçlükler içeren bir görevdir. Ama sosyalizm, bir azınlık tarafından, parti tarafından uygulanamaz. (8 Mart 1918'de 7. Kongre'ye sunulan rapordan.)

Emekçilerin demokratik iktidar organlarına gerek olmadan sosyalizmin bir tek parti tarafından uygulanabileceğini öne sürenlere verilmiş yerinde bir yanıt.

●●●

Sosyalizmde tek parti-çok parti meselesine gelince:

Öncelikle bir noktanın altı çizilerek belirtilmelidir. O da şu: Sosyalizmin yalnızca tek parti tarafından uygulanabileceğine ve sosyalizmin mutlaka tek partili bir toplum modeli olması gerektiği yolunda ileri sürülmüş bir fikre ne Marks'da ne de Lenin'de rastlanmaz. Bu konuda belli bir teorik çerçeve çizilmemekle beraber, tarihin verili koşullarında yeralan diğer sol partilerle ilişkiler konusunda yapılan değerlendirmeler bu konudaki yaklaşım hakkında yeterli bir fikir sağlamaktadır.

Paris Komünü ve Ekim Devrimi deneyleri incelendiğinde, proleterya egemenliğinin tek partili bir politik sisteme dayanmasının mutlaka gerekli ve zorunlu olmadığı sonucuna ulaşılır. Kısaca söylemek gerekirse, tek partili sosyalizm düşüncesi, bu tarihsel deneyimlerden güç alarak savunulamaz. Paris Komünü örneğine bakacak olursak karşılaşacağımız gerçeklik şudur; tarihin kaydettiği bu ilk işçi sınıfı devletinin yönetiminde, Marks ve Engels liderliğindeki Enternasyonal'in Paris şubesinin değil, bunlara muhalif kanatta yeralan Blanquist ve Prodhonist hareketlerin egemenlik oluşturdukları görülür. Marksizme muhalif hareketlerin egemenliğinde oluşan komün yönetimi proleterya diktatörlüğünün ilk tarihsel deneyimi olarak kabul edilmiş ve savunulmuştur. Diğer partilerin komün yönetiminde kurduğu egemenlik, bu iktidarın ne Marks ve ne de daha sonra Lenin tarafından proleterya diktatörlüğü olarak nitelenmesini engellemiyor.

Ekim deneyine gelince:

1918'de patlak veren iç savaş aşamasına kadar Sovyetler'de çok partili yapının devam ettiği, Lenin'in başkanlığında kurulan ilk hükümette Bolşevikler'in yanı sıra köylüleri temsil eden sol Sos.-Devrimciler'in de hükümette yeraldığı bilinmektedir. Ülkedeki otoritenin en yüksek organı olan Bütün Rusya Merkez Yürütme Komitesi'nde ilk yıllarda bir çok sol partinin temsil edildiğini de belirtelim: Sovyet sisteminde başlangıçta varolan çoğulculuk zamanla ortadan kalkmış ve sistem monolitik bir yapı haline dönüşmüştür. İç savaş aşamasında meydana gelen gelişmeler sonucu başvurulan kimi uygulamalar zamanla kalıcı hale getirilmiş ve hatta sosyalizm bu uygulamalarla nitelenir hale gelmiştir.

Ekim Devrimi'nin evrensel özellikleri üzerinde yükselen bir sosyalizm teorisi yerine, Ekim'in özgül yanlarını, sosyalizmin teorisi seviyesine yükseltme çabalarına tanık olunmuştur.

Sovyetlerdeki çoğulcu yapının zamanla ortadan kalkmasının nedenleri, yalnızca iç savaş döneminde yaşanan gelişmelerle açıklanamayacağı gibi, bu süreç atlanarak da açıklanamaz. Yanlış olan iç savaş sürecinin zorunlu kıldığı uygulamalar değildi, yanlış olan iç savaştan çıkıldıktan sonraki ileri aşamalarda bu yaptırımların teori seviyesine yükseltilmesi ve kalıcılaştırılmasıdır.

Bilindiği gibi, 1918 başlarında yapılan Bütün Rusya Sovyetleri 3.

Devamı 22. Sayfa'da

AVUSTRALYA'DAN TÜRKİYE'YE GİDEN HEYETİN İZLENİMLERİ

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden Türkiye'ye sekiz yıl içinde giden onlarca heyete; geçtiğimiz Ocak-Şubat ayları içinde Avusturalya'dan bir yenisi daha eklendi. Üç eyalette çalışmalarını sürdüren ve 1985 yılında kurulmuş bulunan "Türkiye İçin Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi" nin aylar süren yoğun çalışmaları sonucunda Türkiye'ye giden; geçen dönemin Avusturalya İşçi Partisi senatörü George Georges, avukat Robert Cavanagh, doktor Stefanya Siedlecki, gazeteci Kyrn Stevens, insan hakları çerçevesindeki inceleme ve gözlemlerini tamamlayarak döndüler.

20 Ocak ile 4 Şubat tarihleri arasında istanbul, Ankara, Diyarbakır ve Tunceli'de çeşitli konularda değişik alanlarda ilişkilerde bulunan heyet üyelerinin notlarından, bazı bölümlerini, avukat Robert Cavanaugh'la yapılan kısa bir söyleşiyi, İstanbul ve Atina'da gerçekleşen basın toplantılarının metinden oluşan yazıları sunuyoruz.

AVUKAT ROBERT CAVANAUGH İLE YAPILAN KISA SÖYLEŞİ

Devrimci İşçi: *Türkiye için Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesinin Türkiye'ye gönderdiği heyetin bir üyesi olarak ilk günkü izleniminizi kısaca anlatır mısınız?*

Robert Cavanaugh: İstanbul Atatürk Havalimanında Türkiye'deki (....) tarafından karşılandık. Bu kuruluşa, çeşitli badireler geçirdikten sonra son yıllarda yasal olarak açılmasına izin verilmiş.

Derneğin ileri gelenlerinden biri biz oradayken göz altındaydı. Yöneticilerinin bir kısmı hakkında kanuni işlemler sürüyordu. Ülkenizin İstanbul-u ilk görünüşte açık, özgür ve bağımsız. Ama fazla zaman kaybetmeden bunun böyle olmadığının biraz çevre bilinciyle göz gezdirildiğinde, kulak açıldığında, farkına varılıyor. Halkınız en temel basit insan haklarından dahi yoksun olduğu gerçeğini farkedebilmek için birkaç gün kalmak dahi yetiyor.

D.İ :*Bu karara daha somut ne zaman vardınız?*

R.C : Toplumun değişik kesimlerinden ve alanlardan, geniş ve çeşitli konularda temaslarımız başlayıp, konuşmalarımız sürdüğü oranda toplumsal gerçekliğiniz daha açık somutlaşmaya başladı. Sendikacılar, doktorlar, avukatlar, parlementerler, basın mensupları ve diğer insanlarla yaptığımız konuşmalarla ... Yani, 12 Eylül darbesinden netice olarak acı çekenlerle olan temaslarımızda aklımıza gelen ilk şey şu oldu: Bu ülkede insan haklarından, demokrasiden başka her şey mevcut. Oysa bu temaslarada gerek kalmadan bir ülkenin devletinin demokratik olup olmadığının en açık şekli ve göstergesi mahkemelerdir. Buna şahit olduk.

D.İ :*Yani bir mahkememi izlediniz?*

R.C: Evet, İstanbul'da siyasi bir mahkeme izledik.Mahkemeye girdiğinizde etrafınızda otomatik silahlar tutanlar, kafalarında miğferleriyle emniyet güçleri, tutukluların böyle bir yerde sürüklenmesi, tek tip elbiseleri içinde kafaları tıraşlı ve ellerinde zincirleri olduğu halde yargılanan insanları gördüğünüz zaman, dünyanın en baskılı bir manzarasına bakmış ve dona kalmış oluyorsunuz....

D.İ : *Sendikacılarla görüştüğünüzü söylemiştiniz. Bu sendikaların işçiler için neler yapabilme şansı var veya ne yapıyor?*

R.C: Evet, Türkiye'de Sendikalar ve sendikacılar var galiba! Bu sendikaların ve sendikacıların,— özellikle TÜRK-İŞ'ten bahsediyorum — tamamına yakını, ülkede, 12 Eylül'ü gerçekleştiren cuntacılara en yakın dostlar olsa gerek. İnsan düşünüyorda; bu işçiler, bu çalışma ve yaşam koşullarında halen güçlü bir ses çıkarmadan nasıl duruyorlar, kısa zamanda bunu kestirmek güç, kanım odur ki, baskılara rağmen bu fazla sürmez. Öğrendiğim kadarıyla ABD ve ülkenizdeki cuntaya yakın çevrelerden olan TÜRK-İŞ üst yönetimi işçilerin her geçen gün kabaran talep ve sınıf hırslarını dizginlemeye çalışıyor. İşçilerin grev hakkı yok, ücretleri düşük, fiyatlar ayyuka çıkmış durumda. Ücretine zam istemi dahi, Özal yönetimi tarafından pek sevimli karşılanmıyor. Devlet dairelerinde çalışanların % 40'nın sendikalara üye olması yasak. Bu yasak ve baskılar zinciri Kürdistan'a gittikçe daha yoğunlaşarak artıyor.

D.İ : *Kürdistan'da duyup gördüklerinizden bir kesit verebilirmisiniz?*

R.C : Diyarbakır havalimanına giriyorsunuz, orasının şehrin kendisi gibi asker işgalinde olduğunu görüyorsunuz. Her yerde ellerinde silahlar olduğu halde bekleşen askerler. Buraya girerken ve çıkarken olmak üzere içerden altı kez arandığınızı düşünün. Diyarbakır halkında yüksek derecede bir devlet-asker korkusu olduğunu kimseyle konuşmadanda farkedebilirsiniz. Halkın işi yok, toprağı hiç yok. Topraklar oldukça dar bir azınlık tarafından çoğu kez bir-kaç aile tarafından alınmış. Bulundukları yerden göçe zorlanan insanları, üniformaya korkuyla, çoğu kez itaatkar bakan; baş eğen insanları, birbirlerine kuşkuyla bakan insanları, yabancıya karşı güvensiz tavırlarla duran insanları düşünün.

Tutukluların 15 gün tutulmasını eğer "gerekiyorsa" yeni suçlar yüklenerek bu sürenin uzatılabileceğini Özal rejiminin "demokrasisi" gereğine sayın. Mahkemelerde avukatların varlıkları ile yokluklarına bir anlam yükleyemedim henüz. Avukat şahite soru soramıyor doğrudan, önce hakime soracak o da şahite, bu onlarca örnekten biri. Kendi alanım olduğu ve beni negatif etkilediği için söylüyorum. Mahkemelerde en temel hukuk prensipleri dahi çiğnenmektedir. Burada "çiğnenmek" fazla. Var olan çiğnenir, oysa buralarda hukuk diye bir kavram yok.

D.İ : *Son olarak, bu anlattıklarınızdan Avusturalya devleti ve hükümet yetkililerinin haberi varmı?*

R.C : Avusturalya'ya verilen bilgilerin doğru ve açık olduğuna inanmıyorum. Diplomatların kendi ülkeleri için yalan söylediklerini hepimiz biliyoruz. Ama Türkiye'de ki Avusturalya'lı diplomat hem kendi devletine hemde Türk devletine yalan söylüyor. Ekonomik ilişkilerin düzgün gitmesini sağlamak için bu yola baş vuruluyor. Ekonomik ilşkiler uğruna insanların baskı altında tutulmasına, eziyet görmesine, giderek demokrasinin rafa kaldırılmasına seyirci kalınabiliyor.Avusturalya devleti SSBC'ye gidiyor, bağımsızlık ve demokrasiden dem vuruyor ama Türkiye'deki binlerce insanın politik düşüncelerinden dolayı hapishanelere atılıp, baskı altında tutulmasına, en temel insan haklarının yok edilmesine hiç ses çıkarmıyor.

AVUSTURALYA'DAN TÜRKİYE'YE GİDEN HEYETİN ŞUBAT AYI'NIN İLK HAFTASINDA İSTANBUL VE ATİNA'DA DÜZENLEDİKLERİ BASIN KONFERANSLARINDA YAPTIKLARI BASIN AÇIKLAMALARININ TAM METNİ AŞAĞIDADIR.

❞Avusturalya'da bulunan " Türkiye için Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi " bizlerden, Türkiye'deki insan haklarının durumunu izlememizi, insan hakları konusundaki gerçek durumu rapor ederek geriye dönmemizi istediler. Parlementerler, gazeteciler, sendikacılar, doktorlar, avukatlar, eski politik mahkumlar, politik tutukluların aileleri ve diğerleriyle görüşme fırsatını elde ettik. Bu görüşmelerimiz İstanbul, Ankara, Diyarbakır ve Tunceli'de oldu.

Son iki senedir örgütler ve kişiler üzerinde belirli yumuşaklıkların olduğu gözüküyor fakat Türk Hükümeti halen her hangi bir demokratik ülkede olan politik, sendikal, kültürel faaliyetlere izin vermiyor.

Bizlerin izlenimlerine göre, diğer konular:

* Politik partiler kurma hakkı halen oldukça kısıtlı, o kadar ki bir çok insanın politikaya katılma hakkı dahi yok.
* Sendikaların ücret artışı istemleri,greve gitmeleri ve çalışma şartlarının düzeltilmesi gibi konularda pazarlık etme hakları oldukça kısıtlıdır.
* Polis ve askeriyede göz altında bulunanların legal hakların hiç birisinden yararlanma şansları yoktur.
* İşkence halen sürmektedir.
* İşkenceciler gerektiği gibi adaletli yargılanmamakta, mahkemeler göstermelik, hatta onları korumaya yöneliktir.
* Kişisel hak ve hürriyetler ve insanların örgütlenme hakları polis ve asker tarafından çiğneniyor.
* Barış ve kültür kuruluşlarının faaliyetleri ya eritilmekte, ya da gittikçe artan bir şekilde kısıtlanarak yok edildiği görülmektedir.
* Yüksek öğrenim öylesine kontrol altına alınmıştır ki konuşma özgürlüğü ve akademik bağımsızlık kaybolmuştur.
*Basının üzerindeki ekonomik ve siyasi baskı özgürlüğünü kısıtlıyor.
* Sivil Hükümet var. Bu hükümetin askerlerin direktifleriyle kontrol edildiği gözüküyor.
* Koşullar Türkiye'deki Kürt halkı için çok daha ağır. Bu halka karşı Güvenlik Güçleri'nce yapılan çok ağır, acımasız ve vahşi olaylara tanık olduk. Kürt halkının ekonomik, sosyal, kültürel ve politik baskı altında olduğu bizce son derece açıktır.
* Türk Hükümetinin uluslararası alanda itibarının olması için iç politikasında gerçekçi olması gerekiyor. Türkiye'nin Avrupa Konseyi'ne girmesi için işkenceye karşı olduğunu belirterek Birleşmiş Milletler sözleşmelerine imza atmış olması ve ülkesinde demokrasinin olduğunu söylemesi yeterli olmuyor. Bu konuda önce kendilerini inandırmaları ve evlerinde bu konularda etkin politik önlemler almaları gerekiyor.

Hükümetin, politik tutukluların durumları ve idam cezalarının kaldırılmasına karşı ilgisiz görünmesine acilen dikkat çekmek istiyoruz.

Bizim görüşümüze göre; eğer Türk Hükümeti demokratik bir devlet olmak istiyorsa, idam cezası kaldırılmalı, politik tutuklular serbest bırakılmalı, mahkumların ve eski siyasi mahkumların hakları verilmelidir.

Eğer bir toplumun insanları politik inançlarından dolayı tutuklu bulunuyorsa o uluslararası demokratik toplumların bir üyesi olarak kabul edilemez.❞

Avustralya'lı gazeteci:

"Türkiye ve T. Kürdistanı'nda gördüklerime kendimi inandırabilmiş değilim!"

Aşağıdaki notlar gazeteci arkadaşın Türkiye'den ayrıldıktan hemen sonra uçaktan yazıp," Demokrasi ve insan Hakları Komitesi"ne gönderdiği bir mektuptan alıntıları içeriyor.

❝* Şu an Alp dağları üstünde uçuyorum ve henüz Türkiye'deki toplumsal baskının -özellikle de Kürdistan'daki- etkisinden kendimi tamamen kurtarabilmiş değilim. Kürdistan'da geçirdiğimiz günlere, Türkiye'de duyduklarıma, halen kendimi inandırabilmiş değilim. Yaşadığımız bu çağda gördüklerimin ve duyduklarımın düş mü yoksa gerçek mi olduğuna dair kuşkular taşıyorum!...

* SHP'li eski mahkum yeni milletvekilleri, tutuklu yakınları ve diğer kesimden bir çok kimse, hemen hemen konuşmalarımızın bütününde korkunç işkenceleri anlattılar. İşkence alenen yapılmasına günlük haftalık aylık yayınlarda ve hatta mecliste dahi konuşulmasına rağmen Evren-Özal rejiminin, işkence başta olmak üzere bir çok temel insan hakları konusunda samimi olduğunu, olumlu bir tavır takındığını veya ilerde takınacağını tüm iyimserliğime rağmen düşünemiyorum. İşkence'nin devlet politikası olduğu gerçeğine dair bir çok meteryal ve belgeyle dönüyorum Avusturalya'ya...

* 12 Eylül darbesinin hemen ertesi yıllarıyla son yılları karşılaştırıldığında birçok insan hapisten dışarıya çıkmış. Ancak dışarı çıkanlarda akla gelebilecek çeşitli hastalıklar var ve önemli bir kesiminin sağlık durumu ise oldukça ciddi. Bu noktada yurtdışında bu konuya ilgi duyan çevrelere çok iş düşüyor...

* Bir cumartesi sabahı Diyarbakır'a gitmiştik. Aynı gün orada bir toplantıya katıldık. Orada Hükümet ve Devletin yetkili-etkili kişileri Kürdistan'la ilgili -onlar Doğu diyor buraya- politik, sosyal ve ekonomik uygulamalarını anlattılar. Bizlerin tanık olduğu tartışma götürmez gerçeklerin aksine onların anlattıklarıyla güzel bir resim çizmeye çabaladılar...

* Öğleden sonra bir politikacı ve avukatla görüştük. Kürdistan'da gördüğümüz resim bu insanların anlattıklarıyla çakışmaya başlamıştı. Sonra diğer kesimden başka insanlarla konuşmalar, konuşmalar... İşkence, zindan, ayrılık, ölüm, hasret, açlık olgularının yanısıra inanç ve direniş, işte en yaygın ve yoğun duyduklarımız ve gördüklerimizle Kürdistan gerçeğinin resmi bu renklerden oluşuyordu...

* Bu yörelerde 100 adet avukatın içinden ancak 8'i politik davalara bakıyordu. Bunlardan 4'ü polisin ve diğer çevrelerin baskıları yüzünden yurtdışına çıkmış...

* Kürt halkına, tutuklu yakınlarına, avukatlara yapılan baskılara bir başkası daha eklenmiş. Köy korucusu olmak istemeyenlere atılan dayaklar ve yapılan işkenceler... Tüm baskılara rağmen köy korucusu olmak istemeyenlerin sayısı bir hayli kabarık...

* Ertesi sabah Tunceli'ye gitmek üzere Diyarbakır'dan ayrıldık. Ancak sabah saat 2.30 sıralarında vasıta şöförü bizi bir dağın içinde bırakarak yoluna devam etti. Karın içinde bir buçuk saat yürüdükten sonra Tunceli'de görüşebileceğimiz insanlarla buluştuk. Tabii bu arada kahverengi bir Renault marka otomobil içindeki sivil kimseler arkamızdan hiç ayrılmaya niyetli görünmeyen bir kuyruk gibiydiler...

* Bu toplantılardan sonra 330 nüfuslu küçük bir köye gittik. Uykulu ve güneşli Sydney'den çok uzaklarda olan bu köye biz gelmeden önce devlet güçleri gelmişler. Askerler köydeki evleri yaylım ateşine tutmuşlar, tüm köy gençlerini köy meydanına toplayarak sopalarla dövmüşler. 17 yaşında bir genç evlerinin taranması sırasında bacağından yaralanmış... Biz Kürdistan'dan ayrıldığımız sıralarda Diyarbakır'da açlık grevi başlamıştı...

* İstanbul'a döndüğümüzde kısacık gezintimizi tamamlıyor ve Özal'ın ilginç "çağ atlayışına " ve demokrasisine oldukça olumsuz tanıklık edecek kadar bilgimizi elde ediyorduk.❞

Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği Üzerine

TARTIŞMA – ELEŞTİRİ – PRATİK

Dergimizin bir önceki sayısında yayınlanan **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği Üzerine** *başlıklı yazı hem Devrimci İşçi taraftarları arasında hem de sol'un bazı kesimlerinde yeni bir tartışma başlatmış bulunmaktadır. Adı geçen yazıyı yayınlarken bir amacımız da böyle bir tartışmayı geliştirmek idi. Bu bakımdan yazının olumlu bir işlevinin olduğu söylenebilir. Ne var ki Devrimci İşçi olarak bizim söz konusu yazıyla amaçladığımız sadece tartışma yapmak değildi. Bu konuya ilişkin yaklaşık 1 yıldır kendi saflarımızda sürdürdüğümüz tartışmanın pratik bir boyutu da vardı. Bu,* **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği**'*nin yaratılması yönünde* **pratik** *adımlara yönelmeyi ifade ediyordu. Bu yönde çeşitli ülke ve şehirlerde değişik adımlar atılmaya başlandı.* **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği**'*nin oluşumuna katkı amacıyla çeşitli platformlar oluşmaya başladı. Bunların bir bölümü dernek şeklinde somutlanırken bir bölümü de henüz girişim aşamasında. Bu doğrultudaki adımların atılmaya devam edeceğini düşünerek bu sayımızda konuya ilişkin bir bölüm ayırmayı gerekli gördük. Tartışma – Eleştiri – Pratik başlığı altında toplanan bu bölümde, Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği konusunda eleştiri yazılarının yanısıra birimlerde atılan adımların değerlendirmesi yer alacak.*

Bu bölümün tüm devrimcilere açık olduğunu, tartışmaya katılmak isteyenlerin yazılarının bu bölümde yayınlanacağını hatırlatmak istiyoruz. Ayrıca, konuya ilişkin pratik adım atan Devrimci İşçi örgütlülüklerinin kendi adımlarını değerlendiren yazı ve yorumlarını yayınlanmak üzere dergimize iletmelerini bekliyoruz.

Devrimci İşçi

DEMOKRATİK KİTLE DERNEKLERİ, YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLESEL BİRLİĞİ PROGRAM VE PLATFORM ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER

Göçmenlerin-Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği'ni hedefleyen tartışmalarda; demokratik kitle dernekleri, program ve platform konularında farklı-tartışmalı noktalar olmakla birlikte özellikle içimizde ve sol çevrelerde olumlu kıpırdanışlar görülmektedir. Ağırlıkla yayın organları ve kitle derneklerinin genel kurullarında kendini ortaya çıkartan bu olumlu gelişmelere devrimciler kayıtsız ve hantal bir konumda kalmamalı, bu durumu daha olumlu, nitelikli bir düzeye kavuşturmak için ellerinden gelen tüm çabayı sarfetmelidirler.

Yığın örgütleri, göçmenlerin-yabancıların demokratik kitlesel birliği' ve bunların program ve platformları etrafında sürdürülen düzenli-düzensiz tartışmalarda, derneklerin yayın organlarında ve son yapılan genel kurullarda ortaya çıkan olumlu gelişmelerin yanısıra, ciddi teorik problemler, siyasi yanlış, eksiklik ve zaaflar, doğru olmayan tutum ve davranışlar da halen kendini önemli derecede korumaktadır. Gerek içimizde gerekse sol çevrelerde konulara ters yönden girmeler, faydacı bir şekilde yaklaşmalar, sekter ve ilkesiz tutumlar, fikir teatilerinde kaba metaryalist değerlendirmeler, demokratizm ve tekkecilik vb. şekilde kendini sergileyen bu anlayışların bütünlüklü ve boyutlu bir eleştiri-özeleştiriye ihtiyaç olduğu açıktır.

Ortaya çıkan bu sorunların inatçı, süreğen ve sistemli bir ideolojik mücadeleyle aşılıp-yetkinleştirilebileceği gerçeğini göz önünde tutarak, bu üç konunun her birini kendi içinde tüm unsurlarıyla ele alarak ve birbirlerini bütünleyecek şekilde bir tartışma platformunun açılması ve bu platforma katılabilecek tüm güçlerin, işçi ve emekçilerin katılmasını sağlamak gerekiyor. Tartışma platformu bu tür sorunların aşılmasında sadece bir yöntemdir ve özellikle demokratik güçlerin bu konularda belli bir ortak fikir çıkarmasına ve birbirlerine daha yakınlaşmasına hizmet eder.

Biz, bu yazımızda bu üç konunun ancak bir-kaç noktasında gezınmekle vetinebileceğiz. Devrimci çevreler için bilinen, bazı yönleriyle bir tekrar olabilecek olan bu yazıya şöyle devam etmek mümkün: Bugün anti-faşist çevrede siyasi ve teorik sorunlara karşı belli bir ilgisizlik var. Bu ilgisizliği körükleyen bazı anlayışlar ise şöyle ortaya çıkmaktadır: " Burası yurtdışıdır bu ilkeler buraya uymaz", " Bu göçmenlerden bir şey olmaz, bunların sonu yok.","dernekler işlevlerini tamamladı, kapatmak gerek" gibi kendi ümitsizliğini, tükenmişliğini sol saflara yaymaya çalışan bireyci, pasif, yılgın anlayışlarla bunun tamamen aksi gibi görünen ama etkileriyle insanlarda aynı ilgisizlik duygularını kabartan ve daha kötüsü tartışmaların önünü tıkayan, kavram fetişizmini alevleyip neyin ne olduğunu görünmez hale getiren anlayışlardır. İkinci tür anlayışlar işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesiyle devrimcilerin siyasi mücadelesi arasındaki farkı bir türlü anlayamadılar. İşçilerin-emekçilerin demokratik kitlesel birliği ile devrimcilerin birliğini bir türlü ayırdedemediler. Siyasi partilerin, hareketlerin, cephelerin programları ve platformları ile göçmenlerin-yabancıların demokratik-ekonomik mücadelelerinin demokratik programları ve platformları arasındaki farkı görmemekte ısrar ediyorlar. Dolayısıyla her iki konudaki çalışma tarzı, örgütlenme, mücadele anlayışı, ilkeler gibi noktalarda da kafa karışıklıkları devam ediyor.

Her iki anlayışa da şu basit hatırlatmayı yaparak devam ediyoruz: Göçmenler-Yabancılar; üretimin toplumsallaştığı ama toplumsallaşan bu üretimden çalışan insanların bir türlü, gerektiği şekilde yararlanamadığı, çünkü mülkiyetin toplumsallaşmadığı ve belli bir azınlığın elinde olduğu yani üretim araçları üzerinde azgın sahipliğin devam ettiği, artı-değer özünün değişmeyip, kârların birikmiş, merkezileşmiş, yoğunlaşmış olduğu, fiatların denetime girerek " paşa gönüllerce " ayarlandığı, katmerli bir sömürü çarkında ve böyle bir sistemin kendisine uygun sosyal, siyasal, hukuksal, ekonomik koşullarında ve işsizliğin, pahalılığın, ırkçılığın, asimilasyonun, eğitimsizliğin vs. içinde yaşıyorlar. Uzattık. Bir cümleyle izah edilebilirdi: Onlar bir sömürü ülkesinden bir başka sömürü ülkesine gelip burada yaşamaktadırlar.

Bu toplum içinde "saman alevi" olmayan göçmen-yabancı toplulukların egemen güçlerce her düzeyde cendere altına alınmış, dar ve sabit gelirli bir yaşam içinde yaşıyor olmaları; kendi sorunlarında kendilerinin söz, karar sahibi olmaları için, kendi geleceklerini kendilerinin belirleyeceği ve bulundukları ülkelerdeki işçi sınıfı mücadelelerine gittikçe artan bir şekilde katılmaları için demokratik, kitlesel, birlikte bir mücadele potansiyeli, yaygın, etkili, demokratik bir güç örgütlemeleri ve oluşturmaları icin yeterli sebeplerdir.

GÖÇMENLERİN/YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN BUGÜNKÜ DURUMUNA İLİŞKıN BİR KAÇ SÖZ

Gerek demokratik kitle örgütleri ve bu örgütlerin tek tek çalışma programı, iç işleyişi, mücadelesi vb. konularda, gerekse göçmenlerin-yabancıların demokratik kitlesel birliği'nin platformu, anlayışı, ilkeleri, sol içindeki yanlış eğilimler vb. konular da olsun sürdürülen ve sürdürülecek olan tartışma ve çalışmalarda nitelikli, sağlıklı kayda değer önemli adımlardan biri de var olan dernekler(imiz)e dönüp bir bakmamız, bir boydan diğer boya esaslı bir eleştiri-özeleştiriye tabi tutarak, sonuçlarına uygun adımları atmamızdır. Bu adımlar başlangıçta küçük ama gelecek için anlamlı adımlar olabilir.

Atılacak sağlıklı adımlarla yalnızca aritmetiksel sonuçlar elde etmekle kalınmayacak, bundan geometrik düzeylere kavuşulacak, dahası buraları göçmen-yabancı işçi ve emekçilerin kendi kaderleri hakkında kendilerinin söz sahibi olduğu, kendilerinin doğrudan karar aldıkları ve siyasal katılımı gerçekleştirebilecekleri birer çekim merkezi haline getirecek, giderek, bu kitle örgütleri kendi nesnel mantıklarının yapması gereken işleri yapan, örgütleyen bir konuma gelebilmesinin yollarından biri açılmış olacaktır. Bir kere daha şu düşünceleri hatırlamak, üzerinde kafa yormak ve gerçekleri kabul etmek gerekiyor: Kitle örgütlerini yalnızca X'ę ait insanların, kadroların veya kadromsu unsurların bulunduğu yerler olarak değil, muhtelif siyasi görüşlere sahip insanlarında bulunacağı yerler olarak düşünmek, bu yapıların alabildiğince gizlilikten uzak, genis organlar olarak ortaya çıkmasını sağlayacak her türlü zeminin ve kapıların, her bir düzeyde (program, tüzük, anlayış vb.) açılmasını gerektiren çalışmalar üzerinde düşünmek de gerekiyor.

Kendi kitlesinin istemlerine kulak tıkayan, diğer siyasi görüşlere demokratik davranmayan, kararsız, hoşgörüsüz, sabırsız bir mücadeleyle; ideolojik mücadeleyi ihmal ederek ve siyasi mücadeleden koparak, demokratik merkeziyetçiliğin her hangi bir yanını eksik kavramasının veya "aşırı" uygulanmasının bir sonucu olan demokratizme veya tekkeciliğe yol veren bir anlayışla yürütülecek olan tartışma ve mücadeleler anlamlı fazlaca mesafeler katettirmeyecektir. Kitle örgütlerinin kendi gerçek kimliklerine kavuşturulması yolunda harcanması gereken bu çabaların ve doğru, olumlu düşüncelerin yerine getirilmesinin yanında hitap edilen ve edilecek olan kesimlerle bağların sıklaştırılması, insanların sorumluluk alma ve denetleme, siyasete katılma, üretme yeteneklerinin geliştirilmesi gibi bir dizi faktör yerine getirilip meyveleri alındığında, devrimcilerinde içinde yer aldığı bu alanlar göçmenlerin-yabancıların demokratik kitlesel birliği'nin oluşturulması sürecini hızlandıran, inandırıcı ve etkili bir işlevi de yerine getiren fonksiyonları da yüklenmiş olacaktır.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN MÜCADELE ÇİZGİSİYLE GÖÇMENLERİN/YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLESEL BİRLİĞİ ANTİ-FAŞİST ANTİ-EMPERYALİST ANTİ ŞOVEN VE ANTİ MİLİTARİST BİR MÜCADELE PLATFORMU OLMALIDIR

Siyasi ve işçi sınıfı mücadeleleri içinde farklı bir şekilde yer alması gereken göçmenlerin-yabancıların kitle örgütleri ile oluşacak olan göçmenlerin-yabancıların demokratik kitlesel birliği; günlük dar talepler uğruna mücadeleyi demokrasi mücadelesine bağımlı şekilde yürütür. Siyasi mücadelenin somut koşullarına göre kendi normlarıyla kendini biçimlerken anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şoven ve anti militarist çizgiyi gözden uzak tutamaz. Bu çizgi sadece devrimcilerin mücadelelerinde "olmazsa olmaz" ilkelerinin bir gereği olarak değil, aynı zamanda her milliyetten göçmenlerin-yabancıların arasında ve bunlarla yaşadıkları ülkelerin yerli halkları arasındaki ilişkilerde kardeşliği, birliği,dayanışma ruhunu, siyasal sınıfsal bilinci geliştirip güçlendirmesinin vazgeçilmez ilkeleri olarak, halklar arasındaki güvenin ve mücadelede ortaklığın, kurtuluş yolundaki tekliğin, dayanışma boyutundaki siyasi ifadesinin gereğidir de.

Bugün birçok ülkede, ülkelerin şehirlerinde hatta kasabalarında, göçmen-yabancıların yaşadığı yerlerde, Türkiye'li ve Türkiye Kürdistanı emekçilerinin ve işçilerinin düzinelerce kitle örgütleri vardır. Ancak bu ülkelerin hiç birisinde ve ülkeler arasında - bazı istisna ülkeleri ve durumları bir yana bırakırsak- genel siyasi duruma bakarak, aynı zamanlarda, ortak tavırlar alacak, benzeri çalışmaları örgütleyerek aynı pratik biçimleri geliştirecek bir bağ, bizim göçmen yakasında ne subjektif ne de pratik açıdan söz konusu değildir. Aşağıdan yukarı çekildikçe " tek elde" toplanan yukardan aşağıya aktıkça da tek tek birimlere kadar uzanan her bir mesleki, eğitsel, kültürel, kadın, gençlik vb. alanların kendi içlerinde bir çeşit yapılanmasının ve tüm bu, kendi alanlarında merkezileşmiş yapıların ise bütününü kapsıyacak şekilde oldukça geniş "şemsiye" ye olan ihtiyaç bugünden yarına doğru artan bir zorunluluk olarak kendini dayatacaktır.

Ancak böylesi bir yapılanmanın önünde duran ilk sorunlardan biri; hedefleri ve görevleri açık, ilkeleri sağlam, diğer nitelik ve özellikleriyle sınırları kesin ve net çizilmiş, demokratik muhtevada bir program/platform'dur. Göçmenlerin-Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği'ni oluşturma mücadelesi nasıl ki bir süreç işiyse, doğruya ve "mükemmele" en yakın programa/platforma kavuşma işide bir süreç içinde olacaktır. Ancak devrimcilerin bu günden yarına yapacakları görevler arasında böylesi bir programı tartışmaya açmak vardır. Devrimcilerin yapması gereken, tam da Lenin'in söylediği gibi: 'ilk yapılacak iş açık; kesin, tam ve iyi düşünülmüş mevziler, platformlar ve programlar çıkarmak, daha sonra sosyal tabiat ve kanaatları açısından beraber ilerleyen güçleri, ittifakın söz konusu olduğu, olabileceği eylemlerde birleştirmek gerekir." Göçmen-yabancı işçi ve emekçilerin demokratik kitlesel birliğini sağlamak kaygısı taşıyanlar,"sosyal tabiat ve kanaatları açısından birlikte ilerleyen güçleri" belirli zeminde ve bu zemine uygun program ve platformlar etrafında birleştirmek gerektiğine inananlar; demokratik güç ve kesimler demokrasiden ne anladıklarını, hangi ilkeleri savundukları, göçmenlerin-yabancıların haldeki durumu ve geleceği hakkındaki düşüncelerini, örgütlenme, mücadele anlayışlarını, ayrılık-birlik konularındaki görüşlerini açık seçik ortaya koymalıdırlar.

PROGRAM DENİLİNCE AKLA İLK GELEN BAZI DÜŞÜNCELER NELERDİR?

Bir hareketlenme vaya örgütlenme için programın ne kadar önemli olduğu üzerine sözü dolandırmanın anlamı yok ancak bazı bilinenleri hatırlatmak ve tekrarlamakta ve kimi belirlemeleri yapmakta fayda var.

Yaşlı insanlar " Bana dostunu söyle, sana ne menem bir adam olduğunu söyleyeyim "derlerdi. Bizde "Bana programını göster, senin nasıl bir örgüte sahip olduğunu söylıyeyım"diyebiliriz. Gerçekten de bir örgütlenme için program son derece önemlidir ve ihtiyaçtır. Ancak hayata uygulanmayan program da o kadar önemsizdir. Yani bir örgütlenmenin resmi programı o'nun hareketlerinden daha az önemlidir. " Ayınesi iştir kişinın lafa bakılmaz" diye de çok kez ifade edilmiştir. Bir örgütlenmenin resmı programıyla çalışmalarına bakarsak arasında bir bağlantı veya bağlantısızlığı görebiliriz.

Birindeki olumlu-olumsuz bir nokta, gelişme diğerine yansır, açık verir. Programla örgüt ilişkisine bir de bu açıdan bakmak gerekir. O zaman; bir çok şeye kavuşmayı, kavuşturmayı tasarlıyan program; göçmenlerin-yabancıların haldeki durumlarının anti-tezi, onun inkarı olabilmelidir. Bunun içinde programla ilişkisi kurulan topluluğun arasında bir uygunluk olması için onun doğru ve bilimsel olarak bilinmesi, tanımlanması gerekiyor.

Bu topluluğun her bir alanda ve düzeyde doğru olarak çözümlenmesi yani soyutlanması, ne derece doğru, boyutlu ve bilimsel olursa, bundan o derece de sağlıklı ve doğru bir mücadele için düşünceler, sloganlar ve talepler üretilebilinir. Sematik bir örnek olacak ama nasıl ki, bir kitabın baş sayfasında ki endekse bakan bir kişi, o kitap hakkında çözümleme, anlatma, metod, sınırları vb. hakkında bilgi edinebilir ve bir vargıya varabilirse, bir programın biçimine bakan bir kişi de o program hakkında elde etmek istediklerini bulabilir.Onun için programda öz ve bicim aynı derecede önemlidir.

»

TARTIŞMA – ELEŞTİRİ – PRATİK

Ancak unutulmamalıdır ki, program bir kitap değildir. Yani program' da Marx'ın Kapital'de koca bir toplumun çözümlemesini yaptığı gibi bir şey söz konusu olamaz. Program özel bir metindir. O bir deklarasyon, bir bildirgeler bütünlüğü değildir, olamaz. Program denilince, genel olarak demokratik-ekonomik mücadele yapılarının özel olarak da birincil elden Türkiye'li ve Türkiye Kürdistan'lı işçi ve emekçilerinin ve sonra diğer milliyetlerden göçmenlerin-yabancıların kitle örgütlerinin programını ve bunların kitlesel, demokratik, birlikte mücadele platformunu anlamak gerekir.

İşte, bir programda nelerin yer alın almayacağına, talep ve sloganların formülasyonuna, programın özüne ve biçimine iliskin bir takım düşünce ve kurallar vardırki, bu düşünce ve kurallara uymayan program, program olmaktan cıkar. Bir diğer yan ise, bir programda yalnızca ilkelerin, bildirimlerin ve açıklamaların doğru bir şekilde yer alması yetmez. Bir programda yer alacak unsurların tümünü kalıcı ve köktenci bir şekilde çözecek olan unsurların bahis konusu programda yer alması da düşünülemez.

Ş. Acar

AVUSTURYA

DAHA GÜÇLÜ BİRLİKLERE DOĞRU

Bugün yeniden tartışmak zorunda kaldığımız Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği(YDKB) yıllardır tartıştığımız demokratik kitle dernekleri tartışmalarından öz itibariyle değişik değildir. Fakat yıllarca tartışmamıza rağmen pratikte bu dorultuda başarılı ilerlemeler sağlayamadığımızdan bugün bu sorun kendisini değişik şekillerde yeniden göstermiş ve dayatmıştır. Yurtdışında faaliyetlilik gösteren değişik sol örgütlenmelere ait yayınlarda, özellikle son dönemde bu konunun işlenmesi, bu sorunun sadece bize değil, sol olarak bize ait olduğunun bir göstergesidir. ATİK'in açtığı "Nasıl bir kitle örgütlenmesi" başlıklı tartışma, FİDEF'in kendisini feshedeceğini ve yeni bir örgütlenmeye gidilmesi gerektiğini açıklaması örnek olarak gösterilebilir.

YDKB'ye geçmeden önce DKD (veya örgütlenmeleri) üstüne birkaç hatırlatmanın, bulunduğumuz yerde neyiz gideceğimiz (varmak istediğimiz hedef de) yerde ne olabiliriz gibi bir soruya ışık tutacağı inancındayız.

Kitle örgütlenmeleriyle, demokratik kitle örgütlenmeleri birbirlerinden nitelik olarak ayrılırlar. Buradaki demokratik kelimesinin ikili bir anlamı vardır.

a) Kitle örgürlenmesinin iç işleyişinin demokratik olması.

b) Amaçlarının ve istemlerinin demokratik bir muhtevaya sahip olması.

Demokratik kitle örgütlenmeleri herşeyden önce bu kritere uygun olmalıdır.

Bir DKÖ'nün onun temel aldığı -veya almak zorunda olduğu- mücadele şekilleriyle de ilgilidir. DKÖ'ler bu anlamda ekonomik-demokratik mücadeleyi temel alan örgütler olmalı ve böyle kalmalıdırlar. Bu anlayış DKÖ'ler içinde siyasi mücadeleyi yadsımayacağı gibi DKÖ'lerin çalışmalarının kapsamının belirlenmesi açısından önemlidir. DKÖ'lerin siyasi örgütlenmeler gibi faaliyet göstermesi veya böyle kullanılmaya çalışılması doğru değildir. Aralarında ki fark gözardı edilirse başarı şansı azalır. Öz olarak DKÖ'ler Ekonomik-Demokratik mücadeleye ağırlık vermek zorundadırlar. DKÖ'ler siyasi örgütlerin kitlelerle bağ kurmasında birer köprü vazifesini görürler. Dolayısıyla DKÖ'lerin başarısı, siyasi örgütlerin dolaylı başarısına neden olur. Yukarıda bahsettiğimiz ilkelerle kitlelere inmek ve onlarla kaynaşmak temel hedefimiz olmalıdır.

DKÖ'lerin içinde barındıracağı kitlelerin nitelik itibarıyla hangi genel özelliklere sahip olması gerektiğide bir tartışma konusudur. Bizce bu kapsam demokrasi yanlısı herkesi içine alacak kadar geniş tutulmalıdır. Çünkü demokrasiden yana olmak herşeyden önce anti-faşist, anti-emperyalist olmak demektir. Bu anlamda sosyal emperyalist diye nitelenenleri halk saflarında görmeme gibi eğilimler bölücü bir işlevden başka bir işe yaramayacaktır.

Çok kısa bir şekilde değindiğimiz bu özellikler, burada tartışacağımız YDKB açısından önemlidir. YDKB'yi sağlamak her şeyden önce bu doğrultuda faaliyet gösteren DKÖ'nin birliğinden geçer. Yani bu örgütlenmelerin, bu konuya eğilim ve hassasiyeti gereklidir.

Bu konu, yukarıda da belirttiğimiz gibi her üç-beş ayda bir tartışılan, tartışmalar sonuçsuz kalınca da bir suskunluk dönemi yaşanan, ardından yeni birşeymiş gibi yeniden tartışmaya açılan bir sorun konumuna gelmiştir. Bugün bu konunun öneminden sözedenler, yeniden tartışmaya açanlar konunun önemini daha önceden kavrayamıyorlarmıydı? Senelerce tartışmadık mı? neden hala sonuç istenen yönde değil? Bize göre bu soruların cevabı ve çözüm geçmişte bu yönde tartışılanları, atılan adımları (eğer atılmışsa)olumlu ve olumsuz yönleriyle yeniden gözden geçirmekte yatıyor.

Somutlarsak çözüm yolu teoride ne kadar doğru koyulursa koyulsun onu hayata geçiremediğimiz sürece ayakları havada ve boştur.

Geçmişten beri Viyana'da bu tür tartışmalar sürmektedir. Ancak elle tutulur bir ilerleme gözlenemiyor. Baharda yaptığımız Viyana ve Avusturya genelinde DKD'nin ortak bir çatı altında birleştirme tartışmaları buna örnektir. Bu tartışmalarda birçok olumlu ve olumsuz öneriler tartışılmasına rağmen sonuçta olumlu ve olumsuzlar bir elemeye tabi tutulup, ayıklanıp olumluların pratiğe uygulanması doğrultusunda bir adım atılmamıştır. Masa başında başlayan ve yine orada biten tartışmalar yığını. Mart sonundaki ATİK'in açmış olduğu tartışmada birkaç somut öneri gelmiştir. Somut öneriden anlatmak istediğimiz pratikte yapabileceğimiz ve/veya yapmamız gereken eylemliliklerdir. Örneğin değişik ana konularla (sorunlarla)ilgilenen uzmanlaşmış komitelerin kurulması, sığınmacılar komitesi, konut sorunlarıyla ilgilenen vb. Biz konuyu mümkün olduğu kadar ATİK'in sunmuş olduğu perspektiflerin içinde değil, genel anlayışlar çerçevesinde tartışmaya çalıştık.

Bizim YDKB'ye bakış açımız şöyledir:

a) Kendi içinde demokrasiyi uygulayamayan DKÖ'ler nasıl olacak da bir araya geldiklerinde, birlikte çalışmanın demokratik koşullarını oluşturabilecekler? Biz diyoruz ki, atılacak adım önce yukarıdan değil aşağıdan atılmalıdır. Önce YDKB oluşturmak isteyenler iç demokrasiyi iyi kavramalı ve uyguluyabilmelidirler. İç demokrasiyi kavrayamayanların oluşturacakları birlikler yıkılmaya mahkumdur.

b) Birlik yanlısı her demokrat, birlikten yana azami çaba harcamalı ve konuyu içinde bulundukları örgütlenmelere diretmelidirler. İçinde bulundukları DKÖ'lerdeki yanlış tutum ve davranışların üstüne gitmeli yapılması gerekli ortak eylemlilikler çerçevesinde, gereğinde olumsuz yapı ilişkisi kabuğunu kırarak, bağımsız,birlikten yana tavır takınabilmelidir.

c) DKÖ'ler merkezi düzeyde de bu konuda olumlu girişimlerde bulunmalıdırlar. (ATİK'in açtığı tartışma'da da belirtmiştik.) Bu birlikteliği hayata geçirecek olan bizler, yani birimler, bu konudaki iyi niyet ve esnekliği gösteremezsek sadece merkezi olarak atılacak adımların pek önemi kalmayacaktır.

d) En büyük eksiklik söylenenlerin uygulamaya konulamamasıdır. Bu eksikliğin bir an önce giderilip, yapabileceğimiz ortak bazı eylemliliklerin tesbit edilip bir an önce hayata geçirilmesi şarttır. Lafla birlik olunamayacağı açıktır. Çünkü birlik pratik bir olgudur ve birlikten yana olanların, eylemlilik içerisinde bir araya gelip kaynaşmasıyla, süreç içinde gerçekleşebilir. Birlik yapalım dediğimiz zaman olmaz. Bu söylediklerimiz kitleler içinde geçerlidir. Buradan şunu söyleyebiliriz: olumlu öneriler tartışmalar sırasında da çıkabilir, merkezi olarak da önerilebilir ama geçerli olan, kendini kabul ettiren pratik içinde çıkan önerilerdir. Pratik olarak yapabildiklerimizin onlarca tartışmadan daha çok değeri vardır. Tartışmalardan elde edilen olumlu önerilerin pratiğe uygulanmadığı ve/veya uygulanamadığı sürece olgusal bir değeri yoktur.

e) YDKB her şeyden önce bir eylem birliği olarak anlaşılmalıdır. Ortak yapabileceğimiz işler çerçevesinde YDKB'yi gerçekleştirebiliriz. Bu birlikteliklerin ideolojik birlik olarak anlaşılmasının önüne geçerek, tartışmaların başka alanlara kaydırılmasını engellemeliyiz. Ancak şunu da hatırlatalım ki, mademki bu bir eylem birliğidir merkezi olarak alınırsa biz de gerçekleştirmeye çalışırız anlayışı doğru değildir. Biz gücümüz oranında bunun ilk adımlarını, başlangıçta demokrasi yanlısı güçlerin kitlesel birliğinin temelini, sınırlı da olsa atabiliriz. Biz bu alanda faaliyet gösteren kitlelerin birliğinden geçerek, daha geniş demokrasi güçlerini bir araya toplayabiliriz.

YDKB'den bir de dayanışma görevini daha iyi ve güçlü olarak yerine getirebilmemizin ön şartları anlaşılmalıdır. Dayanışmanın gücü daha güçlü birlikler halinde, demokrasi yanlısı kitlelerin bir araya getirilmesi, bunların oluşturacağı gücün yaşadığımız ülkelerde, ülke politikalarına etkin olabilecek şekilde yönlendirilmesi doğrultusunda ki çalışmalarla doğru orantılı olarak kendini gösterecektir.

Yukarıda sıraladığımız anlayışlar açıklığa kavuşmadan,kurulacak birliğin şekilsel yapısını tartışmayı yersiz buluyoruz.

Ve ilk somut adımlar olarak da, 1 Mayıs'ta en geniş birliğin sağlanabilmesi, birimlerde ortak gecelerin düzenlenmesi gibi önerileri getiriyoruz. YDKB kısa vadede gerçekleştirilebilecek bir olgu değildir. Bundan ötürü bir yerinden başlamak gerekir.

Halil

AVUSTURYA
VORALBERG

YABANCILARIN DEMOKRATİK KİTLESEL BİRLİĞİ YOLUNDA BİR BAŞLANGIÇ

Türkiye Solu'nun ideolojik-politik düzeylere ait sorunlardan kaynaklanan bölünmüşlüğü kendisini Avrupa'da da demokratik platforma yansıttı. Yabancıların en geniş demokratik birlik platformlarının yaratılabileceği zeminde bir yığın çizgi dernekleri oluştu. Siyasal ve ideolojik konularda farklılıklara rağmen yabancıların demokratik talepleri çerçevesinde güçlü birlikler oluşturulabilirdi, oluşturulmalıydı, oluşturulmalıdır.

Evet, geniş bir demokrat kitle sol'un bölünmüşlüğüne tepki olarak doğal bir birlik özlemi çekmektedir. Bu birlik, **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği** olarak gerçekleştirilebilir, gerçekleştirilmelidir.

Bu doğrultuda Devrimci Işçi'de yapılan tartışmalara paralel olarak bizler bölgemizde pratik adımlar da attık. Attığımız pratik adımın neden aşağıda anlattığımız gibi şekillendiği bir başka tartışma konusu. Ama bir başlangıç olarak kanımızca olumlu.

Bizler, Voralberg'de yaşayan Devrimci Işçi taraftarları ve çeşitli siyasal yapıların sempatizanları ortak bir dernek oluşturduk. Bu derneği, **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği**'ni yaratmak için küçük bir adım olarak değerlendiriyoruz.

Ortak Dernek Nasıl Oluştu?

1987 yılının Temmuz ayında Partizan'lı arkadaşlar bir çağrı yaptılar. Çağrı üzerine gerçekleştirilen ilk toplantıya katılamadık. Aramızda durum değerlendirmesi yaptıktan sonra ikinci toplantıya katıldık. Toplantıya katılan diğer örgütler şunlardı: Partizan, Kurtuluş, TKP, THKO sempatizanları.

Yapılan tartışmalardan sonra ortak bir dernek oluşturmakta karar kıldık ve bir Genel Kurul için üye kayıt işlemlerine başladık. Bu süreci koordine etmek için bir yürütme komitesi oluşturduk. Tüzük ve proğram oluşturuldu. 14.-15 Kasım 1987'de iki gün süren, zengin tartışmaların yanısıra skeç v.b. türden kültürel etkinliklerin sergilendiği geniş katılımlı bir Genel Kurul gerçekleştirildi. Oylama sonucu derneğin ismi **"Emekçiler Birliği"** olarak değiştirildi.

Dernek daha önceleri Partizan'lı arkadaşların Avusturya'da bağlı oldukları Federasyona üyeydi. Bu durum Genel Kurul'da yapılan bir oylama sonucu değiştirildi ve dernek bağımsız hale geldi. Seçilen yeni Yönetim Kurulu Devrimci Işçi, Partizan ve TKP taraftarlarından oluştu. Kurtuluş ve THKO sempatizanları Yönetim Kurulu'na girmediler. Fakat derneğin ortak faaliyetlerinin yine ortak yapılacağına dair vicdan yemini içildi. Genel Kurul'da derneğin faaliyetlerine destek olacak, katılacak 113 kişi vardı.

Derneğin Ortak Faaliyetleri:

1. Ortak derneğin oluşum sürecinde Türkeş'in Voralberg'e girmemesi için tek bir pankart altında güçlü bir eylem yapıldı. Eylem, faşistlerin saldırılarına rağmen başarılı geçti.

2. Türkiye'deki siyasi tutukluların başlattıkları direnişi destelemek için 5 günlük bir Açlık Grevi yaptık. Açlık Grevi kamuoyunda geniş yankı uyandırdı.

3. Almanya sınır kapısında geniş bir katılımla vize sorununu gündeme getirip bu uygulamayı protesto ettik. Eylem öncesi ve sonrası Hürriyet gazetesi eylem hakkında geniş haberler verdi. Hürriyet gazetesi muhabirleri derneğimizde bizlerle röportaj yaptı. Eylem öncesi faşistler Voralberg'de eyleme katılımı önlemek için propaganda yaptılar, eylemin solcular tarafından düzenlendiğini v.b. kullanmaya çalıştılar. Eylem sırasında topluca Alman sınır kapısına dayandık ve gümrük müdürüyle görüşmek üzere aramızda bir heyet oluşturduk. Gümrük müdürüyle görüşüldü ve müdür taleplerimizi gerekli makamlara ulaştırmak için çaba harcayacağını söyledi.

Son Bir Kaç Söz

Bize göre bu tür adımları atmanın önünde büyük engeller yok, varolanlar da aşılabilir engeller. Ideolojik farklılık olsun ve devam etsin. Ama demokratik platformdaki birliğin önüne engel olarak getirilmesin.

Son olarak derneğimiz tarafından **Nazım Hikmet**'i anma ve Nevroz toplantıları yapıldı. Katılım oldukça yüksekti.

Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği'ni yaratma çabasına tüm devrimci, anti-faşist ve demokrat insanların katabilecekleri önemli şeylerin varolduğunu söyleyerek yazımızı noktalamak istiyoruz.

Voralberg
Devrimci İşçi
Sempatizanları

FRANSA

BEZİERS'TE DERNEKLEŞME

Bölgemiz Beziers ve çevresinde 10.2.1988 tarihinde anti-faşist güçlerin çabası sonucu Türkiye'li işçiler (Türkiye'li İşçiler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği) Demokratik Kitlesel Birliğini kurmuş bulunmaktadır.

Devrimci İşçi'li ve Partizan'lı arkadaşların çabası sonucu bır araya gelerek ortak bir platformda anlaştık.

Platformda biz göçmen işçilerin sorunları ve bölgemizde gerıcı faşist güçlere karşı tavrımız ne olmalıdır? sorusunu gündeme alarak tartıştık. Derneğimizin kuruluş tarıhı çok yakın olmasına rağmen bır çok adımlar atabilmiş durumdayız. Burada Fransız anti-faşistleriyle olan ittifak sağlam bir şekilde oluşturulmuştur.ittifak sonucu Fransız anti-faşistleriyle ilişkilerimiz gelişmiş durumdadır. Ayrıca CGT ve CFDT sendikalarıyla bir toplantıda yabancılar üzerinde ki ırkçı anayasa ve diğer kanunları tartıştık.

Devrimci İşçi sempatizanları
ve
Bir gurup Politik Mülteci

BEZİERS – FRANSA

DERSİM DİRENİŞİ 50. YILINDA

T.C. tarihinin önemli direnişlerinden olan Dersim direnişi, bundan 50 yıl önce gerçekleşmişti.

Dersim direnişi, Lozan Antlaşması'yla belirlenen sınırlar içinde kalan Kürdistan'ın adım adım ihlak edilmesinin son halkasında yeralan büyük bir direniştir. 1936'da başlayıp 1938'de yenilgiyle sonuçlanan, tarihin kaydettiği büyük bir kitle katliamına da sahne olan bu direniş, merkezi otoritenin Dersim'de egemen kılınmasının başlangıcını oluşturmaktadır. Daha önceki dönemlerde, gerek Osmanlı gerekse T.C. devlet otoritesini Dersim'e egemen kılmak için bir çok harekâtlar düzenlenmiş, ama hiç birinde başarı elde edilememiş ve devlet otoritesi Dersim'de egemen kılınamamıştır. Bu nedenle denebilir ki, son Dersim direnişi ve yolaçtığı yenilgi, yerel otoritenin ilk kez aşılmasına ve merkezi otoritenin egemen kılınmasına yolaçan tarihi önemde bir dönüm noktasıdır.

Bilindiği gibi, Kemalist rejim, Kurtuluş Savaşı sürecinde, Kürtler'e ulusal haklarını tanıma vaadinde bulunarak desteğini sağlamaya çalışmış, ama daha sonra savaşın kazanılması ve iktidarının güçlenmeye başladığı 1920'li yılların ortalarına doğru bırakın Kürtler'in ulusal haklarının tanınmasını, bu ulusun ulusal varlığı reddedilmeye, dili, kültürü yasaklanmaya, ulusal gelişmesi katliamlar eşliğinde engellenmeye başlamıştır.

Kemalist rejimin ırkçı ve asimilasyona dayalı resmi politikası, Kürdistan'ın siyasal ihlakı sürecinde meydana gelen direnmelere karşı, toplu sürgün ve kitle katliamı biçiminde sürdürülmüştür. İşte Dersim Direnişi, bir ulusun inkarı, sürgün ve katliamlarla dolu geçen bir sürecin son halkasında yeralan önemli bir olaydır.

Dersim Direnişi, **Seyit Rıza** *önderliğinde birleşen ve Dersim'de yerleşik bulunan bazı aşiretlerin ittifakı sonucunda meydana gelmiştir. Seyit Rıza önderliğindeki Dersim aşiretlerinin direnişini kıramayan merkezi otorite, hileye başvurarak hareketin önderliğini tasfiye ettikten sonra direnişi kırmayı başarabilmiştir. Şöyle ki, direnişin önderliğini yapan Seyit Rıza'ya ulusal taleplerinin hükümetçe kabul edildiği Erzincan valisi aracılığıyla bildirilmiş ve bir anlaşma imzalamak için Erzincan'a çağrılmıştır. Merkezi otoritenin muhtemel entrika ve komplo girişimlerine karşı uyanıklığı elden bırakmayan* **Seyit Rıza,** *her nedense bu kez kendisine yapılan bu davetin samimiyetine ikna edilmiş ve Erzincan'a varır varmaz tutuklanarak Elâzığ'a götürülmüş, 75 yaşına bakılmaksızın iki oğlu ve bir çok direnişçiyle birlikte kısa ve göstermelik bir yargılanmadan sonra idam edilmiştir. Daha sonra, bu kişilerin mezardaki kemiklerinin gelecekte yaratacağı tehlikeler düşünülmüş olmalı ki, cesetleri yakılmış ve külleri havaya savrulmuştur.*

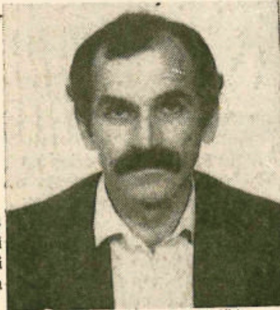
Bundan 50 yıl önce yaşanan ve toplu köy yıkımları, yağma, toplu kurşuna dizme, evlere doldurup diri diri yakma vs. gibi tarihin kaydettiği vahşet olaylardan biri olan Dersim katliamının belleklerden silinmesi ve yetişen yeni nesillere bu vahşetin aktarılmasını engellemek için bütün tedbirler alınmış olmasına rağmen, Dersim'de direniş ruhu, yeni biçim ve muhteva kazanarak devam etmiştir. Dersim halkının merkezi otoriteye itiatının sağlanması için sürdürülen çabalar yeterli olmamış, sosyalizm ile tanışan yeni nesiller, direniş bayrağını devralarak bugüne taşımış ve Dersim'in egemen güçler nezdinde "bir çıban başı" *olmaktan çıkartılması sağlanamamıştır.*

FİLİSTİN HALKIYLA DAYANIŞMA YÜRÜYÜŞÜ

26 Mart'ta Duisburg-Hamborn'da "Filistın Halkıyla Dayanışma - Mitingi"yapıldı. Mitinge, ATİF, DıDF, KAWA, TKP-ML Hareketi, Ekim Sempatizanları ve Devrimci ışçi katıldı.Havanın kötü olmasına karşın coşkulu bir katılımla Türkiye'li devrimciler ısrail Siyonizmini kınadılar, lanetlediler. Mitinge beş yüze yakın katılım sağlandı. Mıtingde atılan sloganlarda Filistin Halkının yanında olduğumuz, Filistin Mücadelesini desteklediğimiz dile getirildi. Mitingin genel eksikliği ise, mıting boyunca Türkiye Halklarıyla Dayanışma sloganlarının çok fazla atılmasıydı.

Duisburg
Devrimci İşçi

YALÇIN KAYA'yı Kaybettik

Yalçın Kaya,

Eğitim Enstitüsü öğrencisi olduğu 1967 yıllarından bu yana, önceleri Devrimci Gençlik, sonra da devrimci demokratik öğretmen hareketlerinin içinde yer aldı.

12 Mart 1971'de işkence tezgahlarından ve zindanlarından her devrimci gibi o da nasibini aldı.

Öğretmenlik yaşamında sık sık açığa alındı, sürüldü, görevine son verildi. Öğretmenliğinin yanısıra devrimci hareketin aktif bir militanı idi.

12 Eylül sonrası işkencedeki, zindanlarda ki direnci.diğer devrimcilere moral kazandıracak düzeyde idi.

1983 başlarında siyasi mülteci olarak İsveç'e geldi, Mart 1988'de sürgündeki yaşama daha fazla dayanamadı.

Mücadelesi İçimizde Her Zaman Yaşayacaktır.

Devrimci Davalarla Dayanışma Gecesi

Devrimci İşçi tarafından geçen yıl sonbahar'da başlatılan" Türkıye Halklarının Devrimci Demokratık Taleplerini Destekleme Kampanyası" çerçevesinde gerçekleştirilen " Uzun Yürüyüş"ün bitmesi ile birlikte, bizler bu konuda yerel etkinlikler de gerçekleştirmek gerektiği konusunda anlaştıktan sonra ATİF'li arkadaşlarla birlikte 16 Ocak 1988 tarihinde " Devrimci Davalarla Dayanışma Gecesi " yaptık.

Devrimci Davaları kamuoyuna duyurmayı, kamuoyunun devrimci davalara sahip çıkmasına katkıda bulunmayı hedefleyen ve kültürel yanı oldukça zengin ve güçlü olan gecemiz oldukça geniş bir ilgi gördü.

Deggendorf'ta gerçekleştirilen ilk siyasi içerikli gece olmasına rağmen ve belkide bu yüzden katılım yöremız şartlarına göre oldukça yüksekti.

Toplam 240 insan geceyi büyük bir coşkuyla ve hayranlıkla izledi.

Siyasi tutuklulara iletilmek üzere 670 DM'nin toplandığı gecede örgütleme komitesinin ve süpriz misafirlerin yaptığı konuşmaların yanısıra Özgürlük Mahkumlarıyla dayanışma komitesinden bir kişide konuştu, ayrıca DGB'den gelen bir mesaj okundu. Gece, dayanışma faaliyetliliği alanında birimimizde olumlu bir örnek sergiledi.

Zındanlar Boşalsın Genel Af !

Faşistlerin Gecesi Protesto Edildi

13 Şubat 1988 tarihinde Türk faşistlerinin bir gece yapacağını öğrendikten hemen sonra harekete geçildi ve bir protesto yürüyüşü yapılmak istendi. Tamamen bizim çabalarımız sonucu oluşan bu girişim ne yazıkki katılımın az olmasından dolayı gerçekleştirilemedi. Bunun yerine faşistlerin derneğinin önünde 2 saat süren bir miting gerçekleştirdik.

Çevredeki demokratların da katılımıyla gerçekleştirilen mıting esnasında çevredikiler faşistlerin emelleri ve kimlikleri konusunda bilgilendirildiler. Çok sayıda bildirinin de dağıtıldığı mitingte " Faşist Türk Federasyonu Kapatılmalıdır"," Faşızme Geçit Yok, Tek Yol Devrim" gibi sloganlar atıldı, aynı içerikte pankartlar taşındı.

Deggendorf ve Çevresi
Devrimci İşçi Taraftarları

KIZILDERE VE DEVRİM ŞEHİTLERİNİ ANMA TOPLANTISI

31.3 1988 günü Bıelefeld'te "Bielefeld Dostluk ve Dayanışma Derneği " nin düzenlediği " Kızıldere ve Devrim Şehitlerini Anma Toplantısı" yapıldı.

Geceye Devrimci İşçi'li arkadaşlarımızın yanı sıra değişik siyasi görüşlerden bir izleyici kitlesi katıldı.

Gece Tüm Devrim Şehitlerinin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Daha sonra bir arkadaşımızın Kızıldere geleneğini ve bu günün devrimci görevlerini anlatan konuşmasından sonra, Şiirlerle birlikte dia gösterimine geçildi. Dia ve şiirlerin gösteriminin bitmesinden sonra, Türkiye'de 80 öncesi devrimci hareketimizin mücadelesini konu alan kısa metrajlı bir film seyredildi. Daha sonra ise yerel ozanların eşliğiyle Direniş ve Mücadele türkülerinin okunmasından sonra toplantı sona erdi.

BİELEFELD
Devrimci İşçi Taraftarları

LORRACH'DA NEVROZ GECESİ

Lorrach'da *Devrimci İşçi, İranlılar ve Almanlar* tarafından 26.3.1988 tarihinde Nevroz'u anma va yaşatma gecesi düzenlendi. Gece şehrimizde büyük bir ilgi topladı ve katılım oldukça yüksekti. Özellikle Amlanların geniş katılımıyla ve beğenisiyle gerçekleşen Nevroz gecesi yerel basında geniş yankı uyandırdı.

Gecede kültür proğramının yanısıra çeşitli konuşmalar yapıldı. Nevroz'un önemini anlatan bir konuşmadan bir kaç cümleyi burada aktarıyoruz: "*Bir ilkbahar bayramı olan Nevroz'un Kürtler için bütün anlamı bir bağımsızlık ve özgürlük ateşi olmasındadır. 1980 Askeri Darbesi ile birlikte Kürtler üzerindeki milli zulm daha bir katmerleşti. Bu zulmün Kürt ve Türk halklarının ortak mücadelesi sonucu son bulacağına dair inancımız sonsuzdur.*"

Oldukça başarılı geçen Nevroz gecemiz önümüzdeki çalışmalarımız açısından ümit vericidir.

Lorrach
Devrimci İşçi

Baştarafı 4. Sayfa'da

Baden–Württemberg Eyalet Meclisi Seçimleri Yapıldı

sanlar eşittir.

Kadın ve erkekler eşit haklara sahiptir.

Cinsiyet, ırk, milliyet, dil, inanç, dini ve siyasi düşünceleri nedeniyle kimseye haksız davranılamaz, kimseye imtiyaz tanınamaz."

Ancak bu madde, yabancılar için uygulanmıyor. On yıllardır bu ülkede yaşayan, Almanlar'la aynı yükümlülükleri yerine getirmek zorunda olan ve nüfusun % 10'una yakın bir yoğunluk oluşturan yabancılar farklı uygulamalarla karşı karşıyalar.

Yabancı ülkelerden gelmiş olmaları, farklı ırk, dil, din v.s. sahip olmaları nedeniyle yabancılar gerek sosyal-siyasal yaşamda, gerekse yasalar karşısında haksızlığa uğruyorlar, eşit olmayan uygulamalarla karşılaşıyorlar.

Bu eşitsizlik kaldırılmadığı, eşitsizliği yaratan siyasal-toplumsal yapı ve ideolojik-kültürel değerlerde esaslı bir değişim olmadığı sürece, biz yabancıların konumunda kalıcı değişiklikler yaşanamaz. Çözüm bir noktada düğümlenmektedir: Yabancılar her alanda ve her anlamda eşit bir konuma sahip olmalıdırlar. Yabancıların mahkum edildiği eşit olmayan toplumsal statü değişmek zorundadır.

Bu nedenle de, tüm yabancı emekçilerin ve ailelerinin kendileriyle ve yaşadıkları toplumsal-siyasal ilişkilerle ilgili her konuda SÖZ ve KARAR sahini olmalarının bir parçası olarak seçme–seçilme hakkı istemek ve bu yönde bir mücadele örgütlemek zorundayız. Bu haklı ve meşru mücadele, ancak **Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği**'ni yaratarak ve yaşadığımız ülke emekçilerinin mücadelesine paralel olarak sürdürüldüğünde başarıya ulaşabilir.

Hiç bir hak mücadele edilmeden kazanılamaz. Eşit haklar mücadelesi kendimizi bir güç olarak kabul ettirebilmemizi toplumsal bir varlık olarak BİZ DE VARIZ diyerek ortaya çıkmamızı gerekli kılıyor.

Bu nedenle, yabancıların eşit haklar mücadelesini örgütleyecek demokratik birlikteliklerin yaratılması vazgeçilmez bir görevdir. Bu görevi yerine getirebilmek için adım atmak zorundayız.

Baden–Würtenberg
Devrimci İşçi

AVUSTRALYA'DA 8 MART

Avusturalya'da yaşayan bütün ilericiler, göçmen işçiler, kendinde siyasi sorumluluk duyan herkes, Göçmen İşçilerin Demokratik Kitlesel Birliği için atılan her adımı ilgiyle izlemektedir. Göçmen İşçilerin Demokratik Kitlesel Birliği önündeki önemli açmazlarımızdan biri olan program düzeyindeki sorunlar önemli derecede, 87 yılı sonlarında yapılan " Birinci Göçmen Konferansı"yla aşılmıştır. Gerek son iki yıldır devrimcilerin yürüttüğü tartışmalarla gerekse Konferanstan elde edilen sonuç ve birikimler neticesinde demokratik göçmen örgütleri ve Türkiye ile dayanışma yapılan ciddi somut adımlar atmanın eşiğine gelmişlerdir.

Türkiye'li ve Türkiye Kürdistanı göçmen demokratik kadın hareketinin bir parçası olan örgütümüz"Sydney Türkiye'li Kadınlar Birliği" yukarıda sözünü ettiğimiz Göçmenlerin Demokratik Kitlesel Birliği'nin sağlanması ve programımızın gösterdikleri doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürüyoruz.Bu çalışmalarımızdan biri geçtiğimiz 5Mart'ta gerçekleşti. " 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlarını Anma Gecesi" yapıldı.

Gece de ; saygı duruşunun ardından 8 Mart'ın tarihçesi, genel olarak dünyada kadın, göçmen kadın ve sorunları başlıkları altında konuşmalar sunuldu. Sanatsal etkinliklerden Koro ve solo, şiirler, Halk dansları, Didar Şensoy'un öldürülüşünü konu edinen " Analar Ölmez" isimli bir kısa oyun ile Anadolu Kültür ve Sanat Enstitüsü, Sydney Türkiye'li Kadınlar Birliği'nin birlikte sahneledikleri bir oyun geceye gelen işçi kitlesince ilgiyle izlenmiştir.

Devrimci işçi Almanya, Sydney Türkiye'li İşçiler Birliği, Türk Çocuk Bakım Kooperatifi-Sydney, Avusturalya Kürt Derneği, Melbourne Halk evi, Avusturalya İşçiler Birliği-Melbourne, Türkiye'li Emekçiler Toplum Merkezi-Sydney, Türkiye'li İlerici Kadınlar Derneği-Sydney mesajlarıyla dayanışmalarını iletmişlerdir. Dünya Emekçi Kadın günü dolayısıyla ingilizce ve türkçe olmak üzere iki radyoda programlar düzenlenmiştir.

Gecemize güzel anlam kazandıran mesajlardan biri olan (PAC) Pan Afrika Kongresi'nin Kadın Hareketinden gelen Baş Koordinatör Maud Jakson imzalı mesajın türkçesi ile gecede yapılan iki kısa konuşmanın metni aşağıdadır. Gecede ilgiyle izlenen konuşmacılardan biri ise, bu yılın ocak-şubat ayları içinde insan hakları konusunda araştırma ve inceleme yapan ve bir rapor düzenleyerek geri dönen heyet üyelerinden Doktor Stefanya Siedlecki'nin kadınlar, tutuklu mahkumlar, işkenceler ve insan hakları üzerine konuşması olmuştur.

AVUSTRALYA'DA GÖÇMEN KADIN SORUNU

Bugün bu anlamlı günü kutlarken Avusturalya'da yaşayan göçmen kadınların sorunlarına değinmeden geçemeyeceğiz.

Avusturalya kapitalizminin ihtiyaç duyduğu işgücü ihtiyacını gidermek için yabanellere getirilmeye başlamışız 20 yıl önce. Sömürüye gidemeyenler gidemedikleri yerlerden bir kolayını bulup sömürecekleri insanları ayaklarına getirmişlerdir. Din, dil, kültür, gurbetlik gibi sorunlarla karşılaşan Türkiye'lilere ne Türk devleti nede Avusturalya devleti sahip çıkmıştır. Türk devleti için birer döviz kaynağı bura devleti içinse işgücü satın alınan göçmenler olarak kendi sorunlarımızla başbaşa bırakılmışız.

Hiç şüphe yokki bütün bu sorunların içinde kadın, bir kat daha fazla ezilmiştir. Çünkü yurtdışında değişmeyen kadın sorunlarına bir yenisi

eklenmiştir, göçmenlik. Yani sıralayacak olursak, işçi olmaktan kadın olmaktan ve Göçmen olmaktan dolayı kaynaklanan sorunların altında bir kat daha fazla ezilmiştir.

Bütün bu sorunlarımız yaşadığımız bu düzenin her alanındaki eşitsiz konumumuzdan kaynaklanmaktadır.

Yüzde 80'i kırsal kesimden gelen kadınlarımız, geldikleri yerlerde çocuklara bakarlar, büyüklere hizmet ederler , tarlada toprakta çalışırlardı. Onlar için herhangi bir sosyal olanak söz konusu değildir. Fabrikanın ne olduğunu bilmeyen Türkiye'li kadınlar, buraya geldiklerinde kendilerini fabrikalarda buldular. Çalıştıkları işyerlerinin çoğu fiziksel güce dayanan imal endüstrileridir. Ve en kötü yerlerde çalıtırılmaktadırlar. Bu kadar ağır koşullarda çalıştırılmalarına karşın aldıkları ücret ise çok düşüktür. Bu tip işlerde çalışan kadınların NSW bölgesinde % 42'si göçmen kadınlardan oluşmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinden biri, dil bilmedikleri için haklarını arayamadıklarındandır. Bunu bilen patron sağlığa zararlı tüm işleri göçmen kadınlara yaptırmaktadır. Kasların zorlanmasından meydana gelen " TENOSYNOVİTİS "adı verilen hastalığa yakalananların %88'ı kadınlar ve yine bunun % 90'ını göçmen kadınlar oluşturmaktadır. Ve bunun ortamını yaratan kadınlar arasındaki rekabetten yararlanarak, parça başı iş yaptırmaya zorlayan yine patronlardır.

Avusturalya'da, kadınlar en doğal hakları olan analık haklarını bile kullanamamaktadırlar. Bütün hakları ellerinden alınmış Türkiye gibi geri bıraktırılmış ülkelerde dahi kadın işçilerinin doğum öncesi ve doğum sonrası ücretli izni varken, burjuva demokrasisinin olduğu bir ülkede, yani Avusturalya'da, yasalarda olduğu halde kullandırılmaması çocuk yapan kadınların işsiz kalmasına neden olmaktadır.

Bütün dünyada tekellerin girdiği bunalım, Avusturalya'da da etkisini göstermiş, düşük ücretle ve kötü koşullarda çalıştırılan göçmenler özellikle de kadınlar, hiç gözünün yaşına bakılmadan işten çıkarılmışlardır. İşsizlik ordusunu oluşturanların % 81'i kadın ve bunlardan işyerlerinde sakatlanıp işsiz kalanların sayısı ise %70. Türkiye'li kadınlar bunun %24-ünü oluşturmaktadırlar.

Sorunlarımız bunlarla sınırlı kalmamaktadır. Bütün bunlara din, dil, gurbetlik, eğitim,kültür gibi sorunlarda eklenince göçmen kadınlar birer ruh hastası haline gelmektedir. Çok kültürlü Avusturalya politikasının altında yatan zoraki uyum ve asimile uygulaması, yani bizlere yabancılaşan, ne Türkiye'li nede Avusturalyalı iki kültür arasında kalmış canlarımız, çocuklarımız da eklenince gitmek mı zor, kalmak mı zor türküsüdür dolaşıyor dillerde.

Bütün bu soruların üstesinden tek başına gelemiyeceğimizin bilincindeyiz. Bunların üstesinden ancak örgütlü, sistemli, kararlı bir çalışmayla, bir örgüt çatısı altında birleşerek, devrimci doğru görüşler doğrultusunda bir mücadeleyle, yani sınıf mücadelesiyle gelebiliriz. Sorunlarımız aynı olduğuna göre bütün göçmen kadınları bu sorunlar etrafında ortak mücadeleye çağırıyoruz.

Ayrımcılığa Irkçılığa Hayır!
Eşit İşe Eşit Ücret!
Doğum öncesi ve sonrası ücretli izin!
Türkiye'deki Politik Tututklulara Özgürlük!

GENEL OLARAK KADIN SORUNU

Sömürüye dayanan bütün toplumlarda işçiler, emekçiler bir sürü sorunlarla karşı karşıyadırlar. Hiç şüphe yokki bunların en önemlilerinden biri " Kadın Sorunu " adı verilenidir.

Özel mülkiyetin veya sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte, kadının toplumsal köleliği ve bu köleliğe karşı mücadeleleri kapitalist sistemlerde devam etmektedir.

Burjuva kadının evde kalması ve etkinliğini aileyi idare etmek ve gözetlemeye, kocasına bakmaya, çocuk yapıp onları beslemeye ayırmasını gerektiğini düşündü ve hala düşünüyor. Çünkü kadının daha gelişmiş kasları hücum ve direnç kuvvetine sahip değildir. Kol kalça kemikleri, adele ve sinir sistemi kadının ancak ev işleriyle uğraşmasına izin verirler. Tabiat da bütün uzuvlarıyla kadını erkeğin kölesi olarak tayin eder.

Gericiler kadını bilgisizlik içinde tutmak için kadına allah korkusu, baba korkusu, koca korkusu aşılarlar ve allah, baba, koca ve kapitalist efendiler önünde boyun eğmek temelleri üzerinde oturtulmuş bir aile görüşünü aşılamak istiyorlar.

Ailede kadının uğraştığı işlerden çoğunu yüklenen kapitalist üretim, fabrika, mağza, büro ve eğitim ücretliler ordusuna ucuz emek bulmak amacıyla işçi sınıfı ve küçük burjuva kız ve kadınlarını da aldı. Çünkü daha fazla kâr için el emeğine ihtiyaç vardı. " Okumak yazmak ve saymak,kadının bütün bilgisı olmalıdır " şiarlarından yola çıkarak, erkek çocuklara oluğu kadar, kız çocuklarınnada bilimin öğretilmesi gerekliydi. Ve " çocuk beyni" dedikleri kadının beyninde bilimsel eğitimi kabul edebilecek yetenekte olduğunu gösterdiler. Bütün görevi ev işi ve çocuk bakımı olan kadınlar, böylece, üretimde de yerlerini aldılar.

Kapitalist düzenin kadınlar için çift sömürü olduğunu görmek gerekir. Erkek işçilerle aynı koşullarda çalışan kadın, gereksinimlerinin erkekten daha az olduğu gerekçesiyle daha az ücretle kapitalistler tarafından sömürülmekte ve atölye de, büroda, okulda günlük çalışması bitince toplumsal görevlerinin en büyüğü, kutsal emek annelik görevi, yani ev işlerinin görevlisi gibi, evdeki sömürü başlar. Bütün bunlara rağmen, kadınların kitleler halinde fabrikalara girmesini ilerici bir yönü olsa da kadının durumu ev köleliğidir. Cumhuriyetin en özgürü olsa bile hiçbir kapitalist devlette kadınlar haklarının tam eşitliğine sahip değillerdir.

" Erkek tanrı için, kadın ise erkek için yapıldı "

" Saçı uzun aklı kısa bir hayvan"

" Çiçek koku vermek, ateş ısıtmak, kadın da mesut etmek için yaratılmıştır. "

" Erkek haklarını karısının efendisi olarak kullanır ama kadın aynı şeyi yapamaz. "

" Dünya da en çok değişen şey, bir kadının saçını tarayış şeklidir." gibi eskiden kullanılan kadınlar hakkındaki deyimler günümüzde de hala geçerliliğini korumaktadır.

Kendini " En devrimci " gören erkeklerimizin bile bu bakış açısını kırdığı söylenemez. Çünkü erkek, sınıflı toplumlarda kadının atfedilen niteliklerinden yarar sağlar. Yanı kadının kendisine hizmet eden konumunu kırması, kendisiyle eşit bir ko-

hazmedemez. Nasıl kapitalistler"daha dünkü şalvarı yırtık baş kaldırıyor "diye örgütlenip hak isteyen işçiye öfke duyarsa erkek te "devrimciliğinin" hızına bağlı olarak kendisiyle eşit konuma gelmek isteyen karısına, kızına öfke duyar.

Bunu kimi zaman belli eder"tamam ben feodalım beni böyle kabul edin" diye kestirip atar yada davranışlarına devrimci kılıflar bulur. "benim çok önemli işlerim var "gibisinden. İşte bu nedenle Engels "Ailede erkek burjuva, kadın proleterdir"demiştir.

Oysa bugün Dünyada kurtuluş mücadelesi veren ülkelerde kadınlarda en az erkekler kadar anti-emperyalist kavgada yerlerini almışlar, erkeklerle omuz omuza savaşmışlardır. Nice kadın kahramanlar Türkiye'de, Kürdistan'da, Nikaragua'da, Elsalvador'da, Filistin'de, Kara Afrika'da ve daha adını sayamadığımız diğer ülkelerde halkların davası ve ülkelerinin bağımsızlıkları için verdikleri kavgada can vermişler, kadın oldukları için çifte işkenceye maruz kalmışlar, aşağılanmışlar, horlanmışlardır. Bu böyle daha ne kadar sürecektir? Kadının kurtuluşu ne zaman gerçekleşecektir?

Bu ezici ve acı durum, özel mülkiyetin ve sınıfların kalktığı, yani sosyalizmin gelmesiyle birlikte ancak o zaman kadının özgürleşmesi ve kurtulması tam olacaktır. Bu güç bir görevdir. Bu görevi başarmak da biz kadınların sınıf mücadelesine aktif bir şekilde katılmamızla mümkün olacaktır. Eğer kadınlar mücadele içinde ve politik hayatta yer almazlarsa, ev işi ve mütfağın bunaltıcı atmosferinden çekilip alınmazlarsa gerçek özgürlük temin edilemez. Değil Sosyalizm,Demokrasi bile kurulamaz.

DİDAR ŞENSOY'un öldürülüşünü konu alan ANALAR ÖLMEZ isimli tiyatro gösterisinden bir görüntü.

AZANIA HALK ORDUSU KADIN SAVAŞÇILARINDAN MESAJ

Sevgili Bacılarım,

Karargahta bulunan bütün Pan Afrikanist Congress üyelerinden hepinize devrimci selamlar.

Bu mektupla birlikte bütün Türkiye'li topluma, özellikle bir sene önce Avusturalya'da tanımış olduğum sizlere özel selamlarımı iletirım. Kavgalarınızı ve başarılarınızı büyük bir ilgi ile takip ediyorum.

Blacktown'daki toplantımızda, Azania'nın özgürlüğü için verdiğimiz mücadeleye gösterdiğiniz alakaya ve misafirperverliğinize şükranlarımızı bildiririz. Gerçekten hatırlanmaya değer bir olaydı. Umarız en kısa zamanda, Azania özgürlüğüne kavuştuğu an birgün fırsat olur biz de sizleri misafir ederiz. ZAFER KAÇINILMAZDIR.

Uzun zaman önce yazmam gerekliydi onun için özür diliyorum.Fakat siz de takdir edersinizki mücadele içinde yapılacak çok şeyler var.Ve bazan kurduğun arkadaşlıkları unutuyorsun. Sizi temin ederimki yapmacık değil.

Sevgili bacılarım, ülkemizdeki kavga zirvesine ulaşmış durumda. Azania Peoples Liberation Army (APLA) -Azania Halkları Özgürlük Ordusu-,Rasist polislere, erkeklerimizi, kadınlarımızı ve çocuklarımızı vahşice katleden devlete karşı, başarıyla mücadele ediyorlar. Her ne kadar rasistler, dünyadan gerçeği gizleseler de, zemin kaybediyorlar PAC kuvvetlerine ve yığınlarına karşı işgal edilmiş Azania'da çocuklarımız hergün rasist Güney Afrika hapishanelerinde hapsedilip işkence ediliyor, zalimce katlediliyorlar Amerika, ingiltere, Almanya ve tabı israil'ın yardımlarıyla. Fakat bir gerçeklik varki onlar hiç bir zaman bizim inançlarımıza, öz vatanımıza dökülen kahramanlarımızın akan kanıyla sulanmış özgürlük tohumlarını yok edemezler. Zaferimizi yükseltiyoruz. Daha ne kadar zaman sorusuna cevabımız, en kısa zamanda zafer bizimdir.

Bütün Türkiye'li kardeşlerime ve bacılarıma Izwe lethu - Ben Afrika - kavgamız zefere kadar sürecek diyoruz.

Kavga içindeki bacınız
Maud Jackson (Kadın İşleri Koordinatör Şefi)

DEVRİMCİ İŞÇİ İSVİÇRE'DE NE YAPMALI?

AÇIKLAMA

Aşağıda okuyacağınız yazı, Basel Türkiyeli İşçiler ve Öğrenciler Derneği tarafından hazırlanmıştır. Bu yazı Ocak ayında yapılan İsviçre Devrimci İşçi Genel Toplantısı'nda tartışılmış ve genel hatlarıyla benimsenmiştir.

Bu yazıyı, diğer ülkelerdeki arkadaşların da okumasını sağlamak amacıyla yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi

İsviçre'deki Devrimci İşçi örgütlülüğünün içinde bulunduğu durumu tam kavrayabilmek için, buradaki Türkiye'lilerin konumunu incelemek gerekir. Bunun için de İsviçre'deki iktisadi ve siyasi yapıyı ve bu yapının konumlandığı dünyadaki gerçeklikleri iyi kavramak gerekir. Buradaki Türkiye'lilerin durumu salt ısviçre'deki iktisadi-siyasi ve toplumsal yapılanmalardan etkilenip kaynaklanmıyor. Türkiye'deki gerçeklik ve gelişmelerden de bir o kadar etkilenmektedir. Bu diyalektik bütünselliği çözümleyip kavrayabilen güçler kendi yerlerini ve rollerini bu bütünlük içinde belirliyebilir ve varolmaya devam ederler. İçinde bulundukları konumu doğru yönde müdehale ederek değiştirebilirler ve içinde bulundukları şartları doğru değerlendirip kendilerini yeniliyebilirler. Bunu yapamayan güçler süreç içinde yok olurlar. İsviçre'deki ilerici-devrimci güçler(Türkiye'liler kastediliyor) genel olarak içinde bulundukları koşulları değerlendirmede ve doğru tavır geliştirmede yetersiz kalmaktadırlar. Devrimci İşçi taraftarlarının yetersizliği ise, Devrimci İşçi Dergisi tarafından yapılan doğru değerlendirmeleri kavrayıp ona uygun düşen eylemlilikleri hayata geçirmede ve İsviçre'de bulundukları koşulları değerlendirmede ortaya çıkmaktadır.

İşçi sınıfı ve yandaşı diğer halk güçlerinin en ileri unsurları olan devrimcilerin çok büyük sorumlulukları vardır. Halkın bağrından çıkmış olan devrimciler, halka sırt çeviremezler ve ona karşı her zaman sorumludurlar. Her devrimci bu sorumluluğun ne kadar bilincindedir? ve sorumluluğu yerine getirip getirmiyor mu? Bu soruyu kendisine her zaman sormalıdır.

Dünya kapitalist sisteminin içinde bulunduğu emperyalist aşamada bunalımı yapısaldır. Sistemin kendi içinde üretip çözemediği çelişkiler, onu sürekli buhranlara götürmektedir Gelişmiş kapitalist sanayi ülkelerinde bunalım; enflasyon, işsizlik, işçi sınıfının alım gücünün düşmesi vs. şeklinde kendini açığa vurmaktadır. Bu ülkelerde uluslararası tekeller ekonomik ve siyasal egemenliği ellerine geçirmişlerdir. Dış sömürüden elde ettikleri aşırı kazançların bir bölümünü işçi sınıfına vererek onları iktidar mücadelesinin dışında tutmayı başarmaktadır. İşçi sınıfına verdiği bu payı, yaygınlaştırdığı lüks tüketim sayesinde tekrar kasalarına aktararak, uluslararası tekeller dünyadaki sermayenin büyük bir kısmını denetimleri altına almışlardır. İşçi sınıfına ve emekçi güçlere siyasi hiç bir taviz verilmemektedir. Sosyalist ve sosyal demokrat hükümetler, Fransa, Almanya, İngiltere ve İskandinavya ülkelerinde olduğu gibi bir bir düşmektedirler. Bunalımdaki emperyalist sistemin tek hakimi olan tekelci güçlerin işçi sınıfına ve diğer ara tabakalara vereceği ekonomik ve siyasi taviz kalmamıştır. Uluslararası tekellerin ulaşmış oldukları konum, onların akıllara durgunluk veren kârlarını diğer güçlerle paylaşmalarına olanak vermemektedir. Dünyanın her tarafına ahtapot kolları gibi yayılmış olan tekeller siyasi iktidarları denetim altında tutmaktadırlar. Bu olay artık binlerin, onbinlerin milyonları, on milyonları sömürme olayıdır. Tekeller olgusu dünyadaki gelişmeleri ve değişmeleri açıklamada anahtar bir role sahiptir. Zira ekonomik süreçler, dünyada bu güçler tarafından belirlenmektedir. Emperyalist ekonomik sistemlere alternatif olması gereken sosyalist ekonomik sistem reel olarak XX. yüzyılın başlarında Sovyetler Birliği'nde inşa edilmeye başlandı. Bu yüzyılın ilk yarısında diğer bazı ülkelerin sisteme dahil olması ile dünyadaki emperyalist hakimiyete büyük darbeler indirdi ve onu derinden sarstı. Sosyalist ekonomik-siyasi sistem dünya halklarının gözünde kapitalist çürümüşlüğe karşı bir umut olarak belirdi. Daha sonra ortaya çıkan Çin, Küba, Vietnam devrimleri sosyalizmin zaferini müjdeleyen örnekler oldular. Latin Amerika, Afrika ve Orta-Doğu'daki halklar tarafından bu örneklerden esinlenen mücadeleler geliştirdiler. Devrimin gerçekleştiği ülkelerde politik zafer ekonomik başarılarla pekiştirilemedi. Devrimin istisnasız olarak ekonomik olarak çok

> ***Devrimci İşçi taraftarlarının yetersizliği ise, Devrimci İşçi dergisi tarafından yapılan doğru değerlendirmeleri kavrayıp ona uygun düşen eylemlilikleri hayata geçirmede ortaya çıkmaktadır.***

geri ülkelerde gerçekleşmesi, onun en önemli açmazlarından biri olarak ortaya çıktı. Yüzyılların sanayi birikimine ve bunun getirdiği sermaye birikimine sahip emperyalist ülkelerde devrimlerin gerçekleşmemesi ve onların üçüncü dünya ülkeleri ile geliştirdikleri yeni sömürgecilik ilişkileri, onları sosyalist inşa aşamasındaki ülkelere karşı avantajlı duruma getirdi. Bu sömürü ilişkileri yeni sermaye birikimine yol açarken, sosyalist ekonomilerin dejenere olmasını sağladı. Zira sermaye birikimine sahip ülkelerle sosyalist inşa halindeki ülkeler arasında yapılan borç ve kredi ilişkileri, ikincilerin ekonomik bağımlılığını ve o ekonomilerin direk olarak kapitalist sistemin bunalımlarından etkilenmesini gündeme getirdi. Her yeni ekonomik ilişki(açılan bir kredi, bir fabrika v.s) sömürü sisteminden kopan sosyalist ülkelerin aynı ağın içine tekrar düşmesini beraberinde getirmekteydi. Sermaye ihracı ve kredi faizleri yolu ile emperyalist ülkeler bağımlı geri kalmış ülkeler ile sosyalist ülkelerden kâr ve faiz elde ederek bunalımları aşmada kullanmaktadırlar. Bu yolla sosyalist ülkeler gırtlağına kadar borca girmişler ve dünya emperyalist sisteminin sömürdüğü pazarlar durumuna gelmişlerdir. Dünyadaki emperyalist hakimiyeti kuşatıp krize sürükleyeceği yerde onu krizden çıkaran bir konuma gelmişlerdir. Sosyalist ülkeler arasında, kapitalist ekonomik ilişkilere alternatif ilişkiler olmadığı gibi tam bir dağınıklık mevcuttur.(Bunun nedenlerine burada girmeyeceğiz. Biz burda sadece var olan durumun tespitini yapacağız.) Yukarıda da belirttiğimiz gibi, dünyadaki iktisadi süreçler belirleyici olarak emperyalist sistem tarafından oluşturulmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak; siyasal, toplumsal süreçler de dünyada ağırlıkla bu güçler tarafından etkilenip belirlenmektedir. Bu olgu, dünya işçi sınıfının ve halk güçlerinin mücadele perspektiflerini büyük oranda karartmaktadır. Uluslararası devrimci bir odağın olmayışı (Enternasyonal) dünya sol hareketinde büyük bölünmeler ve dağınıklık ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Bu durum, uluslararası tekellerin dünya işçi sınıfına karşı daha atak olmasının maddi zeminini yaratmaktadır. Belli devrimci perspektiften yoksun işçi sınıfının ağırlıkla içinde örgütlendiği revizyonist ve reformist siyasal hareketler, bu bunalımlı dönemlerde tekelci güçlerden fazlaca tavizler koparamamaktadır. Bu durum reformizmin günümüzdeki açmazıdır.

Emperyalist sistem, bağımlı ülkelerde işbirlikçi iktidarları başta tutmak için her türlü çareye başvurmaktadır. Bu ülkelerde sınıf savaşımını denetim altına alamadığı zamanlarda en gerici faşist darbeler yolu ile ezmeye çalışmakta ve başarılı olmaktadır. Türkiye'deki 1980 12 Eylül faşist darbesi işte böylesi politikaların bir sonucudur. Yedi yıldır Türkiye'de emekçi halklara karşı azgınca bir savaş sürmektedir. Binlerce devrimci zindanlara doldurulurken yüzlercesi de yurtdışına çıktı. İsviçre'de Devrimci İşçi örgütlülüğünü oluşturanlar ağırlıkla bu şekilde yurtdışına çıkmış kimselerdir. Bizlerin Türkiye'deki sınıf savaşımına ilişkin bilgilenmesi bir haylidir denebilir. Ancak burada kendimizi apayrı koşullarla çevrelenmiş olarak bulduk. Avrupa'nın diğer ülkelerinde daha önceleri bulunan devrimci arkadaşlarımızın deneyimleri ve yol göstericiliği doğrultusunda, İsviçre'de yedi yıla yakındır mücadele sürdürüyoruz. Bu zaman zarfında kendimizi ve birbirimizieleştirdiğimiz oldu. Ancak bir bütün olarak bu yedi yıllık mücadele birikimini değerlendirip üzerinde önümüzdeki dönemde mücadele yükselteceğimiz bir düzeye getiremedik. Yedi yıllık mücadele sürecinde, yüzlerce hatta binlerce Türkiye'li ve Avrupa'lı ile ilişkiye girildi. Bu ilişkiler; kültür-sanat şenlikleri, toplantılar, seminerler, dergi dağıtımı, miting-yürüyüşler v.s şeklinde gerçekleşti. Bu kitlenin çok az bir kısmı dahi bugün örgütlü mücadelenin içinde değildir. Yapılan çalışmaların ve elde edilen sonuçların sürekli bir değerlendirmesi yapılarak doğru olanların yapılmaya devam edilmesi, yanlış olanların ayıklanması anlayışı tam kavranmamıştır. Eğer bu yapılmış olsaydı örgütlülük içerisinde İsviçre'deki çalışmalara ilişkin prensip düzeyinde genel doğrular ortaya çıkar, her gelen yeni kişi yada kişiler, işi kendinden başlatma, sorunu kendisinden başlayarak tanımlamaya çalışmazdı.Sonuç alıcı çalışmaların bir unsuru olmaya çalışır, süreç içinde kendini daha da geliştirerek mücadelenin kitleler içerisinde boyutlanmasına katkıda bulunurdu. Örgüt saflarında sürekli bir arayış söz konusudur. Bu elbetteki olumlu bir şeydir.

Örgütlülüğü; var olan zaaflarından hareketle, yadsıyan bir arayış söz konusudur. Kısada olsa bu mücadele döneminden olumlulanacak şeyler bulunabilir. Bu olumlu yanlar, olumsuzluklardan(sonuçsuz çabalar) arındırılarak ortaya çıkarılmalı ve yarınki mücadelede doğru çalışma biçimleri olarak kavranmalıdır. Sürekli başka yerlerden doğrular aramaya çalışmak ve bulmak fazla bir pratik değer taşımaz. Sorunu kendi somut pratiğimizde açmaya çalışalım.

İsviçre'de Türkiye'li demokratik kitle örgütlerinin çalışmalarının ortaya çıkması 1980'lerden sonradır.Bunlar arasında İsviçre'deki Devrimci Yol'cuların kurdukları dernekler de vardır. 1981 yılında Friburg'ta TİÖD (Türkiye'li İşçiler Öğrenciler Derneği), 1982 yılının başında Basel'de TSAV(Türkischer Studenten Arbeiter Verein) kurdular. İlk başlarda bu dernekler, bu şehirlerdeki anti-faşistlerin toplandığı yerler oldu. Sol güçlerin parçalanmışlığı Türkiye'dekinin aynısıydı. Bu nedenle başkaca dernek olmadığı halde bu dernek çatıları altında anti-faşistlerin bir mücadele birliği yoktu. Her gurup açacağı derneğe yer aramakla meşguldü. Yeni ilticacılarla birlikte gurupların kitlesi arttıkça derneklerin de sayısı artmaya başladı. Bunun aksi mümkün değildi. Cunta'nın sesini kıstığı guruplar, eski söylemlerle seslerini yükseltecekleri yeni platformlar arıyorlardı. Hiç bir gurup cunta ile birlikte işi bırakmış değildi. 1983'e gelindiğinde Devrimci İşçi İsviçre'de oldukça kitleselleşmişti. Bu yıllar aynı zamanda faşist darbenin Türkiye'de halk güçlerinin örgütlenmelerini dağıttığının anlaşıldığı yıllar oldu. Sol güçler içinde ayrışmalar başladı. Cunta'nın ülkedeki emekçi güçlere karşı sürdürdüğü fiziki ve ideolojik saldırılar yurtdışında da etkili olmaya başladı. Devrimcilerle işçilerin bağları kopmaya başladı.

Aynı şekilde Avrupa'lı ilerici ve demokratların devrimcilere olan desteği azalmaya başladı. Devrimci Yol'cular arasındaki tartışmalardan sonra, derneklerimizdeki bir kısım insanların ayrılması güç kaybına neden oldu. Örgütsel bir çözülme ve tasfiye, az sayıda arkadaşın inançlı çabaları ile önlendi. Devrimci İşçi'nin varlığının İsviçre'de devam ettirilmesinde belirleyici etken başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın diğer ülkelerindeki Devrimci Yol taraftarlarının ideolojik ve örgütsel tasfiyeye ve çözülmeye karşı yaptıkları müdehale olmuştur. Doğru bir ideoloji ve mantığı sürdürmüş olmakla birlikte, bu anlayışın gerektirdiği mücadele düzeyini tuttura bilmiş değiliz. Var olan potansiyel hareketsizdir.

Günümüzde Türkiye'deki politikleşmeye parelel olarak yurtdışında da bir hareketlenme gözlemlenmektedir. Kitlelerin umut olarak tekrar devrimci politikaları ve devrimci güçleri görmesi muhtemeldir. Bunun ipuçları şimdiden görülmektedir. Bu potansiyeli değerlendirmesi gereken güçlerden bir olan Devrimci İşçi'nin konumu nedir? Altını çizerek belirtmek gerekir ki; ülkede cuntaya rağmen inançlarından taviz vermeyen Devrimci Yol'cuların devamı olduklarının bilinci ile Devrimci İşçi'ciler, devrime olan inançlarını yitirmemişlerdir. İçinde bulundukları koşulları ve zemini tanımaya çalışmışlardır.(genelde başarılı olunmamakla birlikte...)Diğer gurupların yanında nitel olarak daha iyi bir konumdadır Devrimci İşçi. Eğer içinde bulunulan zemine uygun bir örgütlülük sağlanabilinirse, nicel olarak güçlenmemesi için hiç bir neden yoktur.

Devrimci İşçi Dergisi'nde ülkeye ve yurtdışına yönelik yapılan tespitler, İsviçre özgülünde somuta indirgenip kavranamamaktadır. Amaçta Devrimci İşçi'ciciler arasında bir nitelikten bahsedilebilinir. Ancak kullanılan araç ve yöntemlerin amaca uygunluğu tartışılmalıdır. Amaca ulaşmak için örgüt ve yayın ilişkisinin hassasiyeti konusu yeterince anlaşılmış değildir. Merkezi yayın, İsviçre'deki mücadelede yeterince kullanılıp yararlanılamamaktadır. Kıtle çalışması, belli hedeflerin ve anlayışların yayın ve diğer vasıtalarla bıkmadan usanmadan tekrar edilmesini gerektirir. Bildiğimiz ve inandığımız şeylere başkalarının da hemen inanacağını düşünmek yanlıştır. Propaganda ve ajitasyonda kullanabileceğimiz(İsviçre çapında) demokratik kitle örgütü ismi bile yoktur. Bu karmaşıklık nedeni iledir ki; bu kadar süredir İsviçre'-

> ***Ekonomik-demokratik, ideolojik ve politik mücadele ancak kitleler içinde yapılır. Kalıcı işçiler, gidici ilticacılar ayrımı doğru değildir.***

de var olan Devrimci işçi örgütlülüğünün ismi Avrupa'lı ikerici-demokratlar tarafından başka isimlerle karıştırılabilmektedir. Yurtdışında kitleler içinde çalışma genellikle dernekler yoluyla yapılmaktadır. Dernekler, demokratik kitle örgütlerinin en basit biçimleridir. Derneklerimizin bulunduğu Basel'de ve Friburg'ta Devrimci İşçi'nin diğer şehirlere göre daha kitleselleşmiş olması, dernek çalışmasının önemini göstermektedir. Kaldıki bu derneklerde sosyal ve kültürel etkinlikler çok zayıftır. Bürolar, kitlelerin tercüme, hukuksal ve idari sorunlarını çözmeye yardımcı oldukları halde, onların sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılıyamaz. Dernekler, işçi ve gençlerin bu tür ihtiyaçlarının da kısmen karşılanabildiği yerler konumuna getirilmelidir. Son on yıllık süreç İsviçre'de işçilerin eşlerini ve çocuklarını yanlarına aldıkları bir süreçtir.Çocuklar getirilirken eğitim durumları pek gözününde tutulmaz.Herhangi bir öğretim döneminin ortasında çocuk Türkiye'den alınıp İsviçre'ye getirilir. Çocuk yıllarca yabancı dil öğrenmek ve yeni ortama intibak etmekle uğraşır. Bu yıllar onun eğitimde kaybettiği çok önemli bir za-

❯

Baştarafı 6. Sayfa'da

AMBAR İŞÇİLERİ İNSANCA YAŞAMAK İSTİYORUZ DİYORLAR

12 Eylül sonrası pürüzsüz hayata geçirilen monetarist yoksullaştırma politikaları sonucu, Türkiye halklarının yaşama koşulları yaşamdan bıktırıcı hale gelmiştir, yoksulluk ve sefalet had safhalara ulaşmıştır. İşte bu koşullarda haklarına sahip çıkmaya çalışan işçiler kervanına ambar işçileri de katılmıştır.

89 bin lira brüt aylıkla günde 9 ila 12 saat arası çalışan ambar işçileri görüşmeler uyuşmazlıkla sonuçlanınca, 16 Eylül 1987'de 104 nakliyat ambarında greve gittiler. Brüt aylıklarının 140 bin liraya çıkmasını talep eden işçiler " İnsanca yaşamak istiyoruz ve bu isteğimiz kararlığımızı pekiştiriyor " diyerek grevlerini sürdürdüler ve %200'ün üzerinde ücret artışı elde ettiler.

1988'in ilk eylemleri:

ÜLKE ÇAPINDA YEMEK BOYKOTU: İŞÇİLER PAHALILIĞI, HÜKÜMETİ VE İŞVERENLERİ PROTESTO EDİYOR

Türk-İş'in " Pahalılığı, iktidarı ve işverenleri protesto kampanyası "nın ilk eylemi 11 Mart 1988 tarihinde ülke çapında hemen hemen tüm işçilerin katılımıyla gerçekleştirildi. 1 Milyonun üstünde işçinin katılımı ile Özal politikalarına güçlü bir haykırışı dile getiren yemek boykotuna, aynı zamanda bağımsız sendikaların üyeleri, işçiler ve bazı bölgelerde memurlar da katıldılar.

İşçilerin toplu protesto eylemi polisin ve işverenin yoğun baskılarıyla karşı karşıya kaldı. Bazı yerlerde işçilerin yemek yemeye zorlandığı görüldü, özellikle görevli sivil ve resmi polisler eyleme katılan işçileri saptamaya ve "fişlemeye" çalıştılar.

Bazı yörelerde topluluk oluşturan işçiler çeşitli gösterilerde yaptılar ve sorunlarını dile getirdiler. Gazeteler boykot eylemi ile ilgili olarak gözaltına alınanlar olduğunu bildiriyorlardı.

Çeşitli sloganların yanısıra işçilerin "Genel grev hakkımız, söke söke alırız" sloganını attıkları izlendi.

Türk-İş'in başlattığı kampanya aşamalı olarak çeşitli yerlerde mitingleri ve daha başka gösterileri içeriyor.

TÜRK–İŞ'E NE OLUYOR? BİRKAÇ SÖZ:

Yılların devlet tarafından güvenilir, denenmiş sarı sendika kuruluşu, uzlaşmacı sendikacılığın temsilcisi TÜRK-İŞ, geçmiş yıllar bir kenara, halkın bugünkü yoksulluğunun ve sefaletinin tek sorumlusu ihracata yönelik ekonomik politikayı yıllar boyu sessizce ve bazen açıkça onaylıyarak destekledikten sonra, bugün neden yemek boykotuna ve mitinglere başvurmaktadır? İşçilerin çıkarlarını kararlıca savunmaktan çok, işverenlerin taleplerini sinsice işçilere kabul ettirmekle uğraşan TÜRK-İŞ, işçisınıfının çıkarlarını cesurca savunan bir mücadele yoluna mı girmektedir?

Bu sorulara verilecek cevaplar çeşitlilik arzetmesine rağmen, biz Türk-İş'teki gelişmenin çeşitli nedenlerinden sadece ikisini anmakla yetineceğiz.

TÜRK - İŞ'i bu tür eylemlere zorlayan ilk ve temel neden, bağımsız sendikalarda örgütlenmiş işçilerin son iki yılda gerçekleştirdikleri başarılı grevler ve diğer eylemlerin yanısıra, TÜRK-İŞ tabanındaki işçilerin yükselen huzursuzluklarıdır. İzlenen ekonomi politikanın işçilerde ve toplumda yarattığı yıkım dayanılacak boyutları çoktan aşmıştır ve diğer bazı toplumsal kesimlerde olduğu gibi işçilerde de "bıçak kemiğe dayanmıştır" Bağımsız sendikalarda örgütlü işçilerin yiğit direnişleri ise 12 Eylül sonrası yasaklı koşullarda da direnmenin ve kazanmanın mümkün olduğunu defalarca göstertmiştir. İşte Türk-İş tabanının zorlamaları ve bağımsız sendikaların baskıları Türk-İş'i eyleme itmiştir. Yine aynı Türk-iş'in kendi düzenlediği eylemleri oldukça sınırlı tutmaya çalışacağı şimdiden bellidir.

TÜRK-İŞ'in son eylemlerinin ikincil sebebi ise, Türk-iş yönetiminde ki sosyal demokrat, eski AP kökenli yöneticilerin SHP'nin ve DYP'nin rejim içerisinde kalarak ANAP'ı yıpratma politikalarıyla paralellik kurma çabalarında aramak gerekir.

TÜRK-İŞ içerisindeki bu kurmaylar tarafından yapılan planların da sonucudur son Türk-iş eylemleri. Görülecektir ki, işçilerin eylemleri bu politikanın taktiksel hesaplarını aşmaya başladığı an, yine bizzat bu kurmaylar tarafından durdurulacaktır. Açık bir gerçektir ki, TÜRK-İŞ'in sarı sendikacılığı hakkındaki son sözü yine işçiler bağımsız, devrimci-demokratik sendikal konfederasyonlarını aşağıdan yukarıya mücadele içerisinde inşa ederek söyleyeceklerdir.

SON EYLEMLERİN VERDİĞİ TEK MESAJ: İŞÇİLER YASAKLARI DELME MÜCADELESİNDE ÖN SAFLARDA OLACAKTIR

Son iki yıllık işçi eylemlerinden ve bundan sonra gündeme gelecek olan işçi grevleri ve mitinglerinden çıkarılacak olan en önemli masaj şudur: 12 Eylül faşist uygulamaları ile birlikte Türkiye işçi sınıfının mücadele sonucu kazanımları olan sosyal, siyasal ve ekonomik hak ve özgürlükleri gasp edilmiştir. Türkiye işçi sınıf zincire vurulmuş, onlarca yasağa maruz kalmıştır. Ancak yine Türkiye işçi sınıfının yasakları delme mücadelesinde kararlı olduğunu baskı ve terör koşullarında gerçekleştirilen son eylemler dosta ve düşmana göstermiştir.

İşçi sınıfımız çelik kollarıyla şu iki acil görevi de tamamlayacaktır: Yasakları delme, yani ekonomik-demokratik haklar kazanma ve bu uğurdaki mücadele içerisinde bağımsız, devrimci-demokratik güçlü bir sendikal konfederasyon yaratma.

Evet bu mücadele sürecek ve üzerine kara perde çekilen 1 Mayıs, Kızıl 1 Mayıs olacaktır.

Dip notlar:

* Devrimci İşçi'nin 31. sayısında yer alan " Ekonomide Model Değişikliğinin Faturasını Halk Ödedi " ve 32. sayısında yer alan "1 Mayıs ve Türkiye İşçi Sınıfı" başlıklarını taşıyan yazılarında burada genel ve dolayısıyla kısa olarak değineceğimiz işçi sınıfına yönelik uygulamaların detaylı bir analizini okuyucularımızın bulması mümkündür.

** Daha geniş bilgi için bakınız: 1980 sonrasında Türkiye'de Sosyal Haklar ve Sendikacılık Hareketi, Türkiye Sorunları Dizisi, Sayı 1.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI ALANLARI ZORLUYOR

Türk-İş'in Hükümeti ve ekonomik durumu protesto kampanyası çerçevesinde geniş işçi kitlelerinin katılımıyla Adana ve Sakarya'da iki büyük miting gerçekleştirdi. Halkın her kesiminin, kadınların, gençlerin, öğrencilerin ve devrimcilerin katıldığı Sakarya mitinginde binlerce işçi hep bir ağızdan " Özal istifa"," İşçiler el ele genel greve" diye slogan atarak Sakarya'yı inletiyorlardı.

26 Mart tarihinde gerçekleşen, Türk-İş tarafından belirlenen sloganların dışında kalan kimi sloganlarında coşkuyla atıldığı Sakarya mitingi bir hafta sonraki Adana mitinginin ne kadar güçlü bir haykırış olacağını adeta Özal hükümetinin suratına, suratına haykırıyordu.

Evet, 3 Nisan tarihinde Adana 12 Eylül sonrasının en büyük ve coşkulu mitingine sahne oluyordu. Sakarya mitinginden oldukça fazla bir katılımla, çevre il ve ilçelerinden de gelen binlerce işçiyle gerçekleşti Adana mitingi. Devrimcilerin de yoğun bir şekilde katıldığı, işçilerle omuz omuza mücadele edeceklerini haykırdıkları Adana mitingine yönelik polis çeşitli pravakasyon girişimlerinde bulundu. Miting hazırlıkları sırasında alanda 20 işçiyi coplayarak, sürükleyerek emniyete götürdü. Miting esnasında aralarında öğrencilerin de bulunduğu 32 kişiyi polis gözaltına aldı.

SHP MİTİNGİNDE FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA VE TEK YOL DEVRİM SLOGANLARI

10 Nisan tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen SHP mitingi, SHP yönetiminin miting politikasına rağmen, halk kitlelerinin, demokratların ve devrimcilerin rejime karşı tepkilerinin yükseldiği ve her şeyden önce dile getirildiği bir alan oldu. Alanda devrimciler " Zamma zulme karşı Tek Yol Devrim" pankartını açtılar. SHP miting yöneticileri devrimcilerin pankartlarını indirmesini istedi, bunun üzerine mitingte kalabalık bir gurup " Faşizme Karşı Omuz Omuza" ve Tek Yol Devrim" sloganlarını attılar. Çılgına dönen SHP miting yöneticisi ise adeta yarışırcasına kitlenin attığı sloganı mikrofondan" Tek Yol Demokrasi" diye bağırarak bastırmaya çalışıyordu.

<

Devrimci İşçi İsviçre'de ne yapmalı?

mandır. Yaşıtları ile aynı seviyeye gelmesi mümkün değildir artık. Belli bir yaşa geldikten sonra Batı Avrupa kapitalist ülkelerinin ihtiyacı olan ucuz işgücünü oluştururlar. Girdikleri işten tatmin olmayıp sürekli iş değiştirirler. Avrupa'ya gelirken düşledikleri şeyler gerçekleşmediğinden bunalımlara düşerler. Bu gençler için çok pahalı olan özel okullara alternatif eğitim programları(matematik, cebir, yabancı dil, bilgisayar vs.)kursları düzenlenerek ilişkiye geçilebilir.

Böylesi faaliyetlere Türkiye'li gençlerin ilgi duyacakları beklenmelidir. Kültür ve sanat dışında her şeyin bulunduğu " kültür ve sanat şenlikleri"-ne Türkiyelilerin tahammül edip geldikleri ve destek oldukları bir gerçektir.Belli bir niteliğe sahip etkinliklere daha fazla destek olacaklardır. Kitleler salt teorik yayınlar ve ajitatif bildirilerle örgütlenmezler. Devrimci işçi taraftarları nerede olursa olsunlar var olan dernekleri ve büroları yaşatmak ve yeterli hale getirmek sorumluluğu ile karşı karşıyadırlar. Ekonomik-demokratik(sendikal), ideolojik ve politik mücadele ancak kitleler içinde yapılır. Kitleler, kimilerinin yaptığı gibi kategorilere ayrılarak bazıları dıştalanarak mücadeleye çekilemezler. Kalıcı işçiler,"gidici"ilticacılar vs. ayrımları doğru değildir.

Diğer önemli husus, bu güne kadar İsviçre'de kitleler içinde Devrimci İşçi tarafından çok az etkinlik yapılmış olması. Yeterli bir örgütlenme gerçekleştirilmemiş olduğundan, mücadelede bir süreklilik sağlanamamıştır. Anlık ve genellikle diğer güçlere bağımlı, belli sayıda insanların çabalarına bağlı olan bir mücadele vardır. Bu durum anlayışımızın değil tamamıyla konumumuzun mahsulüdür.

Toplantılarda arkadaşlar genellikle doğru anlayışlarını ortaya koymaya çalışırlar. Boş yere zaman kaybedilmektedir. Devrimci işçi'nin var olan potansiyeli içinde bulunduğu hareketsiz konumundan nasıl çıkartılır? sorununu cevaplandırmaya çalışmalıyız. Yedi yıllık bir mücadele sürecinden sonra çok sayıda arkadaşımız bu soruya cevap verebilecek duruma gelmişlerdir. Yeni yılda Devrimci İşçi kitlelerin karşısına net hedefler ve taleplerle çıkabilmelidir. Kitlelerin karşısına çıkmaktaki çekingenliğin nedeni hedef ve taleplerimizdeki belirginsizliktir. Devrimci İşçi kendi ağzından "Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği"hedefin, bu doğrultuda bugüne kadarki çabalarını, yapamadıklarını yerli yabancı kitlelere tüm çıplaklığı ile açıklamalıdır. 1988 yılı içinde yerli ve yabancı tüm anti-faşist güçlere açık olacak bir konferans(geniş bir toplantı) düzenliyerek bunu gerçekleştirebilir. Devrimci İşçi yönetimindeki belirginsizlik giderilmeden böyle bir konferansın gerçekleşmesi mümkün değildir. Yönetim sorunu nasıl çözüme ulaşacak? Bu güne kadar birimlerin seçtiği kişiler yönetimi oluşturmaktaydı. Genelde doğru olan bu yöntem, İsviçre'deki konumumuza uygulandığında sorun çözümlenememektedir. Çünkü birimler yeterince kitleselleşmiş ve oturmuş değillerdir. Bir çok birimden yönetim için arkadaşların seçilmesini beklemek bu işi askıya almak demektir. Nitekim son bir kaç yılda, kendilerini sorumlu gören ve sürekli değişen bir yapı vardır. Bu durum günümüze cevap verememektedir.Bu sorunu çözmek için Basel'deki arkadaşların önermiş oldukları genel kurul önerisi zaman geçirmeksizin hayata geçirilmelidir. Bu amaçla İsviçre'nin değişik bölgelerinden tüm Devrimci İşçi taraftarlarının katıldıkları bir toplantıda isviçre yönetimi demokratik bir şekilde seçilmelidir. Bu Genel Kurula yerli ve yabancı anti-faşist güçleri gözlemci olarak çağrılabilinir. Genel Kurul kendiliğinden olacak bir olgu değildir. Sorumluluk duyan arkadaşların oluşturacakları " Genel Kurul Hazırlık Komitesi" bu iş için yoğun bir çaba sarfetmelidir. Toplantının gündemini ve açış konuşmasını bu komite hazırlıyacaktır. Zaman zaman Devrimci işçi pankartı peşinde yüzü aşkın taraftar yürümektedir.

Genel Kurulda bu potansiyelin iradesinin ortaya çıkmasını sağlamak bütün arkadaşların görevidir. Önümüzdeki yıllarda, yılda bir kez yapılarak Genel Kurul bir gelenek haline getirilmelidir.Genel Kurul yönetimin belirleneceği bir seçimle aynılaştırılarak ele alınmamalıdır. Genel Kurulun hazırlık ve yapılma süreci, Devrimci işçi taraftarlarının isviçre'deki mücadeleye ilişkin düşünce birliğini ve programını ortaya çıkarmaya hizmet edecek şekilde ele alınmalıdır. Devrimci işçi örgütlülüğünün savunduğu ikili görevler anlayışının en geniş kitleler içinde açıldığı bir platform olarak değerlendirilmelidir.İsviçre ve Türkiye'deki sınıf mücadelesine karşı görevlerimiz diyalektik bir bütünsellikle ele alınarak, bulunduğumuz zeminin sınıf mücadelesine ilişkin görevleri reddeden sığ anlayışlar kitleler içinde mahkum edilmelidir. İçinde bulunduğumuz 1980'ler sonrası süreçte, ağırlıkla Türkiye devrimine yönelik çabalarımız gündemimizi belirlemiştir. Bu durum bir eksikliğimizi ortaya çıkardığı gibi, konumumuzdan kaynaklanan bir zorunluluğu da göstermektedir. Bu durum salt bizden ve anlayışımızdan kaynaklanmamaktadır. Yabancılık konumumuz, bulunduğumuz zeminin sınıf mücadelesinin dışında kalmamızı getirmektedir. Ülke devrimine yönelik görevlerin dayatması anlayışımızı hayata geçirmede karşımıza zorluklar çıkarmaktadır. Bu nesnel durumu İsviçre'li ilericilere bir eziklik duymadan açabiliriz. Türkiye devrimine yönelik görevlerimizi yaparken, içinde bulunduğumuz zeminin sınıf mücadelesine ayakbağı olacak tavırlardan kaçındığımız sürece, iyi niyetli çevrelerden her zaman anlayış görmüşüzdür. Bulunduğu ülkedeki sınıf mücadelesini hesaba katmayan dar kafalıların geliştirdikleri sorumsuz anlayışlarıla guruplarla aramıza kalın çizgiler çekmemiz gerekmektedir.

İsviçre'deki Devrimci İşçi'nin birliğini ve mücadelesini yükseltmede ilkemiz her zaman"Demokratik Merkeziyetçilik"ilkesi olmalıdır.Demokratik bir seçimi merkezi yapının ortaya çıkması için öneren bizler, merkezi yönetimi İsviçre'deki tüm Devrimci İşçi taraftarlarının tanımasını savunuyoruz. Devrimci İşçi örgütlülüğü İsviçre'de, kitlesi ve merkezi yapısıyla somut bir güç olmaya çalışmalıdır. Ciddi bir örgütlülük, kimin ne yaptığı pek belli olmayan insanlar yığını olarak değil,hedefi belli olan kararlı insanlar topluluğu olarak algılanmalıdır. Doğru temelde bir saflaşmaya ancak güçlü örgütlenmeler öncülük edebilirler. İsviçre'de "Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği"ni hedefleyen Devrimci İşçi, Türkiye'lilerin güçlü bir örgütlülüğünü yaratma tarihi göreviyle karşı karşıyadır.

Baştarafı 12. 13. 14. Sayfalarda

Sosyalizmde İktidar ve Partiler

Kongresi'nde, Bolşevikler tartışmasız bir çoğunluk sağlamış ve bunun üzerine Menşevikler ve sağ Sosyal-Devrimciler kongreyi terkederek "Anavatanın ve Devrimin Selameti" adıyla anti-sovyet bir komite kurmuş; daha sonra iç savaş sürecinde burjuvaziyle birleşerek Sovyet iktidarına karşı yürütülen savaşa fiilen katılmıştır. Başlangıçta Bolşevikler'le birlikte hükümete katılan ve Sovyet iktidarını destekleyen sol Sosyal-Devrimciler ise, Mart 1918'de hükümetten çekilmiş, yaz aylarında da bir ayaklanma düzenleyerek anti-sovyet cepheye dahil olmuştur. İşte bu şekilde Bolşevikler dışında varolan diğer tüm sol partilerin Sovyet iktidarına karşı savaşan güçlere dahil olması sonucu çok partili yapının yaşama şansı kalmamıştır. Sınıf mücadelesi, kendi mantıki sonuçları içinde böyle bir gelişme göstermiştir. Ekim Devrimi'nden sonra yaşanan karmaşık gelişmeler içinde, tek partili bir yapıya doğru bir gelişme yaşanmışsa, bu, sosyalizmin ancak tek partili bir sisteme denk düşen model olmasından değil, özellikle devrim ile karşı-devrim güçleri arasındaki kesin hesaplaşma anında diğer sol partilerin sovyet iktidarına savaş açarak kendileri yokolmaksızın Sovyet iktidarının korunamayacağı bir durum yaratmış olmasındadır. Eğer Sovyet sisteminde yeralan diğer sol partiler meşru konumlarını yitirmeseydi ve mücadelelerini barışçı bir çizgide sürdürmüş olsalardı sosyalizm kendi çerçevesi içinde belli bir çoğulculuğa yer vererek gelişebilirdi. Ve daha sonra sosyalizmi tek parti ile özdeşleştiren teorilerin hayat bulması bu kadar kolay gerçekleşmezdi.

Lenin Sovyet iktidarında, partilerin barışçı mücadelesinin mümkün olduğunu, iktidar gücünün bütünüyle Sovyetler'de olması halinde iktidarın bir partiden diğerine geçişinin barışçıl yollardan ve seçimle olanaklı olduğundan söz eder. Şöyle ki:

"Ancak Sovyet iktidarı kalıcı bir iktidar olabilir ve en fırtınalı devrimin en fırtınalı anlarında bile yerinden sökülüp atılamaz. Ancak böyle bir iktidar devrimin sürekli ve geniş ölçekli gelişimini güvenceye alıp, içindeki partilerin barışçı mücadelesini gerçekleştirebilir." (Halk. Dev. Yön. Katılımı s.37)

Başka bir yerde ise aynı konuda şu tesbitler yeralıyor:

"Görevden alma hakkı, devlet gücü ve zor düşüncesinin en iyi somutlanışı olan Sovyetler'e verilmelidir. İktidarın bir partiden diğerine geçişi ancak bu taktirde barışçı yollardan, yeniden seçim yoluyla gerçekleşebilecektir." (Lenin bunları 4 Aralık 1918'de söylemektedir.)

Emekçilerin gerçek anlamda egemenlik organları olan komün, Sovyet gibi örgütsel biçimlerin iktidar odağı olarak tüm toplum yaşamına egemen olduğu bir sosyalist demokraside, emekten yana birden fazla partinin varlığı eşyanın tabiatına aykırı bir durum yaratmıyor. Bu partilerin meşruiyetlerinin kaynağı, emekçi halkın çıkarlarından kopmadan varolabilmesindedir.

Tüm emekçi halkın birleşik gücünün araçları olan Sovyet gibi organlar, emekçiler dünyasının nesnel yapısında varolan biçimiyle belli bir çoğulculuğu içermek durumundadır. Belli bir politik hareketin görüşlerini benimseyen kesimlerden, partisiz yığınlara kadar tüm emekçi güçleri kapsayacak bir özelliğe sahip olan bu yapıların homojen tarzda oluşması zaten olanaklı değildir.

Eğer, sosyalist demokrasinin güvenceleri çoğulculuk espirisinde aranacaksa, bu çoğulculuk partilerden önce, emekçilerin doğrudan iktidar organlarında varolabilmelidir. Bu iktidar organlarına dayanmaksızın yalnızca partiler düzeyinde varolacak bir çoğulculukla ne sosyalist demokrasi varolabilir, ne de geliştirilip korunabilir. Bu nedenle, sosyalist demokrasinin imkanları ve güvenceleri ele alınırken bu güvence ve imkanları yalnızca çok partili bir sosyalizm modelinde arayan bakış açılarını dar ve hatalı bulduğumuzu belirtelim.

●●●

Sosyalizmde iktidar ve iktidar organları, bu organların toplum yapısındaki yeri ve işlevi gibi konular yalnızca geleceğe ait ve bugünden üzerinde fazlaca kafa yormayı gerektirmeyen konular mıdır? Ya da, bugün için, toplumun dönüşüm dinamiğinde kilit bir öneme sahip olan siyasal iktidarın elde edilmesinin yol ve yöntemlerine ilişkin stratejik ve taktik konularla sınırlı açılımlar yeterli mi sayılmalıdır?

Sosyalist demokrasi, bu demokraside sınıf egemenliğinin kullanılma biçimleri ve araçları, bunların sınıfla bağları ve işlevleri gibi konular, devrim sonrası süreçteki toplumsal zeminde gerçek anlamını kazanacak olgular olmakla beraber, bunların aynı zamanda devrim öncesi süreçte ve mücadele içinde olgunlaştırılacak konular olduğu kavranmak durumundadır. Sınıf mücadelesi, devrimci iktidar öncesi ve sonrasıyla farklı süreçleri içeren kapsamlı bir toplumsal dönüşüm sürecidir. Devrimci iktidar altında yaşanacak toplumsal dönüşüm süreci, devrim öncesi süreçte yaratılacak birikimlerden aldığı güçle ilerleyecektir.

Bu bağlamda, sosyalizmde iktidar ve iktidar organları sorununa yeniden dönecek olursak, bu sorunun bugünün değil, bütünüyle geleceğe ait bir sorun olduğu şeklindeki düşüncelerin devrimciler tarafından savunulamayacağı sonucuna varılır. O halde, tartıştığımız konu bağlamında kavranacak diğer bir nokta şudur: Sınıf mücadelesi, işçi sınıfının siyasi eyleminin organizasyonu olan partisinin öncülüğünü gerekli ve zorunlu kıldığı kadar, öncünün eylemini yığınların eylemiyle birleştirecek; yığınların siyasal insiyatifini geliştirecek ve böylece onların toplumun bütün yönetim süreçlerine damgasını vuracak bir güç haline gelmesini sağlayacak örgütsel biçim ve ilişki tarzlarının yaratılmasını da gerekli kılar. Bu organların, ilişki ve biçimlerin yaratılması sadece geleceğin değil, bugünün de sorunudur.

Bu bakışın yalnızca öncü örgütün yaratılmasıyla sınırlı bir bakış olmadığı, emekçi yığınların eylemliliğiyle bağ kurabilecek, başka örgütsel biçimlerin de vazgeçilmez olduğu kavranmak durumundadır. Sosyalizmin yalnızca partiye dayanarak uygulanamayacağı daha önce belirtildi; emekçilerin kendi faaliyetleri zemininde oluşacak demokratik yapılanmaları aracılığıyla kendi kaderlerini ellerine alarak belirlemeleri bir gerçeklik olarak yaşanabilmelidir. Bu sağlanmadıkça, nihai hedefe doğru adım adım ilerlemek mümkün olmaz. Emekçilerin kendi iktidar organları geliştirilip güçlendirilmez ise, öncünün yığınlardan kopması ve yöneten-yönetilen ikileminin derinleşen yeni biçimleri kaçınılmaz hale gelir. Oysa ki, amaç; emekçi yığınlar yerine siyasal öncünün tüm yönetim süreçlerine egemen olması ve yığınların devre dışı bırakılması değil; yığınların demokratik örgütlenmeleri aracılığıyla tüm yönetim süreçlerine egemen olmasını sağlamak olmalıdır. Siyasal öncünün tarihi görevi, emekçi yığınları, toplumsal süreçlere damgasını vuracak bir güç ve otorite seviyesine yükseltmek olmalıdır. Bu anlayışa bağlı siyasal bir öncü (parti), emekçilerin insiyatifini, bağımsız girişkenliğini geliştirerek yöneten-yönetilen ayrımını sona erdirmeyi hedefler; emekçileri devre dışı bırakarak onlar adına yönetim tekeli kurmaz.

Emekçi yığınların toplumun yönetim süreçlerine bütünüyle damgasını basması gerektiğini hedefleyen bir siyasal parti, yığınları bu amaç etrafında bugünden eğitmek, gerekli bilgi ve tecrübe birikimi yaratmak durumundadır.

İşte bu bakış, bizlere, sosyalist demokrasi, sosyalizmde iktidar ve iktidar organları gibi konuların yalnızca geleceğin değil, bugünün de sorunu olduğunu, bugünden ele alınıp mücadele süreci içinde yaratılacak birikimler üzerinde yükseleceğini hatırlatıyor.

Yeniden tarihsel deneyimlere dönecek olursak Sovyetler'in 1905 devriminde yalnızca mücadele ve ayaklanmanın organları sayılması eksik bir kavrayıştı. Ekim Devrimi öncesinde bu örgütsel biçimlerin hem mücadele ve ayaklanmanın organları, hem de devrimci iktidarın organları sayılması doğru ve yerinde bir bakıştı. Bu bakışın bugüne taşınan önemi, komün, Sovyet ya da Çin ve Vietnam devrim süreçlerinde yer alan Halk Komiteleri v.s. gibi örgütlenmelerin, sınıf mücadelesinin her aşamasında hem mücadele hem de geleceğin iktidar organları olarak her iki misyonu içerecek tarzda oluşturulmasıdır. Bu organları yalnızca yığınların eylemini birleştiren mücadele organları değil, ayrıca bunları burjuva iktidarın yanıbaşında ve ona alternatif bir iktidar odağı olarak devrimci demokrasinin filizleneceği ve gelişeceği bir mevzi haline getirebilmektir.

Bu tesbitler bizlere, 70'li yıllarda Devrimci Yol'da sürdürülen bir tartışmayı hatırlatıyor. Evet Direniş Komitelerini... Direniş Komiteleri etrafında yapılan çözümlemelerin tarihi öneminin, bugün solun daha genişçe bir kesimi tarafından kavranılır hale geldiğini belirtelim.

Direniş Komiteleri gibi halk örgütlenmelerini hem mücadele hem de geleceğin halk iktidarının organları olarak anlaşılması gerektiği şeklindeki tesbitler, özünde, Leninist bakışın ülkemiz somutuna uyarlanmasının bir ifadesiydi.

Ne var ki, sosyalist mücadele açısından can alıcı bir önemi olan bu konu, o günlerin tozu dumanı içinde, sol gruplar tarafından öngörüden ve seviyeden yoksun bir şekilde ele alındı ve eleştirildi.

Evet, bugün, eski saçmalıklarında ısrar edenlerin sayısı azalıyor. Bu sevindirici. Ama bizler bir hatırlatmak yapmak durumundayız. Bugün, tek parti tekelinin yıkılmasından, çoğulculuktan, demokrasiden sıkça söz edenlere sormak gerekiyor; 10 yıl önce bu tartışma bir biçimiyle Türkiye'de, hem de sınıf mücadelesinin iç savaş boyutlarına varan koşullarında yapıldığında neredeydiniz ve ne işle iştigal ediyordunuz? Bugün aklı selim herkesce önemi teslim edilen Devrimci Yol'un konuya ilişkin açılımlarına ve çabalarına, akla hayale sığmaz eleştiriler yöneltenlere, 10 yıl öncesinin bu seviyesizliğinin hesabını ne zaman vereceklerini hatırlatmak gerekiyor.

Doğruları zamanında ve yerinde yakalamak öngörüyü; geleceği delen bir bakışa sahip olmayı gerektiriyor. Sol'un kimi bölüntüleri doğruları ancak aradan on yıl geçtikten sonra kavrayabiliyor. Ama geç de olsa doğrulara yaklaşma eğilimi gösterenler, her nedense, öfke ve tepki ile dün yanlışta nasıl ısrar edip, ortalığı toza-dumana boğduğunu hatırlama gereğini duymazlar. Bu da, bizim sol'a has, bir türlü aşılamayan bir ciddiyetsizlik örneğidir.

Son söz olarak şunu da belirtelim.

Sosyalizmde iktidar ve iktidar organları, sosyalist demokrasinin güvenceleri gibi konularda doğru çözümlemelere ulaşmak isteyenlerin tartışmaya başlayacağı asıl yer, Devrimci Yol'un Direniş Komiteleri konusunda yaptığı çözümlemelerle başlattığı tartışmalar olduğunu bir kez daha hatırlatmak isteriz...

Baştarafı 9. Sayfa'da

TB'K'P KAPİTALİZMİ YÖNETMEYE HAZIRLANIYOR

TB'K'P, EMEKÇİLERE, SÖMÜRÜYE RAZI OLMALARINI ÖNERİYOR

Burjuvaziye, akılcı bir sömürü modeli öneren ve 12 Eylül sonrası dönemde oligarşiden dışlanan kesimlerin temsilciliğine soyunan TB'K'P, işçi ve emekçilere, sömürüye razı olmalarını öneriyor.

Aslında TB'K'P, işçi ve emekçilere, "*iç pazara dayalı kapitalist kalkınma modeli*"nin başarısı noktasında yaklaşıyor.

Proğram Tasarısı'nda, "*emekçilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi*" başlığı altında şöyle deniliyor:

"Emekçilerin yaşam koşullarının kötüleşmesinin durdurulması ve bir iyileşme sağlanması gerçekleşmeden ülkemiz demokratik bir kalkınma yoluna giremez." (agy. sf.44)

İşte TB'K'P proğramında işçilere ve emekçilere yönelik önerilen önlemlerin hedefi budur.

Tipik bir düzen partisine ait olan bu bakış açısına göre, emekçilerin durumunda hissedilir bir düzelmenin sağlanması ancak iç pazarın geliştirilmesi ile mümkündür. İç pazar geliştikce, (sömürü yoğunlaştıça, kapitalizm yaygınlaştıkça) burjuvazi sermaye birikimini artırır; sermayesi artan burjuvazi işçilerin bazı taleplerini karşılar, mesela alım güçlerini artırır; alım gücü artan emekçinin yaşam koşulları düzelir...

TB'K'P, emekçilerin yaşam koşullarındaki düzelmeyi iç pazarın gelişmesine bağlayan mantığıyla, bir komünist gibi değil, 24 Ocak'tan zarar görmüş bir firmanın temsilcisi gibi konuşmaktadır.

Bu gerçeği, "Yeni Yol" yazarları da itiraf etmek zorunda kalıyorlar.

"Yeni Yol"un, (TKP–TİP ortak yayınının) 15 Ocak 1988 tarihli 6.sayısında, bir "komünist" yazar, TB'K'P Proğram Tasarısı'ndaki bu safsataları marksizmle bağdaştırmak için uğraşıp duruyor.

Söz konusu yazıdan bir kaç bölüm aktaralım:

"Bu yaklaşımlar, (TB'K'P'nin Proğram Tasarısı'ndaki yaklaşım ve önerileri kastediliyor. D.İ.) şu sorulara yanıt getirmeyi amaçlamaktadır: Oligarşının bugünkü yeni muhafazakar ekonomi politikasına karşı kapitalizm çerçevesinde uygulanmaya koyulabilecek bir alternatif var mıdır? (....) Türkiye ekonomisi, kapitalizm çerçevesinde kendi ayakları üzerinde durabilmek için doğrulmaya başlıyabilir mi? (....) Proğram Tasarısı, bu aşama için öngördüğü ekonomik yaklaşımlarıyla bu sorulara olumlu yanıt vermektedir."

(Yeni Yol, 15.1.88 Sayı 6, sf. Ek-7)

Yeni Yol"un vekil yazarı, sorunu tartışırken ve TB'K'P proğramını Marks ve Lenin'le uyuşturmaya çalışırken, bir yerde şöyle demektedir:

"Proğram Tasarısı'nın Barış ve Demokratik Yenilenme bölümünde sömürünün kalkmasına ilişkin herhangi bir önlem yer almamaktadır. Yani tasarı, kapitalisti, işçisi, köylüsü, orta katmanı ile tüm sosyal sınıf ve katmanların ekonomik sorunları beraberce göğüslemesini öngörüyor." (agy.)

Proğramın ekonomiye ait bölümüyle ilgili TB'K'P saflarında yapılmış en gerçekçi tesbit budur. (Glasnost'un faydaları!) Bu tesbiti yapan TB'K'P'li, bunu cesurca savunmakta; hatta kendisini haklı çıkarmak için Marks'a ve Lenin'e başvurmaktadır. ("Yeni Yol"un vekil yazarı, tezlerini haklı çıkaracak bir teorik-siyasi çözümleme yerine, maskaralık denebilecek bir teori tahrifatı yapmaktadır ki, bu, T'K'P'nin tarihsel hastalığıdır.)

Görüldüğü gibi, TB'K'P'nin ekonomik alana ilişkin öneri ve politikaları, "kapitalisti, işçisi, köylüsü, orta katmanı ile tüm sosyal sınıf ve katmanların ekonomik sorunları beraberce göğüslemelerini" hedefliyor.

Bunların yorum gerektirmeyecek kadar açık saçmalıklar olduğu besbellidir.

Kendi ağızlarında açıkça ifade ettikleri gibi TB'K'P'liler Türkiye kapitalizminin mevcut sorunlarının kapitalizm şartlarında en ideal nasıl çözüleceği sorusunu önlerine temel bir görev olarak koymuş bulunmaktadırlar.

TB'K'P'liler, Türkiye'nin ekonomik sorunlarına, bırakın bir sosyalisti, Marksizm'e bulaşmış birisi gibi bile bakmıyorlar. Onlar Türkiye'nin sorunlarına TÜSİAD'ın üniversite bitirmiş uzmanları gibi bakıyorlar. TÜSİAD'ın ya da her hangi bir holdingin gençliğinde solculuğa bulaşmış bir takım uzmanları hiç olmazsa birazcık bilimsel olmaya gayret ediyorlar, en azından burjuva iktisat teorilerini biliyorlar.

TB'K'P'liler ise, bilimden ve Marksizm'den nasibini hiç almamış birileri gibi hareket ediyorlar.

Tasarının sömürünün kaldırılmasına ilişkin herhangi bir önlem içermediğini övünerek söyleyebilenlerin iki amacı olabilir: Ya, Türkiye'de kaldırılması gereken her hangi bir sömürü yoktur; bu nedenle olmayan bir şeyle ilgili önlem önerilmesi abestir diye düşünmüşlerdir. Ya da kapitalist bir sömürünün ülkede varlığını bilmektedirler, fakat kapitalistleri ürkütmemek için sömürünün ortadan kalkmasıyla ilgili herhangi bir önlem ve talep öne sürmemektedirler.

Bize göre T'K'P'liler, (pardon, TB'K'P'liler!) kapitalistleri ürkütmemek, onlarla ittifakın şartlarını yaratmak, onların güvenini kazanıp meşrulaşmak ve yasallaşmak için, evet sadece bu nedenle, proğramlarında sömürü ile ilgili her hangi bir öneri ileri sürmüyorlar; kapitalizmi kendilerinin de yönetebileceğini kanıtlamaya çalışıyorlar.

Türk–İş'in sağcı yönetiminin bile arasıra sömürüden bahsettiği bir Türkiye'de, adı komünist olan bir akımın bu cesareti gösterememesi aslında acınacak bir durumdur.

TB'K'P, ekonomik alana ilişkin yaklaşım ve önerileriyle sömürü düzeninin herhangi bir kuruluşu olarak sahneye çıkmaktadır.

Metropollerin ana rahminde "binbir zahmetle" oluşturulan ve yine "binbir zahmetle" Türkiye gibi yeni–sömürge bir ülkeye **ihraç** edilen TB'K'P'nin ekonomik alana ilişkin önerilerinin burjuvazi tarafından ne kadar ciddiye alındığı henüz belirsizdir. 24 Ocak ve 12 Eylül önlemleriyle oligarşiden dışlanan kesimlerin DYP ve SHP yerine TB'K'P'yi tercih etmeleri için her hangi bir sebep yoktur. (En azından bugünkü şartlarda yoktur.)

TB'K'P'nin siyasal alana ilişkin önermelerinin de böyle bir tercihin oluşmasında rolü olacağı şüphelidir. Buna rağmen TB'K'P'nin siyasal alana ilişkin projesi incelenmeye değer. Bunu gelecek sayımızda yapacağız.

ULAŞ
BARDAKÇI

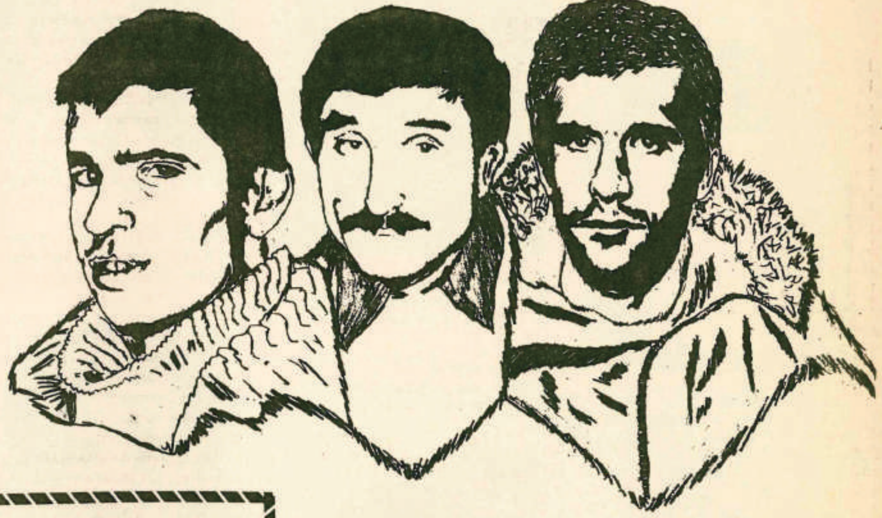

HÜSEYİN
CEVAHİR

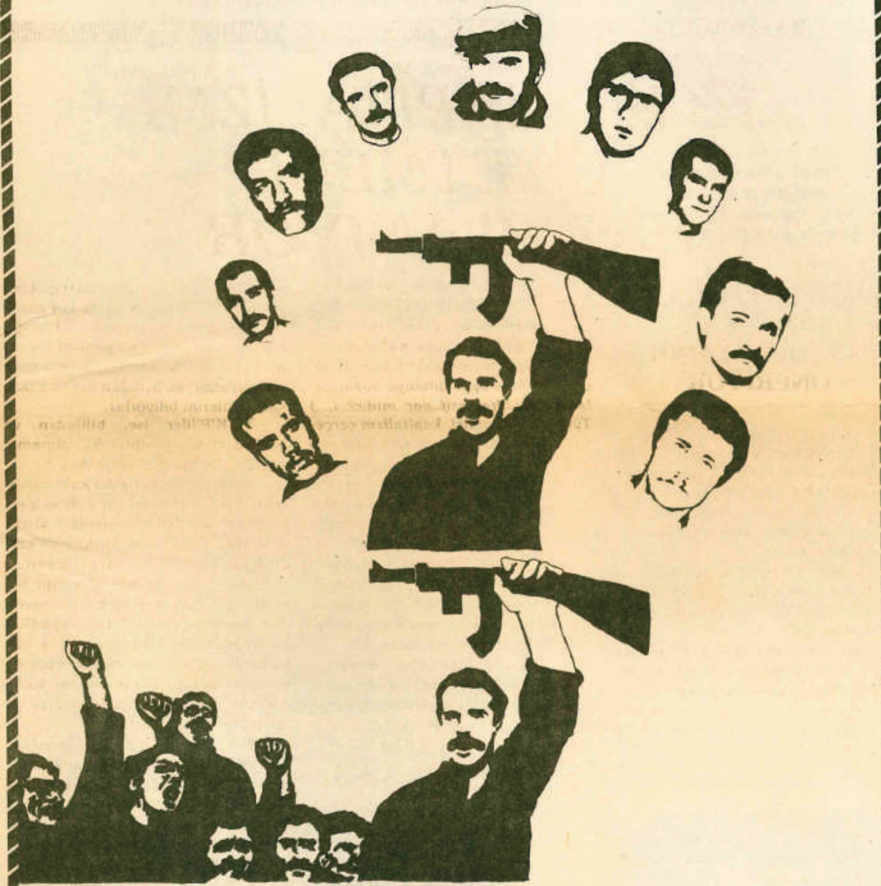
HÜSEYİN
İNAN

YUSUF
ASLAN

DENİZ
GEZMİŞ

71–72 DÖNEMİ ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!

İBRAHİM
KAYPAKKAYA

KIZILDERE'NİN YOLU
DEVRİMİN YOLUDUR

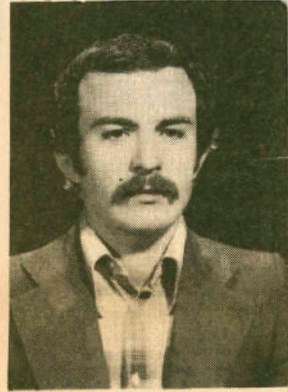
ALPASLAN ÖZDOĞAN SİNAN CEMGİL KADİR MANGA

DİRENİŞ MEŞALELERİMİZ

Cemil Tıpırdamaz
1960 Denizli-Kutlubey doğumlu. 14 Şubat 1981'de Uşak-Büyükkayalı'da öldürüldü.

Cengiz Şahin
1960 doğumlu. 14 Şubat '81'de Büyükkayalı yakınlarında cunta kuvvetleriyle giriştiği çatışmada öldürüldü.

Zekeriya Aydemir
1954 Denizli doğumlu. 14 Şubat '81'de İstanbul-Meter'de çatışma sonucu öldürüldü.

Tuncer Önçeken
1959 Ardanuç doğumlu. Şubat '81'de Ardanuç'ta çatışma sonucu öldürüldü.

FAHRİ Dede
1958 Ardanuç doğumlu. Bulanık (Ardanuç)'ta öldürüldü.

Ömer Aydoğmuş
Boğazlıyan doğumlu. İzmir Kemeraltı karakolunda işkence ile öldürüldü.

Emin ...
Ankara 1. Şubede öldürüldü.

Alaybey Yılmaz
1956 doğumlu. 23 Haziran 1982'de Gölcük'te işkenceyle öldürüldü.

Habil İrgül
21 Haziran 1984'de Ünye'de çatışma sonucu öldürüldü.

Arif Turan
1962 Borçka doğumlu. 12 Haziran 1981'de Borçka'da çatışmada yaralı olarak yakalandıktan sonra işkence edilerek öldürüldü.

İbrahim Çelik
1960 Şavşat doğumlu. Mart 1981'de Şavşat-Köplüce'de öldürüldü.

İSHAK •••
1930'da Ardanuç'da doğdu. 19 Mayıs 1983'de işkence ile öldürüldü.

Selim Martin
9 Eylül 1956 doğumlu. 27 Mayıs '81'de İzmir'de öldürüldü.

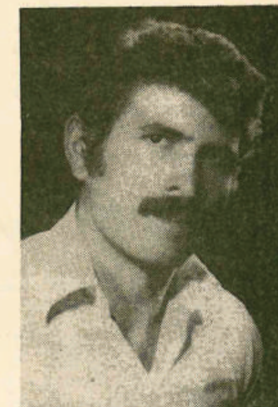
Kenan Aydın
1959 Şavşat doğumlu. Mayıs '81'de Şavşat-Pınarlı'da öldürüldü.

Abdullah Gülbudak
1946 Fatsa doğumlu. 15 Mayıs 1984'de Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde işkenceyle öldürüldü.

Gökalp Çiftçioğlu
1 Mart 1982'de İstanbul'da çatışma sonucu öldürüldü.

Satılmış Şahin Dokuyucu: 1940 doğumlu. 17 Haziran 1982'de Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde işkencede öldürüldü.

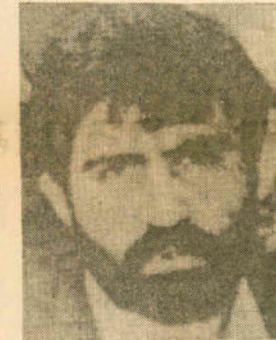
Ali İşçi
Şubat 1985'de Malatya'da cunta kuvvetleriyle giriştiği bir çatışmada şehit düştü.

Hasan Gök: 1960 Hozat doğumlu. 6 Haziran 1982'de Ovacık'ta öldürüldü.

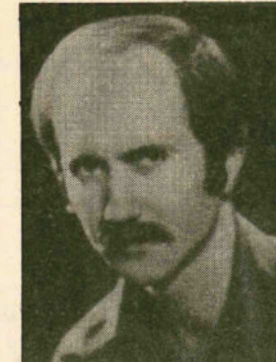

Ahmet Pehlivan: 1953 Artvin doğumlu. Haziran 1984'de Tokat'ta cunta kuvvetleriyle giriştikleri çatışmada şehit düştü.

Ayhan Gökvelioğlu: *1956'da Tokat'ta doğdu. Haziran 1984'de Tokat'ta cuntacılarla girişilen çatışmada şehit düştü.*

Necmettin Karagülle: *21 Haziran 1984'de Ünye'de cuntacılar tarafından çatışma sonucu öldürüldü.*

İbrahim Levent: 24 Haziran 1984'de Ünye'de cunta kuvvetleriyle girdiği çatışmada öldürüldü.

Kadir Aksoy
Samsun 1956 doğumlu. Nisan 1984'de Ünye'de çatışma sonucu öldürüldü.

M. Ali Sağıt
Mayıs 1984'te Denizli'de çatışma sonucu öldürüldü.

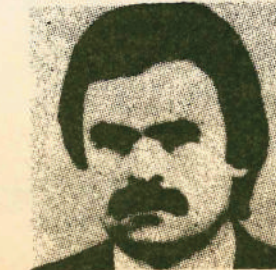

Soner İlhan
1955 Çanakkale doğumlu. 28 Mart 1981'de İskenderun'da çatışma sonucu öldürüldü.

Ve oğlu
Necdet Soner...

Yiğit arkadaşımız **Soner İlhan**'ın oğlu Necdet Soner, 3 yaşındayken babasının resminin önünde. O kadar çok yiğidimiz öldü ki, artık çocuklara şehitlerimizin isimleri çifter çifter veriliyor. Necdet Soner, hem Necdet Bozkurt'u, hem de Soner İlhan'ı, yaşatıyor.

Nizammetin Keskin
Bursa TÖB–DER/YK üyesi işkence sonucu yakalandığı hastalıktan kurtarılamayarak öldü.

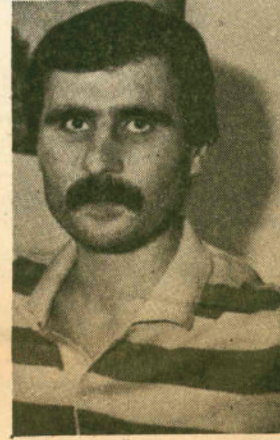

Ensar Karahan: 1953 Şavşat doğumlu. Haziran 81'de Artvin Emniyet Müdürlüğü'nde işkence ile öldürüldü.

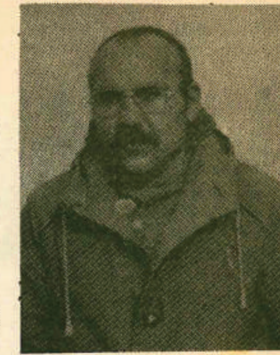

Veysel Güney: Malatya doğumlu. 11 Haziran 1981'de Adana'da idam edildi.

Fikri Sönmez
1938 Fatsa doğumlu. Fatsa belediye başkanı. 1980'de Fatsa'da Nokta Operasyonu'yla gözaltına alındı. 4 Mayıs 1985'de Amasya Askeri Cezaevi'nde öldürüldü.

Muammer Özdemir
1958 Denizli-Kutlubey doğumlu. Cuntacıların cezaevlerinde bilinçli bir şekilde başlattıkları gizli idam politikalarının sonucu 12 Mart 1987'de Hanover'de öldü.

Ahmet Çetin
1955 Denizli-Buldan doğumlu. Cuntacıların cezaevlerinde başlattıkları gizli idam politikalarının sonucu 16 Mart 1987'de Ankara Kapalı Merkez Cezaevi'nde öldü.

Kürşat Timuroğlu
25.2.'86'da kalleşçe kurulan bir pusu sonucunda yaralandı, kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak hayatını kaybetti.

